

శ్రీమద్భాగవతము
నవమ స్కంధము
ప్రథమ అధ్యాయము.

శ్రీమహావిష్ణువు యొక్క మత్స్యావతార కథను విన్న తరువాత
పరీక్షిత్ మహారాజు శుక మహర్షిని ఈ విధంగా అడిగాడు.

“ఓ మహర్షి! తమరు ఇష్టటివరకు మన్వంతరముల
గురించి, మనువుల గురించి, ఆ మన్వంతరములలో పరమాత్మ
అవతారముల గురించి, ఆయన లీలలను గురించి వివరంగా చెప్పారు.
సత్యవ్రతుడు తరువాత జన్మలో అనగా వైవస్వత మన్వంతరములో
శ్రాద్ధదేవుడు అనే పేరుతో జన్మించి మనువు అయ్యాడని కూడా
చెప్పారు. ఆ వైవస్వత మనువు గురించి ఆయన వంశములో ఏయే
రాజులు పుట్టారు, ఏయే రాజులు పుడుతున్నారు, ఏయే
రాజులుపుట్టబోతారు, వైవస్వత మన్వంతరములో ప్రస్తుతము
ఏయేరాజులు ఉన్నారు, వారి వంశ చరిత్ర గురించి వివరించండి.” అని
అడిగాడు. శుక యోగీంద్రులు పరీక్షిత్ మహారాజుకు వైవస్వత
మనువు వంశము గురించి ఈ విధంగా చెప్పసాగారు.

“ఓపరీక్షిత్ మహారాజా! వైవస్వత మనువు వంశము
గురించి వివరంగా చెబుతాను విను. కాని ఈ మనువు వంశమును
గురించి ఎంత చెప్పినా ఇంకా మిగిలే ఉంటుంది. కల్వము ఆఖరున ఈ
భూమి అంతా జలమయము అయిందని చెప్పాను కదా. అప్పుడు అన్ని
జీవులు నశించి పోయాయి. సూక్ష్మ రూపంలో ఉన్న పరమాత్మ అనగా

విశ్వ చైతన్యం తప్ప మరొకటి లేదు. అప్పుడు పరమాత్మ నాభి లోనుండి ఒక పద్మము ఉద్భవించింది. ఆ పద్మములో నుండి బ్రహ్మ ఉద్భవించాడు. ఆయన మనస్సులో పుట్టిన సంకల్పము మేరకు మలీచి పుట్టాడు. మలీచికి కశ్యపుడు, కశ్యపునికి వివస్వానుడు పుట్టారు. వివస్వానుడికి శ్రాద్ధదేవుడు అనే మనువు జన్మించాడు. శ్రాద్ధదేవుని భార్య పేరు శ్రద్ధ, వారికి ఇక్ష్వాకువు, నృగుడు, శర్కాతి, దిష్ణుడు, ధృష్ణుడు, రురూషకుడు, నరిష్కంతుడు, పృషధుడు, నభగుడు, కవి అనే పది మంది సంతానము కలిగారు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఈ పదిమంది సంతానము కలగకముందు శ్రాద్ధదేవునికి సంతానము లేదు. సంతానము కొరకు శ్రాద్ధదేవుడు తనకులగురువు వశిష్ఠుని ఒక యజ్ఞము చేయించమని అడిగాడు. వశిష్ఠుడు ఆయన చేత మిత్రావరుణులను ఆహ్వానిస్తూ యజ్ఞం చేయించాడు.

ఆ యజ్ఞముచేసే సమయంలో మనువు భార్య అయిన శ్రద్ధ ఆ యజ్ఞము చేసే హోతా దగ్గరకుపోయి తనకు పుత్రుడు కలగడం ఇష్టం లేదని, తనకు పుత్రిక కలిగేటట్టు యజ్ఞ చేయమనీ కోరింది. మనువు భార్య అయిన శ్రద్ధ కోరిన కోరికను మనసులో గాఢంగా తలచుకుంటూ హోతా వషట్కార మంత్రములను ఉచ్చరిస్తూ యజ్ఞము చేసాడు.

శ్రాద్ధదేవుడు తనకు పుత్ర సంతానము కావాలని యజ్ఞంచేయడానికి సంకల్పించాడు. కానీ ఆయనభార్య శ్రద్ధ తనకు పుత్రిక కావాలని కోరింది. శ్రద్ధ కోరిక ప్రకారము హోతా పుత్రిక కొరకు

యజ్ఞము చేస్తున్నాడు. భర్త కుమారుడు కావాలంటున్నాడు. భార్య కుమార్తె కావాలంటూ ఉంది. ఈ విపరీత పరిణామాల వలన వారికి ఇల అనే కుమార్తె జన్మించింది. తనకు కూతురు పుట్టడం శ్రాద్ధదేవునికి ఇష్టంలేదు. తన గురువు వశిష్ఠుని చూచి ఇలా అన్నాడు.

“ గురుదేవా! నేను కుమారుని కొరకు యజ్ఞం చేసాను. కాని నాకు కుమార్తె పుట్టింది. ఇది ఎలా జరిగింది? మీరు బ్రహ్మవాదులు. మీకు తెలియకుండా ఈ విపరీతం జరుగదు. నాకు పుత్ర సంతానము కావాలని మీరు మంత్రములను పఠిస్తే, కుమార్తె ఎలా కలుగుతుంది? దేవతల వాక్కులు అసత్యములు కానట్టు, మహాశక్తి వంతమైన వేద మంత్రములకు ఇటువంటి విపరీత పరిణామము జరుగదు కదా! నాకు తెలియకుండా ఏదో జరిగింది. ఏం జరిగిందో చెప్పండి.” అని నిలదీసాడు శ్రాద్ధదేవుడు. వశిష్ఠునికి ఏమీ అర్థం కాలేదు. అయోమయంగా చూస్తున్నాడు. మరలా శ్రాద్ధదేవుడు ఇలా అన్నాడు.

“మహాత్మా! మీరు బ్రహ్మను గురించి తెలిసిన వారు. గొప్ప తపస్థంపన్నులు. మీ వాక్కు అసత్యము కాదు. మీరు నాకు పుత్ర సంతానము కొరకు యజ్ఞము మొదలు పెట్టారు. కాని నాకు పుత్రిక పుట్టింది. మీ మాట విఫలమయింది. మీవంటి వారు ఒకటి సంకల్పిస్తే, మరొకటి జరగడం అసంభవం! కాని జరిగింది. ఇలా జరగడానికి ఏమి కారణము. నాకు తెలియాలి.” అని పట్టుబట్టాడు శ్రాద్ధదేవుడు.

వశిష్ఠుడు జరిగినది అంతా యోగదృష్టితో తెలుసుకున్నాడు. ఇదంతా శ్రద్ధాదేవి మాటలు విని హఠాత చేసిన పని అని గ్రహించాడు. జరిగిన విషయం శ్రద్ధదేవుడికి చెప్పాడు.

“రాజా! ఇది హఠాత వల్ల జరిగింది. జరిగిన దానికి చింతించవద్దు. నా తపశ్శక్తితో నీకు పుత్రుడు కలిగేటట్టు చేస్తాను.” అని పలికాడు వశిష్ఠుడు. వెంటనే శ్రద్ధకు పుట్టిన ఆడపిల్లను మగ పిల్లవాడిగా మార్చమని విష్ణువును ప్రార్థించాడు. వశిష్ఠుని ప్రార్థనకు మెచ్చిన విష్ణువు వశిష్ఠుడు కోరినట్టు అవుతుంది అని వరం ప్రసాదించాడు. ఆ వరప్రభావంతో శ్రద్ధదేవునికి పుట్టిన ఆడ శిశువు మగశిశువుగా మారి పోయింది. ఆ మగశిశువుకు సుద్యుమ్నుడు అనే నామకరణం చేసారు.

సుద్యుమ్నుడు పెరిగి పెద్ద వాడయ్యాడు. సుద్యుమ్నుడు ఒక రోజు మంత్రులతో, సేనాపతులతో కలిసి వేటకు వెళ్లాడు. మృగములను వేటాడుతూ ఉత్తర దిక్కుగా పరుగెత్తాడు. ఉత్తర దిక్కున ఉన్న మేరు పర్వత ప్రాంతము దగ్గర ఒక ఉద్యాన వనము ఉంది. ఆ వనములో మహాశివుడు తన భార్య ఉమాదేవితో కలిసి విహరిస్తున్నాడు. ఈ విషయం తెలియని సుద్యుమ్నుడు మృగాలను తరుముతూ ఆ వనంలోకి ప్రవేశించాడు. ఆ వనంలోకి అడుగు పెట్టగానే సుద్యుమ్నుడు స్త్రీగానూ, ఆయన ఎక్కిన మగ గుర్రము ఆడగుర్రముగానూ మారిపోయారు. అంతే కాదు ఆయన వెంట ఉన్న మంత్రులు, సేనాపతులు, అనుచరులు, పరివారము అందరూ స్త్రీలుగా మారి పోయారు.

వారికి ఈ వింత అర్థం కాలేదు. “ఇదేంటి భగవంతుడా ఇలా జరిగింది. తమకు అకస్మాత్తుగా ఈ స్త్రీత్వము ఎలా వచ్చింది. ఈ ఆడతనంతో జీవితాంతం ఎలా బతకాలి, తమ భార్యాబిడ్డల గతేంటి.” అని దుఃఖిస్తున్నారు.” అని శుకయోగీంద్రులు పరీక్షిత్ మహారాజుకు చెప్పాడు.

పరీక్షిత్ మహారాజుకు ఒక సందేహము కలిగింది. “మహాత్మా! ఆ వనంలోకి అడుగుపెట్టగానే అందరూ స్త్రీలుగా ఎందుకు మారి పోయారు? ఆ ప్రదేశంలో ఉన్న మహత్తు ఏమిటి? ఆ ప్రదేశానికి అంతటి మహత్తును ఎవరు కలుగజేసారు? ఇంతకూ సుద్యుమ్నుడు ఆయన అనుచరులు మరలా మగవాళ్లుగా మారారా! నాకు తెలియజేయండి.” అని కుతూహలంతో అడిగాడు. అప్పుడు శుకయోగీంద్రుడు ఇలా చెప్పసాగాడు.

“ఓ రాజా! ఒక సారి ఋషులు, మునులు అందరూ కలిసి మహాశివుని దర్శించుకోడానికి ఆ వనము వద్దకువెళ్లారు. ఆ సమయంలో ఉమా దేవి వివస్త్తగా ఉంది. ఆకస్మికంగా వచ్చిన ఆ ఋషులను చూచి ఉమాదేవి గబగబా బట్టలు కట్టుకుంది. ఇది గమనించిన ఋషులు అక్కడి నుండి బదరికావనము వద్ద ఉన్న నరనారాయణుల వద్దకు వెళ్లిపోయారు. తరువాత ఉమాదేవి భర్తతో ఈ విషయం చెప్పింది. భార్యకు సంతోషాన్ని కలిగించడానికి గాను పరమ శివుడు “ఇప్పటి నుండి నా అనుమతి లేకుండా ఈ వనంలో ప్రవేశించిన వారు వెంటనే స్త్రీలుగా మారి పోతారు.” అని నియమం పెట్టాడు. అప్పటి నుండి ఆ వనంలోకి పురుషులు ఎవరూ ప్రవేశించరు. ఈ విషయం తెలియని సుద్యుమ్నమహారాజు, ఆయన అనుచరులు ఆ

వనంలోకి ప్రవేశించి స్త్రీలుగా మారిపోయారు.

చేసేది లేక సుద్యుమ్నుడు, ఆయనపరివారము ఆ వనంలోనే స్త్రీరూపాలతో తిరుగుతున్నారు. అదే సమయంలో చంద్రుని కుమారుడైన బుధుడు అటుగా వచ్చాడు. స్త్రీ రూపంలో ఉన్న సుద్యుమ్నుడిని చూచాడు. అందంగా ఉందను కొని ఆమెను మోహించాడు. తనను వివాహం చేసుకోమని కోరాడు. స్త్రీగా మారిపోయిన సుద్యుమ్నుడు కూడా బుధుని భర్తగా స్వీకరించడానికి అంగీకరించాడు. వారిద్దరూ వివాహం చేసుకున్నారు. బుధుడికీ, స్త్రీరూపంలో ఉన్న సుద్యుమ్నుడికి (పూర్వపు ఇలాదేవికి) పురూరవుడు అనే కుమారుడుజన్మించాడు.

ఎన్నాళ్లు ఇలా స్త్రీగా ఉండాలా అని ఆలోచించి సుద్యుమ్నుడు తమ కుల గురువు వశిష్ఠుని వద్దకు వెళ్లాడు. జరిగిన విషయం చెప్పాడు. వశిష్ఠుడు పరమేశ్వరుని ప్రార్థించాడు. సుద్యుమ్నుడిని, అతని అనుచరులను మరలా పురుషులుగా మార్చమని పరమేశ్వరుని కోరాడు. వశిష్ఠుని కోరిక మన్నించి పరమ శివుడు తన శాపమును కొంతమేర సడలించాడు.

“మా ఏకాంతానికి భంగం కలుగుతుందనే ఈ నియమం పెట్టాను. దీనిని అతిక్రమిస్తే శిక్ష తప్పదు. కాని ఈ సుద్యుమ్నుడు మీ వంశము వాడు. మీ గోత్రము వాడు. పైగా మీరు చెబుతున్నారు కాబట్టి కొంచెం సడలిస్తాను. ఈ సుద్యుమ్నుడు ఒక మాసము పాటు పురుషుడుగానూ, మరొక మాసము పాటు స్త్రీగానూ ఉంటాడు.” అని వరం ఇచ్చాడు శంకరుడు.

ఆ ప్రకారంగా సుద్యుమ్నుడు మగవాడిగా ఒక నెలపాటు అందరిలో తిరుగుతూ, భార్యలతో కాపురం చేస్తూ, రాజకార్యాలు చక్కబెడుతున్నాడు. తరువాతి మాసము ఎవరికీ కనపడకుండా స్త్రీరూపంలో రహస్యంగా ఉంటున్నాడు.

మగవాడిగా ఉన్న సమయంలో సుద్యుమ్నునికి ఉత్కలుడు, గయుడు, విమలుడు, అనే కుమారులు కలిగారు. ఉత్కలుడు, గయుడు, విమలుడు దక్షిణదేశానికి అధిపతులు అయ్యారు. అంతా బాగానే ఉంది కానీ ప్రజలకు ఒక సందేహము కలిగింది. రాజుగారు ఒక నెల రోజులు రాజ్యం చేస్తున్నారు. మరొకనెలపాటు రాజుగారు మాయంఅవుతున్నారు. రాజుగారు ఎక్కడకు వెళుతున్నారు, ఏమి చేస్తున్నారు అని అందరికీ అనుమానంగా ఉండేది. అందువల్ల సుద్యుమ్నుని పట్ల ప్రజలు అసంతృప్తిగా ఉన్నారు.

ఇంతలో సుద్యుమ్నుడికి ముసలి తనం వచ్చింది. సుద్యుమ్నుడు వానప్రస్థమునకు పోదలచి తన కుమారుడు అయిన పురూరవునికి రాజ్యభారము అప్పగించి, అడవులకు వెళ్లిపోయాడు.” అని శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు సుద్యుమ్నుడి వృత్తాంతమును వినిపించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము మొదటి అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
నవమస్కంధము
రెండవ అధ్యాయము.

సుద్యుమ్నుడు ఆ ప్రకారంగా వానప్రస్థమునకు వెళ్లిపోగా, వైవస్వత మన్వంతరములో మనువు అయిన శ్రాద్ధదేవుడు శ్రీహరి కరుణ వలన పది మంది సంతానాన్ని పొందాడు. (ఈ పదిమంది పేర్లు ఇదివరకే వచ్చాయి కానీ మరలా జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. 1.ఇక్ష్వాకువు, 2.నృగుడు, 3.శర్వాతి, 4.దిష్టుడు, 5.దృష్టుడు, 6.రురూషకుడు, 7.నరిష్ఠంతుడు, 8.పృషధుడు, 9.నభగుడు. 10.కవి.)

ఆ పదిమందిలో ఇక్ష్వాకువు అనే వాడు పెద్దవాడు. పృషధుడు అనే వాడు ఎనిమిదవ వాడు. ఒక రోజు గురువుగారు పృషధుని గోవులను పరిరక్షించడానికి నియమించాడు. వాడు రాత్రిపూట నిద్ర పోకుండా గోవులను రక్షిస్తూ ఉన్నాడు.. ఆ రోజు అర్థ రాత్రి ఒక పెద్దపులి గోశాలలో ప్రవేశించింది. పెద్దపులిని చూచిన గోవులు భయంతో లేచి నిలబడి అరుస్తూ అటు ఇటు తిరుగుతున్నాయి. ఇంతలో ఆ పెద్ద పులి ఒక గోవు మీద పడింది. ఆ గోవు పెద్దగా ఆర్తనాదం చేసింది. ఆ అరుపును విన్న పృషధుడు ఏమి జరిగిందో చూద్దామని అటుగావెళ్లాడు.

అప్పుడు అమావాస్య కావడం వలన, అందులోనూ బాగా మబ్బు పట్టడం వలన కన్నుపాడుచుకున్నా కనపడని చీకటిగా ఉంది. పాడుగాటికత్తిని చేతిలో పట్టుకొని అక్కడకు వచ్చిన పృషధుడికి

శబ్దములను బట్టి పెద్దపులి గోశాలలో ప్రవేశించిందని తెలిసింది. కాని ఆ చీకటిలో పెద్దపులి ఏదో ఆవు ఏదో తెలియడం లేదు. కత్తి ఎత్తి ఒక వేటు వేసాడు. ఆ వేటు పెద్ద పులి మెడ మీద బదులు ఆవు మెడమీద పడింది. ఆవు తల తెగి కింద పడింది. కాని ఆ వేటుకుపెద్ద పులి చెవులు కూడా తెగాయి. పెద్ద పులి పెద్దగా అరుస్తూ అక్కడి నుండి పరుగెత్తింది. పృషధ్రుడు మాత్రము తన కత్తి దెబ్బ పెద్దపులికి తగిలింది అని అనుకున్నాడు.

ఇంతలో తెల్లవారింది. గోవు చచ్చి పడి ఉండటం అందరూ చూచారు. రాత్రి తను చంపినది పెద్దపులిని కాదనీ, గోవును అనీ తెలిసిన పృషధ్రుడు ఎంతో బాధ పడ్డాడు. కాని ఆ అపరాధము అతను తెలిసి తెలిసి చేసింది కాదు. పొరపాటున జరిగింది. కాని వారి కులగురువు వసిష్ఠుడు పృషధ్రుడు గోహత్య చేసినందుకు అతనిని క్షత్రియత్వమును వదిలిపెట్టి, శూద్రునిగా జీవించమని శపించాడు.

చేసిన తప్పుకు శిక్షను సంతోషంగా స్వీకరించాడు పృషధ్రుడు. వెంటనే అన్ని సుఖములను వదిలిపెట్టాడు. సన్యాసము స్వీకరించాడు. మనసును శాంత పరచుకొన్నాడు. ఇంద్రియములను నిగ్రహించాడు. దొరికిన వాటిని తింటూ దేనికీ వెంపర్లాడకుండా కాలం గడుపుతున్నాడు. నిరంతరము శ్రీహరి నామం జపిస్తూ శ్రీహరి మీద ఏకాగ్రమైన భక్తితో పరమాత్మను సేవిస్తున్నాడు. ఒక పిచ్చి వాడి వలె, జడుని వలె, గుడ్డివాడి వలె, చెవిటి వాడి వలె ప్రవర్తిస్తున్నాడు. ఆఖరున అడవిలో పుట్టే దావాగ్నిలో పడి మృత్యుచెందాడు.

మనువుకు ఆఖరి కుమారుడు అయిన కవి అనే వాడు
చిన్నతనంలోనే రాజ్యం వదిలిపెట్టి సన్యాసం స్వీకరించాడు. అడవులకు
వెళ్లిపోయాడు.

మనువు మరొక కుమారుడైన కరూషుడి వలన ఒక
క్షత్రియ వంశము పుట్టింది. వారిని కారుష క్షత్రియులు అని పిలుస్తారు.
వారు ఉత్తరదేశములను పరిపాలించారు. వారు దైవము మీద
అచంచలమైన భక్తితో, ధర్మం తప్పకుండా పరిపాలన సాగించారు.

మనువు మరొక కుమారుడు అయిన ధృష్టుడు అనే వాడి
నుండి మరొక క్షత్రియ వంశము ఉద్భవించింది. ఆ వంశముపేరు
ధార్ష్ణ్య వంశము. ఆవంశములోని రాజులు అందరూ క్షత్రియ
ధర్మమును వదిలిపెట్టి బ్రాహ్మణ ధర్మమును అవలంబించారు.

మనువు మరొక పుత్రుడు నృగుని వలన సుమతి అనే
వాడు జన్మించాడు. సుమతి కుమారుడు భూతజ్యోతి. భూతజ్యోతి
కుమారుడు వసువు. వసువు కుమారుడు ప్రతీకుడు. ప్రతీకుని
కుమారుడు ఓఘవానుడు. వాడి కుమారుడి పేరుకూడా ఓఘవానుడే.
ఓఘవానుడి కుమార్తె పేరు ఓఘవతి. సుదర్శనుడు అనే వాడు
ఓఘవతిని వివాహం చేసుకున్నాడు.

నరిష్కంతుడు అనే వాడికి చిత్రసేనుడు, చిత్రసేనుడికి
ఋక్షుడు, ఋక్షునకు మీథ్వానుడు, మీథ్వానునకు పూర్ణుడు,
పూర్ణునికి ఇంద్రసేనుడు అనే వారు కుమారులుగా జన్మించారు. ఇంద్ర
సేనుడి కుమారుడు వీతిహేమాత్ముడు. వీతిహేమాత్ముని కుమారుడు

సత్యశ్రవుడు. సత్యశ్రవుని కుమారుడు ఉరుశ్రవుడు. ఉరుశ్రవుని కుమారుడు దేవదత్తుడు. దేవదత్తుని కుమారుడు అగ్నివేశ్యుడు. ఆ అగ్నివేశ్యుని కుమారుడే అగ్నిదేవుడు. అగ్నివేశ్యుని పేరు మీదనే అగ్నివేశ్యాయ అనే వంశము పుట్టింది.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! నీకు ఇప్పటి దాకా అరిష్టంతుని వంశము గురించి చెప్పాను. ఇప్పుడు దిష్టుని వంశము గురించి చెబుతాను.

దిష్టునకు నాభాగుడు అనే కుమారుడు కలిగాడు. నాభాగుడు అనే వాడు మరొకడుఉన్నాడు. వాడు వేరు. వీడికి వాడికి పోలిక లేదు. ఈ నాభాగుడు పుట్టుకతో క్షత్రియుడు అయిన వైశ్యధర్మమును అవలంబించాడు.

(ఇక్కడ ఒక్క విషయం గమనించాలి. పైన ఒక క్షత్రియుడు బ్రాహ్మణ ధర్మము అవలంబించాడు. మరొకడు వైశ్యధర్మము అవలంబించాడు. అంటే చేసే పనులను బట్టి కులము నిర్ణయింపబడుతుంది కానీ ఈ నాటి మాదిరి జన్మతో కాదు. చాలా మంది నాతో సహా, బ్రాహ్మణులుగా పుట్టినా, శూద్రధర్మమును అవలంబిస్తున్నారు. అంటే ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు. సేవ (సర్వీస్) శూద్రధర్మము. పుట్టుకతో ఏర్పడిన కులాల పేరిట మనుషులను విడదీయడం, రిజర్వేషన్లు పేరిట ప్రతిభను అణగదొక్కడం ఎంతటి దారుణమో ఊహించండి.)

నాభాగుని కుమారుడు భలందనుడు. భలందనుడి
కుమారుడు వత్సప్రీతి. వత్సప్రీతి కుమారుడు ప్రాంశువు. ప్రాంశువుని
కుమారుడు ప్రమతి. ప్రమతి కుమారుడు ఖనిత్రుడు. ఖనిత్రుని
కుమారుడు చాక్షుషుడు. చాక్షుషుని కుమారుడు వివింశతి. వివింశతి
కుమారుడు రంభుడు. రంభుని కుమారుడు ఖనీనేత్రుడు. ఖనీనేత్రుని
కుమారుడు కరంధమ మహారాజు. కరంధముని పుత్రుడు అవిక్షితుడు.
అవిక్షితుని పుత్రుడు మరుత్తు.

ఈ మరుత్తు చక్రవర్తిగా భూమండలమును పాలించాడు.
ఈ మరుత్తు ఒక యజ్ఞము చేసాడు. దానికి ఋత్విక్కు అంగిరసుని
కుమారుడు సంవర్తకుడు. అటువంటి యజ్ఞము అంతకు ముందు
ఎప్పుడూ జరగలేదని ప్రతీతి. ఆ యజ్ఞములో వాడిన పాత్రలు అన్నీ
బంగారముతో చేయబడ్డాయి. ఆ యజ్ఞములో ఇంద్రునికి సోమరసం
అందజేసారు. బ్రాహ్మణులకు అంతులేని దక్షిణలు ఇచ్చారు. ఆ
యజ్ఞములో మరుత్తులు, విశ్వేదేవులు సభాసదులుగా వ్యవహరించారు.

ఈ మరుత్తుని కుమారుడి పేరు దముడు. అతని
కుమారుడు రాజవర్ధనుడు. రాజవర్ధనుని కుమారుని పేరు సుధ్యతి.
సుధ్యతి కుమారుని పేరు నరుడు. నరుని కుమారుడు కేవలుడు.
కేవలుని కుమారుడు దుంధుమానుడు. అతని కుమారుడు
వేగవానుడు. వేగవానుని కుమారుడు బుధుడు. అతని కుమారుడు
త్యుణబిందువు.

తృణబిందువు ఈ భూమండలమును పరిపాలించాడు. ఈ తృణబిందువును అలంబుష అనే అష్టరస వివాహమాడింది. వారికి కొంతమంది కుమారులు, ఇలావిల అనే కుమార్తె జన్మించారు. ఈ ఇలావిల విశ్రవసు అనే వాడిని వివాహం చేసుకుంది. వారి కుమారుడే యక్షరాజు అయిన కుబేరుడు.

తృణబిందువుకు విశాలుడు, శూన్యబంధువు, ధూమ్రకేతు అనే కుమారులు ఉన్నారు. విశాలుడు అనే వాడు ఒక పురమును నిర్మించాడు. ఆ పురము అతని పేరిట వైశాలి నగరం అయింది.

విశాలుని కుమారుడు హేమచంద్రుడు. అతని కుమారుడు ధూమ్రాక్షుడు. ధూమ్రాక్షుని కుమారుడు సంయముడు. సంయమునకు దేవజుడు, కృశాశ్వుడు అనే ఇద్దరు కుమారులు కలిగారు. కృశాశ్వుని కుమారుడు సోమదత్తుడు. ఈ సోమదత్తుడు అశ్వమేధ యాగము చేసి మహావిష్ణువును తృప్తి పరిచాడు. సోమదత్తుని కుమారుడు జనమేజయుడు. ఆ ప్రకారంగా విశాలుని వంశము వృద్ధిచెందింది.” అని శుకమహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు క్షత్రియుల వంశచరిత్రలు వివరించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము రెండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
నవమస్కంధము
మూడవ అధ్యాయము.

సుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు చ్యవనుడు, సుకన్య
వృత్తాంతములను ఈ విధంగా వినిపించసాగాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! మనువు కుమారుడు అయిన
శర్యాతి గొప్ప వేదాంతి. తత్త్వవేత్త. రాజనీతిజ్ఞుడు. యజ్ఞయాగములలో
చేయవలసిన కర్తవ్య కర్మలయందు నిష్ణాతుడు. ఈ శర్యాతి కుమార్తె
పేరు సుకన్య. ఒక రోజు శర్యాతి మహారాజు తనకుమార్తె సుకన్యతో సహా
చ్యవన మహర్షి ఆశ్రమమునకు వెళ్లాడు. ఆ ఆశ్రమములో ఎవరూ
లేరు. సుకన్య ఆ ఆశ్రమములో ఉన్న వనములో అటు ఇటు తిరుగుతూ
అక్కడ ఉన్న మొక్కలు, చెట్లు, లతలు, పక్షులను చూచి ఆనందిస్తూ
ఉంది.

ఇంతలో ఆమెకు ఒక పుట్ట కనపడింది. ఆ పుట్టకు రెండు
రంధ్రములు ఉన్నాయి. ఆ రంధ్రములలో మిణుగురు పురుగుల మాదిరి
రెండు వెలుగులు మిల మిల ప్రకాశిస్తున్నాయి. సుకన్యకు అదేమిటో
తెలుసుకోవాలనే కోరిక కలిగింది. పక్కనే ఉన్న ఒక పుల్లను తీసుకొని
ఈ పుట్టకు ఉన్న రంధ్రములలో గుచ్చింది. వెంటనే ఆ పుట్టకు ఉన్న
రంధ్రములలో నుండి రక్తం కారడం మొదలయింది. సుకన్య
భయపడిపోయింది. సుకన్య భయపడి పరుగుపరుగున తన తండ్రి
వద్దకు పోయింది.

ఇంతలో సైనికులలో కల కలం బయలు దేరింది.

సైనికులకు భరించలేని కడుపు నొప్పి మొదలయింది. వారికి మల మూత్ర విసర్జన నిలిచిపోయింది.. ఈ విషయం తెలుసుకున్న శర్కాతి, తన సైనికులను, అనుచరులను చూచి ఇలా అన్నాడు.

“ఇది భృగు మహర్షి కుమారుడు అయిన చ్యవనుని ఆశ్రమము. మీరేమైనా తెలిసి గానీ, తెలియక గానీ ఇక్కడ చేయకూడని పని ఏమైనా చేసారా! మనలో ఎవరో ఈ ఆశ్రమంలో తప్పుచేసారు. లేకపోతే ఇలా జరగదు. ఏం జరిగిందో చెప్పండి.” అని అడిగాడు.

అప్పుడు సుకన్య భయం భయంగా తను ఒక పుట్టను చూడటం, దానికి ఉన్న రంధ్రములు ఉండటం, తాను బాల్య చాపల్యంతో ఆ రంధ్రములలో పుల్లతో పాడవడం, ఆ రంధ్రముల నుండి రక్తం రావడం, జరిగింది జరిగినట్టు చెప్పింది. ఆ మాటలు విన్న శర్కాతి భయంతో వణికిపోయాడు. వెంటనే ఆ పుట్ట వద్దకు పోయి చ్యవన మహర్షిని భక్తితో ప్రార్థించాడు. అప్పుడు ఆ పుట్టలో కూర్చుని తపస్సు చేసుకుంటున్న చ్యవన మహర్షి వెలుపలికి వచ్చాడు.

శర్కాతి ఆయనను తనను, తన కుమార్తెను క్షమించమని కోరాడు. చేసిన అపరాధమునకు ప్రాయశ్చిత్తంగా తన కుమార్తె సుకన్యను చ్యవనునికి ఇచ్చి వివాహం చేయ దలిచాడు. దానికి చ్యవనుడు, సుకన్య తమ అంగీకారము తెలిపారు. శర్కాతి తన కుమార్తె సుకన్యను చ్యవనుని ఆశ్రమంలో వదిలి పెట్టి వెళ్లిపోయాడు.

ఆ రోజునుండి సుకన్య తన భర్త చ్యవనుని మనసు తెలిసి
నడుచుకుంటూ, ఆయనకు సకల పరిచర్యలు, సేవలు చేస్తూ ఉంది.

అలా కొంత కాలము గడిచిపోయింది. ఒక రోజు చ్యవనుని
ఆశ్రమానికి అశ్వినీ దేవతలు వచ్చారు. వారిని చ్యవనుడు, సుకన్య
అర్హము పాద్యము ఇచ్చి సత్కరించారు. చ్యవనుడు అశ్వినీ
కుమారులను ఇలా అడిగాడు.

“ఓ అశ్వినీ కుమారులారా! నేను వయసు మళ్లిన వాడిని.
ముసలి వాడిని. తను చేసిన అపరాధమునకు ప్రాయశ్చిత్తముగా
యౌవన వతి అయిన సుకన్య నన్ను వివాహం చేసుకుంది. ఈమెకు
ఎలాంటి సుఖసంతోషాలను నేను కలుగచేయలేకపోతున్నాను. మీరు
దేవతలకు వైద్యులు. కాబట్టి మీరు నాకు ఎలాగైనా నవయౌవనం
ప్రసాదించండి. ఇప్పటి దాకా మీకు యజ్ఞ యాగములలో
సోమరసమును తాగే అర్హత లేదు. నేను మీకు ఆ అర్హత
కలుగచేస్తాను. ఇక నుండి మీకు యజ్ఞములలో సోమరసమును త్రాగే
అర్హత లభిస్తుంది. మీరు మాత్రము నాకు యౌవనము, ఆరోగ్యము
సంభోగ శక్తి ప్రసాదించండి.” అని అడిగాడు.

అశ్వినీ కుమారులు చ్యవనుని కోరికను తీర్చడానికి
అంగీకరించారు. “ఓ మహర్షి! మీరు కోరినట్టు మీకు యౌవనం
వచ్చేటట్టు చేస్తాము. మీ ఆశ్రమము పక్కనే ఉన్న సరస్సు సిద్ధ సరస్సు.
దీనిని సిద్ధులు నిర్మించారు. మీరు ఆ సరస్సులో మునిగితే మీరు
యౌవనవంతులౌతారు.” అని అన్నారు.

అప్పటికి చ్యవనుడు బాగా ముసలి వాడు. చర్మం ముడుతలు పడి వేలాడుతూ ఉంది. నడవలేకుండా ఉన్నాడు. అటువంటి చ్యవనుని పట్టుకొని అశ్వినీదేవతలు ఆ సిద్ధసరస్సులో మునిగారు. ఆ సిద్ధసరస్సు మహిమ వలన ఆ సరస్సులో నుండి నవయౌవనవంతులు, అందమైన వారు, ఒంటినిండా పూలమాలలతో శోభిల్లుతున్నవారు, పట్టుపీతాంబరములు ధరించినవారు, ఒకే రూపం కలవారు అయిన ముగ్గురు పురుషులు బయటకు వచ్చారు.

ఇప్పుడు సుకన్యకు ఒక సందేహం వచ్చింది. వృద్ధుడైన తన భర్త ఇద్దరు అశ్వినులు ఆ సరస్సులో మునిగారు. కాని ఒకే రూపం కల నవయౌవన వంతులు ముగ్గురు బయటకు వచ్చారు. ఈ ముగ్గురిలో తనభర్త ఎవరు అని ఆశ్చర్యంగా చూచింది. ఏమీ తోచక, తన భర్త ఎవరో చెప్పమని అశ్వినీ దేవతలను ప్రార్థించింది. సుకన్య ప్రాతివ్రత్యమునకు సంతోషించిన అశ్వినీదేవతలు, తమ నిజరూపములతో ఆమె ముందు నిలిచారు. నవయౌవనుడుగా మారిన చ్యవనుని ఆమెకు అప్పగించి, అశ్వినీదేవతలు వెళ్లిపోయారు.

ఇది ఇలా ఉండగా, శర్మాతి మహారాజు ఒక యజ్ఞము చేయ సంకల్పించాడు. దానికి తన అల్లుడు చ్యవనుని, కుమార్తె సుకన్యను ఆహ్వానించడానికి అదే సమయంలో శర్మాతి చ్యవనుని ఆశ్రమానికి వచ్చాడు. చ్యవనుని ఆశ్రమంలో తన కుమార్తె పక్కన ఒక నవయౌవనుడు, సకలాలంకారభూషితుడు అయిన ఒక సుందరాకారుడు ఉండటం చూచాడు.

తండ్రిని చూడగానే సుకన్య నమస్కరించింది. తన కుమార్తె భర్తను వదిలి పరాయి పురుషుని పక్కన ఉండటం చూచి సహించలేకపోయాడు శర్కాతి. కోపంతో ఇలా అన్నాడు.

“ఓసి దుర్మార్గురాలా! ఏమిటీ పని? నీవు ఏం చేస్తున్నావో నీకు తెలుస్తూ ఉందా! నీ భర్త ఎవరో తెలుసా? మూడులోకములలో ఉన్న వారిచేత పూజింపబడే చ్యవనుడు నీ భర్త అని నీకు తెలుసా! ఆయన మహా జ్ఞాని. నీవు ఆయనను ముసలి వాడనీ, రోగిష్టివాడనీ ఆయనను వదిలేసావా! అంతటితో ఆగకుండా కామాంధురాలివై దారిన పోయేవాడిని ఉంచుకుంటావా! నీవు పుట్టిన వంశం ఎటువంటిది? నీకు ఇటువంటి విపరీత బుద్ధి ఎలా కలిగింది? ఈ ప్రకారంగా ఎందుకు అధోగతి పాలయ్యావు? మన వంశమునకు కళంకము తీసుకొని వచ్చావు? నీవు చేసిన పని వలన ఇటు నీ తండ్రి వంశము, అటు నీ భర్త వంశములో ఏడు తరముల వాళ్లు నరకానికి పోతారు. ఈ విషయం నీకు తెలుసా!” అని గట్టిగా అరిచాడు.

తండ్రి అన్న మాటలు అన్నీ చిరునవ్వుతో విన్నది సుకన్య. తరువాత తన తండ్రితో ఇలా అంది. “తండ్రి! ఈయన ఎవరో కాదు. మీ అల్లుడు చ్యవన మహర్షి. అశ్వినీదేవతల దయ వలన నవయౌవనుడయ్యాడు.” అని జరిగినది అంతా విశదంగా చెప్పింది. జరిగినది అంతావిన్న శర్కాతి ఆనందంతో పొంగిపోయాడు. తొందర పడి కుమార్తెను దూషించినందుకు సిగ్గుపడ్డాడు. ప్రేమతో కుమార్తెను దగ్గర తీసుకున్నాడు.

తరువాత తాను వచ్చిన పని అల్లుడు చ్యవనుడికి చెప్పాడు. చ్యవనుడు యజ్ఞం చేయడానికి ఒప్పుకున్నాడు. ఆ యజ్ఞంలో తాను అన్న మాట ప్రకారము అశ్వినీ దేవతలకు సోమరసపానము చేసే అర్హత కలిగించాడు. అశ్వినీ దేవతలకు ఒక పెద్ద పాత్రనిండా సోమరసం ఇచ్చాడు. ఇది చూచిన ఇంద్రుడు కోపంతో మండిపడ్డాడు. వెంటనే చ్యవనుడిని చంపడానికి వజ్రాయుధమును ఎత్తాడు. నవయౌవనంతో తొణికిసలాడుతున్న చ్యవనుడు వజ్రాయుధంతో సహా ఇంద్రుని చేతిని బలంగా పట్టుకున్నాడు.

“చ్యవనా! ఈ అశ్వినీ దేవతలు మాకు కేవలం వైద్యులు. మాతో సమానంగా వారికి సోమపాన పాత్ర ఇవ్వడం ఉచితం కాదు.” అని అన్నాడు ఇంద్రుడు.

“అశ్వినీదేవతలు నాకు నవయౌవనాన్ని ప్రసాదించారు. వారికి నేను చేసే యాగములలో సోమరసం ఇస్తానని వాగ్దానం చేసాను. అందుకే ఇచ్చాను. నేను మాటతప్పను. తరువాతమీ ఇష్టం.” అని అన్నాడు చ్యవనుడు. ఆ మాటలకు ఇంద్రుడు శాంతించాడు. ఆ ఘట్టం అలా ముగిసింది.

శర్వాతి మహారాజుకు ఉత్తానబల్లి, ఆనర్తుడు, భూరిషేణుడు అనే ముగ్గురు కుమారులు కలిగారు. వారిలో ఆనర్తునకు రేవతుడు అనే కుమారుడు పుట్టాడు. ఈ రేవతుడు సముద్రము మధ్యలో కుశస్థలి అనే నగరమును నిర్మించాడు.

(తరువాతి కాలంలో కుశస్థలి నగరము ద్వారక అయింది.
దానినే బలరాముడు శ్రీకృష్ణుడు తమ నివాసంగా చేసుకున్నారు.)

రేవతుడు కుశస్థలిని రాజధానిగా చేసుకొని ఆనర్తము
మొదలగు దేశములను పాలించాడు. రేవతునకు నూరుగురు
కుమారులు కలిగారు. వారిలో పెద్దవాడు కకుత్స్థ. కకుత్స్థ కి ఒక
కుమార్తె ఉంది. ఆమె పేరు రేవతి. ఆమె చాలా పాడుగ్గా ఉండేది.
అందుకని ఆమెకు ఓ పట్టాన వివాహం కాలేదు. ఆమెకు తగిన వరుడు
ఎవరో కనుక్కోడానికి కకుత్స్థ బ్రహ్మలోకమునకు వెళ్లాడు.

అప్పుడు బ్రహ్మగారు సభలో ఉన్నారు. గంధర్వులు గానం
చేస్తున్నారు. గంధర్వుల గానం పూర్తి కాగానే కకుత్స్థ లోపలకు వెళ్లాడు.
బ్రహ్మగారికి నమస్కరించి తనకుమార్తె రేవతికి ఎవరిని వరునిగా
నిర్ణయించారు అని అడిగాడు. రేవతిని తాను ఎవరికి ఇవ్వాలని
అనుకుంటున్నాడో వారి పేర్లుకూడా చెప్పాడు. అందులో ఒక మంచి
వరుని ఎంపిక చేయమని అడిగాడు. అప్పుడు బ్రహ్మదేవుడు నవ్వి ఇలా
అన్నాడు.

“మహారాజా! ఇప్పుడు నీవు బ్రహ్మలోకంలో ఉన్నావు. మానవ
లోకంలో ఉన్న కాలమానము, ఇక్కడ కాలమానము వేరు. నువ్వు
ఎవరికైతే నీ కుమార్తెను ఇవ్వాలని అనుకున్నావో వారిలో ఎవ్వరూ
బతికిలేరు. అందరూ మరణించారు. నీవు మానవ లోకము నుండి
బయలు దేరిన తరువాత 27 మహాయుగములు గడిచిపోయాయి.

(కృత, త్రేత, ద్వాపర, కలి యుగములు నాలుగు కలిపి ఒక మహాయుగము అవుతుంది.) ఇప్పుడు నీవు మానవలోకమునకు వెళితే నీవు నీ కూతురిని ఎవరికి ఇవ్వవలెనని అనుకున్నావో వారి గోత్రముల పేర్లు కూడా ఇప్పుడు నీకు కనపడవు. కాబట్టి వాళ్ల సంగతి మరిచిపో. ఇప్పుడు నీవు మానవ లోకమునకు వెళ్లు. ఇప్పుడు ద్వాపర యుగము నడుస్తూ ఉంది. శ్రీకృష్ణపరమాత్మకు అన్నగారైన బలరాముడు నీ కుమార్తెకు తగిన భర్త. ఆయనకు నీ కుమార్తెను ఇచ్చి వివాహం చెయ్యి.” అని అన్నాడు.

బ్రహ్మగారు ఇలా ఆజ్ఞాపించగానే, కకుత్స్థ తన కుమార్తె రేవతిలో కలిసి భూలోకమునకు వచ్చాడు. భూలోకంలో తన రాజ్యము గానీ, తన వారు గానీ ఎవరూ లేకపోవడం గమనించాడు. వెంటనే శ్రీకృష్ణులవారి అన్నగారైన బలరామదేవుల వద్దకు వెళ్లాడు. బ్రహ్మగారి ఆదేశము గురించి చెప్పాడు. తన కుమార్తె రేవతిని బలరామునికి ఇచ్చి వివాహం జరిపించాడు. తరువాత కకుత్స్థ తపస్సు చేసుకోడానికి బదరికా వనమునకు వెళ్లిపోయాడు. (ఈ కారణం చేతనే రేవతి తన భర్త బలరాముని కంటే వయసులో పెద్దది అని అంటారు.).

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము మూడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
నవమస్కంధము
నాలుగవ అధ్యాయము.

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు భాగవత కథను ఇలా చెప్పసాగాడు. “ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! నభగుని కుమారుడు నాభాగుడు. నాభాగుడు గురు గృహంలో ఉండటం చేత ఆయన ఇంక తిరిగి రాడని అనుకున్నారు. అందువలన నాభాగుని సోదరులు నాభాగునికి వాటా ఇవ్వకుండానే తమ పితృజ్ఞతమైన ధనమును పంచుకున్నారు.

తరువాత కొంత కాలానికి నాభాగుడు గురుకులము నుండి తిరిగి వచ్చాడు. తన సోదరులను పితృజ్ఞతములో తన వాటా తనకు ఇమ్మని అడిగాడు. దానికి అతని సోదరులు ఈ విధంగా సమాధానం చెప్పారు. “మా తండ్రి ఆస్తిని మేము పంచేసుకున్నాము. నీవు కావాలంటే నీ వాటా కింద మన తండ్రిని తీసుకో” అని అన్నారు. “అవునా! నా భాగానికి నా తండ్రినే నాకు ఇస్తున్నారా!” అని అన్నాడు.

వెంటనే తండ్రి వద్దకు పోయి “తండ్రి! నా సోదరులు నిన్ను నా వాటా కింద నాకు ఇచ్చారు.” అని అన్నాడు. దానికి నభగుడు ఇలా అన్నాడు. “కుమారా! నీ సోదరులు నిన్ను మోసం చేశారు. నీవు వారి మాటలు నమ్మవద్దు. నన్ను తీసుకుంటే నీకు ఏమి లాభం లేదు. నీ వాటాధనము కొరకు వారిని గట్టిగా అడుగు.” అని అన్నాడు. దానికి నాభాగుడు “వద్దు తండ్రి. నాకు నువ్వు కావాలి. నా వాటా కింద నిన్నే

తీసుకుంటాను.” అని అన్నాడు. ఆ మాటలకు నభగుడు ఎంతో సంతోషించాడు.

“కుమారా! నీకు అపారమైన ధనము వచ్చే ఉపాయం నేను చెబుతాను. అంగీరస గోత్రీకులు ఒక మహాయజ్ఞము చేస్తున్నారు. వారు బాగా తెలిసినవారు, బుద్ధిమంతులు అయినప్పటికీనీ, ప్రతి ఆరురోజులకు, మంత్రాలు మర్చిపోతుంటారు. నీవు అక్కడకు పోయి వారు మర్చిపోయిన మంత్రములను జ్ఞాపకం చేస్తూ ఉండు. అంతే కాకుండా, వైశ్వదేవులకు సంబంధించిన రెండు సూక్తములను బోధించు. యజ్ఞము పూర్తి కాగానే, అంగీరస గోత్రీకులు ఆ యజ్ఞములో మిగిలిన ధనము అంతా నీకే ఇచ్చి స్వర్గమునకు వెళతారు.” అని అన్నాడు.

తండ్రి మాట ప్రకారము నాభాగుడు అంగీరస గోత్రీకులు చేసే యజ్ఞమునకు వెళ్లారు. వారికి ప్రతి ఆరు రోజులకు వారు మర్చిపోయిన మంత్రములను జ్ఞాపకం చేసాడు. వైశ్వదేవమునకు సంబంధించిన సూక్తములను బోధించాడు. నాభాకుని సేవలకు వారు ఎంతో సంతోషించారు. యజ్ఞ పూర్తికాగానే మిగిలిన ధనమును అంతా నాభాగునికి ఇచ్చి స్వర్గమునకు వెళ్లిపోయారు.

నాభాగుడు ఆ ధనమంతా తీసుకోడానికి ప్రయత్నించాడు. ఇంతలో ఉత్తర దిక్కు నుండి ఒక నల్లటి పురుషుడు అక్కడికి వచ్చాడు. “ఈ ధనమంతా నాది” అని అన్నాడు. దానికి నాభాగుడు “ఈ ధనమును నాకు అంగీరస గోత్రీకులైన ఋషులు నాకు ఇచ్చారు. కాబట్టి ఈ ధనము నాది. దీని మీద నీకు ఎలాంటి హక్కులేదు.” అని

అన్నాడు. దాని మీద వారిద్దరి మధ్య వివాదము తలెత్తింది. ఇద్దరూ కలిసి నాభాగుని తండ్రి అయిన నభగుని వద్దకు వెళ్లారు. వారిద్దరి వాదనలను విన్న నభగుడు ఇలా తీర్పు చెప్పాడు.

“ఉత్తర దిక్కునుండి వచ్చిన ఈ నల్లని వృక్తి రుద్రుడు. దక్షయజ్ఞము జరిగిన సందర్భంలో, ప్రతి యజ్ఞములోనూ మిగిలిన భాగమును రుద్రునికే చెందవలెనని మహావిష్ణువు శాసించాడు. దాని ప్రకారము యజ్ఞములో మిగిలిన ధనము రుద్రునికే చెందుతుంది.” అని అన్నాడు. ఆ మాటలు విన్న నాభాగుడు రుద్రునికి నమస్కరించి ఇలా అన్నాడు.

“దేవా! నమస్కారము. తమరు ఎవరో తెలియక తమరితో వివాదమునకు దిగాను. ఈ యజ్ఞములో మిగిలిన ధనము అంతా తమరికే చెందుతుందని మా తండ్రిగారు చెప్పారు. నా తండ్రి మాట నాకు శిరోధార్యము. ఈ ధనము మీదే. తీసుకోండి. నన్ను అనుగ్రహించండి.” అని తలవంచి నమస్కరించాడు. ఆ మాటలకు సంతోషించినరుద్రుడు ఇలా అన్నాడు.

“నాభాగా! తన కుమారుడు అనే పక్షపాతము చూడకుండా నీ తండ్రి సత్యము పలికాడు. నీ తండ్రి ఆజ్ఞనీవు పాటించావు. నాకు చాలా ఆనందం కలిగింది. ఈ ధనమంతా నీకే ఇస్తున్నాను. తీసుకో. దానితో పాటు నీకు బ్రహ్మజ్ఞానము కూడా ఉపదేశిస్తున్నాను.” అని అన్నాడు. తరువాత రుద్రుడు నాభాగునికి బ్రహ్మజ్ఞానమును ఉపదేశించి అక్కడి నుండి వెళ్ళిపోయాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఈ నాభాగుని చరిత్రను ఉదయము, సాయంత్రము చదివితే, వింటే, వారు విద్వావంతులవుతారు. ఉత్తమ లోకములను పొందుతారు.

నాభాగునికి అంబలీషుడు జన్మించాడు. ఆయన పరమభాగవతోత్తముడు. ఎల్లప్పుడూ విష్ణువునే స్తురించేవాడు. సాధారణంగా బ్రాహ్మణుల శాపము వృధా పోదు. అంబలీషుడు ఎంతటి విష్ణుభక్తుడు అంటే ఒక బ్రాహ్మణోత్తముని శాపము కూడా అంబలీషుని ఏమీ చేయలేకపోయింది.” అని అన్నాడు.

ఆ మాటలకు పరీక్షిత్ మహారాజు ఇలా అన్నాడు. “మహర్షీ! రాజర్షిఅయిన అంబలీషుడు అంత భక్తుడా. ఆయనను బ్రాహ్మణోత్తముని శాపము కూడా ఏమీ చేయలేదా! ఆశ్చర్యముగా ఉంది. నా మీద దయయుంచి అంబలీషుని చరిత్రను నాకు వినిపించండి.” అని అడిగాడు. శుకమహర్షి అంబలీషుని చరిత్రను ఈ విధంగా చెప్పసాగాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! నాభాగుని కుమారుడైన అంబలీషుడు ఈ భూమిని జనరంజకంగా పరిపాలించాడు. కాని అంబలీషునికి ఈ రాజ్యభోగముల యందు, విషయవాంఛల యందు వ్యామోహము లేదు. వాటిని గడ్డిపరక మాదిరి చూచేవాడు. ఈ రాజ్యసంపదలు, ఐశ్వర్యములు అన్నీ అశాశ్వతములు అన్నీ నమ్మేవాడు. కాబట్టి వాటి మీద వ్యామోహ పడేవాడు కాదు. అంబలీషుడు ఎల్లప్పుడూ శ్రీహరి నామస్తరణ చేస్తూ శ్రీహరిని సేవిస్తూ, శ్రీహరి మీద అచంచలమైన భక్తి కలిగి ఉండేవాడు.

ఆ భక్తిభావంతో అంబరీషుడు ఈ రాజ్యమును,
రాజ్యసుఖములను అంతా ఒక మట్టిగడ్డ మాదిరి చూచేవాడు.
అంబరీషుడు తన మనస్సును ఎల్లప్పుడూ శ్రీహరి పాదపద్మములను
స్మరించడంలోనే లగ్నం చేసేవాడు. నోటితో శ్రీహరి నామ స్మరణ తప్ప
వేరే వాటిని పలికేవాడు కాదు. తన చేతులతో శ్రీహరి సేవ తప్ప
మరొకటి చేసేవాడు కాదు. చెవులతో శ్రీహరి పుణ్యకథలను తప్ప
వేరేవాటిని వినేవాడు కాదు. కళ్లతో శ్రీహరిని తప్ప వేరే వస్తువులను
చూడటానికి ఆసక్తి కనపరచేవాడు కాదు. శ్రీహరికి అర్పించిన
తులసిదళాలను తప్ప వేరే వాటిని వాసనచూచేవాడుకాదు.
నోటితోకేవలం భగవంతునికి నివేదన చేసినపదార్థములను తప్ప
వేరేవాటిని ఆరగించేవాడు కాదు. తన కాళ్లను శ్రీహరి మందిరములకు
తప్ప శ్రీహరి భక్తుల వద్దకు వెళ్లాడానికి తప్ప మరొక చోటికి వెళ్లాడానికి
వినయోగించేవాడు కాదు.

అంబరీషుడు ఈ ప్రాపంచిక విషయముల పట్ల
విషయవాంఛల పట్ల ఏ మాత్రము ఆసక్తి చూపేవాడు కాదు.
అంబరీషుడు తాను చేసే ప్రతి పనిని భగవంతుని కోసమే చేసేవాడు.
తానుచేసే అన్నిపనులను భగవంతునికే అర్పించేవాడు. తాను చేసిన
కర్మలకు ఫలాన్ని ఆశించేవాడు కాదు. ఈవిధంగా అంబరీషుడు
తనజీవితమును గడుపుతూ రాజ్యపాలన చేసేవాడు.

అంబరీషుడు ఎడారి ప్రాంతంలో సరస్వతీ నదీతీరంలో
అశ్వమేధయాగముచేసాడు. ఆ యాగంలో ప్రధానంగా శ్రీహరిని
ఆరాధించాడు. ఋత్విక్కులకు, బ్రాహ్మణులకు దక్షిణలు, దానములు

విరివిగా ఇచ్చాడు. ఆ యజ్ఞానికి వశిష్ఠుడు, అసితుడు, గౌతముడు
మొదలగు మునులు విచ్చేసారు. యజ్ఞయాగములు
జరుగుతున్నప్పటికినీ, అంబరీషుడు మాత్రము శ్రీహరి ధ్యానములోనే
నిమగ్నమయ్యేవాడు. అతని అనుచరులు అన్ని కార్యక్రమములు
నిర్వహించేవారు. అంబరీషుడు చేస్తున్న ఆ యజ్ఞములో పాల్గొన్న
ఋత్విక్కులు దేవతల వలె రెప్ప వాల్చకుండా అత్యంత భక్తిశ్రద్ధలతో ఆ
యజ్ఞమును నిర్వహించారు. ఆయన పాలనలో ఉన్న ప్రజలు
స్వర్గసుఖములు ఇస్తామన్నా వద్దు అనేవారు. తమకు అంబరీషుని
పాలనలో జీవించడంకన్నాస్వర్గసుఖాలు ఎక్కువకావు అనేవారు.

ఈ ప్రకారంగా అంబరీషుడు శ్రీహరి మీద భక్తితో,
స్వధర్మమైన రాజ్యపాలన సాగిస్తూ, సకలమైన కోరికలను వదిలిపెట్టి
నిరాడంబరంగా జీవించేవాడు. అంబరీషునికి తనకు భవనములు
కావాలని కానీ, అంతు లేని సంపదలు కావాలని కానీ, ఖరీదైన
వస్త్రములు కావాలని కానీ, రత్నాభరణములు ధరించాలని కానీ,
అపారమైన ధనరాసులను కూడబెట్టాలనికానీ కోరిక ఉండేది కాదు.
అంబరీషుడు తన భార్యాబిడ్డల మీదకూడా అధికమైన వాత్సల్యము
చూపించకుండా, పరిమితంగా ఉండేవాడు.

అంబరీషుని భక్తికి మెచ్చి శ్రీహరి అంబరీషునకు
భక్తజనులను రక్షించేదీ, శత్రువులను శిక్షించేదీ అయిన తన సుదర్శన
చక్రమును ఇచ్చాడు. ఆ సుదర్శన చక్రమును అంబరీషుడు భక్తితో
పూజించేవాడు.

ఇలా ఉండగా ఒక సారి అంబలీషుడు ఒకసంవత్సరంపాటు ద్వాదశీ వ్రతమును ఆచరించాడు. వ్రతము పరిసమాప్తి కాలంలో, కార్తీకమాసంలో మూడు రోజులు ఉపవాసము ఉన్నాడు. యమునానదీ తీరంలో మధురాపురంలో, శ్రీహరిని ఆరాధించాడు. పూజలు, అభిషేకములు చేసి నివేదనలు సమర్పించాడు. బ్రాహ్మణులను పూజించాడు. వారికి దక్షిణలు, దానములు ఇచ్చాడు. తరువాత తన స్వగృహమునకు వచ్చాడు. సాధుజనులకు, బ్రాహ్మణులకు అరవైవేల పాడి ఆవులను దానంగా ఇచ్చాడు. తరువాత బ్రాహ్మణులకు తృప్తిగా భోజనములుపెట్టాడు. తరువాత బ్రాహ్మణుల అనుమతి తీసుకొని తను కూడా ద్వాదశిపారణ అంటే ఉపవాసము తరువాత చేసే భోజనము చేయడానికి కూర్చున్నాడు.

ఆ సమయంలో దుర్వాసుడు అనే ముని తన శిష్యులతో అంబలీషుని వద్దకు వచ్చాడు. అంబలీషుడు వెంటనే లేచి ఆ మునిని ఆహ్వానించి, అర్ఘ్యపాద్యాదులతో సత్కరించి ఆసనం చూపించాడు. తమ ఇంట్లో భోజనము చేయవలసిందిగా దుర్వాసుని ప్రార్థించాడు. దానికి దుర్వాసుడు అంగీకరించాడు. స్నానము చేయడానికి సమీపంలో ఉన్న కాళింది సరోవరమునకు వెళ్లాడు. దుర్వాసుడు ఆ కాళింది సరోవరంలో మధ్యాహ్నకాల సంధ్యావందనము ముగించుకొని భగవంతుని గురించి ధ్యానంలో కూర్చున్నాడు.

అంబలీషుడు దుర్వాసుని కొరకు ఎదురు చూస్తున్నాడు. ద్వాదశి ఘడియలు ముగింపుకు వస్తున్నాయి. తాను ద్వాదశి పారణ చేయడానికి కొంత సమయం మాత్రమే మిగిలి ఉంది. కాని

భోజనమునకు పిలిచిన దుర్వాసుడు ఎంతకూ రాలేదు. ఏం చేయాలా అని అక్కడ ఉన్న బ్రాహ్మణులను అడిగాడు.

సంవత్సరంపాటు చేసిన వ్రతము అంతా ద్వాదశి పారణమీదనే ఆధారపడి ఉంది. ద్వాదశి నాడు పారణ చేయకపోతే చేసిన వ్రతం అంతా వృధా అవుతుంది. దుర్వాసుని భోజనానికి పిలిచి ఆయనకు భోజనం పెట్టకుండా భోజనం చేస్తే బ్రాహ్మణులకు అపరాధము చేసినట్టు అవుతుంది. అందుకని అటుధర్మం తప్పకుండా, ఇటు వ్రత ఫలం దక్కేటట్టు ఒక ఉపాయం చెప్పమని బ్రాహ్మణులను అడిగాడు అంబరీషుడు.

దానికి బ్రాహ్మణులు బాగా తర్కించుకొని, “ నీరు తాగడం అంటే భోజనం చేసినట్టు కాదు, చేయనట్టు కాదు అని వేదంలో చెప్పబడింది. భోజనం చేయకుండా కేవలం నీళ్లు తాగితే, అటు ద్వాదశి పారణ చేసిన ఫలం దక్కుతుంది, ఇటు దుర్వాసునికి ఇచ్చిన మాట నిలుస్తుంది.” అని ఉపాయం చెప్పారు.

అంబరీషుడు కూడా ఆలోచించి బ్రాహ్మణులు చెప్పినది ఉత్తమమైన మార్గము అని నిర్ధారించుకున్నాడు. అంటే నీరు తాగడం ఆహారం తీసుకోడంతో సమానం కాదు. కానీ నీరు తాగితే ద్వాదశిపారణతో సమానం అవుతుంది. అందుకని ఆ నిర్ణయం తీసుకున్నాడు అంబరీషుడు. ద్వాదశిఘడియలు మించకుండా నీళ్లు తాగి ఉపవాసవ్రతమును పూర్తిచేసాడు. దుర్వాసుని రాకకు ఎదురు చూస్తున్నాడు.

దుర్వాసుడు కూడా తన మాధ్యాహ్నిక అనుష్ఠానమును ముగించుకొని అంబరీషుని గృహమునకు వచ్చాడు. అప్పటికే అంబరీషుడు నీళ్లు తాగి ఉపవాసదీక్షను విరమించాడని తన యోగదృష్టితో తెలుసుకున్నాడు. కోపంతో రగిలిపోయాడు. దుర్వాసునికి కోపం వచ్చిందని తెలుసుకొని అంబరీషుడు ఆయన ముందు చేతులు కట్టుకొని నిలబడ్డాడు.

దుర్వాసుడు వినయంగానిలబడి ఉన్న అంబరీషునితో ఇలా అన్నాడు. “ఓరి దుర్వార్గుడా! బ్రాహ్మణుని భోజనానికి పిలిచి అవమానిస్తావా! బ్రాహ్మణునికి భోజనం పెట్టకుండానే నీవు తింటావా. నీవు రాజువు అనీ, నీకు సంపదలు ఉన్నాయనీ, నీవే దేవుడవనీ నీకు గర్వం పెరిగింది. నీవు దేవుని యందు భక్తిలేదు. అందుకే ధర్మాన్ని అతిక్రమించావు. ఇంటికి వచ్చిన అతిథికి భోజనం పెట్టకుండా, నీవు భోజనం చేసిన దానికి ఫలితం ఇప్పుడే అనుభవిస్తావు.” అంటూ దుర్వాసుడు తన తలకు కట్టిన జడల నుండి ఒక జట తీసి దానిలో నుండి ఒక కాలాంతకురాలైన కృత్య అనే శక్తిని సృష్టించాడు. ఆ శక్తిని అంబరీషుని చంపమని ప్రయోగించాడు.

చేతిలో కత్తితో ఆ శక్తి అంబరీషుని మీదికి రాసాగింది. కాని అంబరీషుడు ఏ మాత్రము భయపడలేదు. నిశ్చలంగా ఉన్నాడు. శ్రీహరి అంబరీషునికి ప్రసాదించిన చక్రము, అప్పటి దాకా అంబరీషునితో పూజలందుకుంటున్న చక్రము మాత్రము ఊరుకోలేదు. ఒక్కసారిగా పైకి లేచింది. అంబరీషుని చంపడానికి వస్తున్న శక్తిని నాశనం చేసింది. అంతటితో ఆగకకుండా, అంబరీషుని మీదికి శక్తిని

ప్రయోగించిన దుర్వాసుని మీదికి వెళ్ళింది.

తన మీదికి వస్తున్న చక్రమును చూచి భయంతో వణికిపోయాడు దుర్వాసుడు. భయంతో పరుగెత్తాడు. చక్రము అతనిని వెంబడించింది. తన ప్రాణాలు రక్షించుకోడానికి దుర్వాసుడు వేగంగా పరుగెడుతున్నాడు. కానీ చక్రము అతనిని విడిచిపెట్టలేదు. దుర్వాసుడు మేరుపర్వతము వంకకు పరుగెత్తాడు. తనను తాను రక్షించుకోడానికి దుర్వాసుడు ఆకాశము, దిక్కులు, భూమి, కొండగుహలు, సముద్రములు, మూడులోకములు, స్వర్గము మొదలగు ప్రదేశములకు పరుగెత్తాడు. ఎక్కడికిపోయినా చక్రము అతనిని వెంబడిస్తూనే ఉంది.

ఇలా కాదని దుర్వాసుడు బ్రహ్మలోకమునకు వెళ్ళాడు. “ఓ బ్రహ్మదేవా! నన్ను రక్షించు. ఈ చక్రాయుధము నన్ను చంపడానికి వస్తూ ఉంది. నన్ను కాపాడు.” అని ప్రార్థించాడు. అప్పుడు బ్రహ్మదేవుడు ఇలా అన్నాడు. “మహర్షీ! ప్రళయ కాలంలో ఈ లోకములు అన్నిటితోపాటు నేను, నా బ్రహ్మలోకము కూడా లయం అయిపోతుంది. ఏమీ మిగలదు. మరొక కొత్త బ్రహ్మ వస్తాడు. నేనే శాశ్వతము కానపుడు, నేను నిన్ను ఎలా రక్షించగలను. నేను, ఈశ్వరుడు, దక్షుడు, భృగువు, మొదలగు ప్రజాపతులు, భూతనాథులు, దేవతా గణములు అన్ని విష్ణువు యొక్క అధీనంలో ఉన్నాము. ఆయన ఆదేశాలను పాటిస్తూ మామా కర్తవ్యములను నిర్వహిస్తున్నాము. అంబరీషుడు విష్ణుభక్తుడు. నీవు ఆ విష్ణుభక్తుని అకారణంగా చంపాలని అనుకున్నావు. ఇప్పుడు నిన్ను చంపడానికి నీ మీదకు వస్తున్నది ఈ విష్ణువు ప్రసాదించిన సుదర్శన చక్రము. ఆ సుదర్శన చక్రమును ఆపడం నా వల్ల కాదు.”

అని అన్నాడు బ్రహ్మదేవుడు.

బ్రహ్మవల్ల ఏమీ ప్రయోజనం లేదని దుర్వాసుడు కైలాసానికి వెళ్లాడు. పరమ శివుని కాపాడమని శరణు వేడాడు. దుర్వాసుని చూచి శంకరుడు ఇలా అన్నాడు. “ఓ మహర్షి! నీకు బ్రహ్మదేవుడు అన్ని చెప్పిఉంటాడు. ఆ బ్రహ్మగారితో సహా సమస్త జీవకోటి, ఆ జీవకోటికి ఆశ్రయంగా ఉన్న ఈ బ్రహ్మాండములు, ఈ అనంత విశ్వము అంతాకూడా విష్ణువు యొక్క అదీనంలో ఉంది. నేను కానీ మేము ఎవరము కానీ విష్ణువు మీద మా పరాక్రమము చూపలేము. ఓ మహర్షి! నీకు అన్నీ తెలుసు కదా! ఇటువంటి పని ఎందుకుచేసావు. విష్ణుభక్తుని అకారణంగా ఎందుకు చంపాలని అనుకున్నావు. నేను, సనత్కుమారుడు, నారదుడు, బ్రహ్మగారు, కపిలమహర్షి, వ్యాసమహర్షి, దేవలుడు, యముడు, ఆసురి, మరీచి మొదలగు వారందరూ సర్వజ్ఞులే. అన్నీ తెలిసిన వారమే. కాని మేమంతా ఆ విష్ణుమాయను దాటలేకపోతున్నాము. నీవు కూడా ఆ మాయలో పడి ఈ పని చేసావు. ఏం చేస్తాం. నీకు ప్రస్తుతము ఆ విష్ణువు తక్కువేరే దిక్కులేదు. పోయి ఆ విష్ణువునే శరణు వేడు. నిన్ను తన చక్రము నుండి కాపాడతాడు.” అనిఅన్నాడు.

శివుడు కూడా తన అసహాయతను వ్యక్తం చేయడంతో దుర్వాసుడునిరాశ చెందాడు. చేసేది లేక వైకుంఠమునకు వెళ్లాడు. శ్రీమన్నారాయణ మూర్తి శరణు వేడాడు. “ఓ దేవా! అచ్యుతా! అనంతా! వాసుదేవా! సాధుజనులనురక్షించేవాడా! విశ్వమంతా నిండి ఉన్న వాడా! నీభక్తుల పట్ల అపరాధము చేసాను. నన్ను క్షమించు. నీ

ప్రభావము తెలియక నీ భక్తుడైన అంబలీషునిపట్ల అనుచితంగా ప్రవర్తించాను. నన్ను రక్షించడం నీకు తప్పవేరే ఎవరికీ సాధ్యంకాదు. ఈ చక్రము నన్ను తరుముతూ ఉంది. ఈ చక్రాయుధము బారి నుండి నన్ను కాపాడు.” అని శ్రీమహావిష్ణువు కాళ్లమీద పడ్డాడు.

అప్పుడు శ్రీమహావిష్ణువు దుర్వాసునితో ఇలా అన్నాడు. “ఓ మహర్షి! నా సంగతి నీకు తెలుసుకదా! నేనుఎల్లప్పుడూ నా భక్తుల అధీనంలో ఉంటాను. నేను కూడా నిన్ను రక్షించలేను. ఏ కోరికా లేని నా భక్తులు నన్ను తమ అధీనంలో ఉంచుకున్నారు. నా భక్తులే కాదు, ఆ భక్తులకు భక్తులు కూడా నాకు ఇష్టలే! నాభక్తులు, ఆ భక్తులకు భక్తుల ముందు నా ఐశ్వర్యములు అన్నీ ఎందుకూ పనికిరావు. నా భక్తుల ఆనందమే నా ఆనందము. వారికి ఏ కష్టం వచ్చినా నేను సహించలేను. ఎందుకంటే. నా భక్తులు అయిన వాళ్లు, తమ భార్య, పిల్లలను, గృహములను, విషయవాంఛలను, ప్రాపంచిక విషయములను అన్నిటినీ వదిలిపెట్టి, నన్ను శరణుజొచ్చారు. అటువంటి నా భక్తులను నేను ఎలా విడిచిపెట్టగలను. ఒక పతివ్రత అయిన స్త్రీ తన భర్తను తన అధీనంలో ఎలా ఉంచుకుంటుందో అలాగే నా భక్తులు కూడా నన్ను తమ అధీనంలో ఉంచుకుంటారు. నా భక్తులు కేవలం నా పాదములను సేవించడం, నా గురించి సత్సంగాలు చేయడం తప్ప వారికి వేరే ధ్యాస లేదు. ఏవేవో కోరికలు తీరడానికి నా భక్తులు నన్ను సేవించరు. వారి భక్తి ఫలాపేక్షలేని భక్తి. అటువంటి వారికి నేను స్వర్గలోకము, ముక్తి ఇస్తానన్నా వారు అంగీకరించరు. కేవలము నా సేవ మాత్రమే కోరుకుంటారు.

కాబట్టి నేను కూడా ఏమీ చేయలేను కానీ ఈ
అపాయము తప్పించుకునే ఉపాయము ఒకటి చెబుతాను. నీవు
ఎవరికైతే అపకారము చేయబోయి, ఈ ఆపదలో పడ్డావో, ఆ
అంబలీషుని వద్దకు వెళ్లు. ఆలస్యం చేస్తే నీకు ఆపద సంభవిస్తుంది.
చివరగా ఒక్కమాట.

ఓ మహామునీ! తపస్సు, విద్య, సక్రమ మార్గంలో
వినియోగించినంత వరకు మానవులకు శోభను ఇస్తాయి. అదే
తపస్సును, విద్యను అక్రమ మార్గంలో వినియోగిస్తే ప్రాణంమీదికి
తెస్తాయి. జాగ్రత్త!

కాబట్టి నీవు వెంటనే నా భక్తుడు అంబలీషుని వద్దకు
పోయి ఆయనను శరణు వేడు. ఆయననుశాంతి పరచు. నీకు శుభం
అవుతుంది.” అని పలికాడు శ్రీమహావిష్ణువు.

(శ్రీమహావిష్ణువు మాటలు ఒక్క సారి మననం చేసుకోండి.

“తపస్సు, విద్య, సక్రమ మార్గంలో వినియోగించినంత వరకు
మానవులకు శోభను ఇస్తాయి. అదే తపస్సును, విద్యను అక్రమ
మార్గంలో వినియోగిస్తే ప్రాణంమీదికి తెస్తాయి.” ఈ నాడు
జరుగుతున్నది ఏమిటి! ఒక్కసారి ఆలోచించండి. ఎంతో మంది అణు
శాస్త్రవేత్తలు, తాము చదువుకున్న విద్యను, శాస్త్రవిజ్ఞానాన్ని, తపస్సు
మాదిరి చేసిన ప్రయోగాలను మానవ వినాశానికి వినియోగిస్తున్నారు.
అణుబాంబులు తయారు చేసి ప్రపంచ వినాశనానికి
కారకులవుతున్నారు. తుదకు వారే నాశనం అవుతున్నారు. ఆ

అణుశాస్త్రవిద్యను సక్రమ మార్గంలో వినియోగిస్తే లోకకల్యాణానికి
 దోహదమౌతుంది. ఇదే నాడు విష్ణుమూర్తి చెప్పిన మాట.
 ఈఅంబరీషోపాఖ్యానము నుండి మనము నేర్చుకోవలసిన నీతి. ఒక్క
 అణుశాస్త్ర వేత్తలే కాదు, కంప్యూటర్ ఇంజనీర్లు కూడా తాము నేర్చిన
 విద్యను హాకింగ్ చెయ్యడానికి కంప్యూటర్లలో నిక్షిప్తమై ఉన్న
 సమాచారాన్ని నాశనం చేయడానికి దాని వల్ల వికృతానందాన్ని
 పొందడానికి, క్షణాల్లో యస్ యమ్ యస్ లద్వారా విషప్రచారం
 చెయ్యడానికీ, మతపరమైన విద్వేషాలు రెచ్చగొట్టడానికి
 ఉపయోగిస్తున్నారు. తుదకు కటకటాల పాలవుతున్నారు. నేర్చుకున్న
 విద్యను సాటి మనిషిమంచి కోసరం, సమాజ శ్రేయస్సు కోసరం
 వినియోగిస్తేనే ఆ విద్యకు సార్థకత. అలా కాకుండా ఆవిద్యలను
 సాటిమనిషి వినాశంకోసం, సమాజ విధ్వంసం కోసం వినియోగిస్తే,
 దుర్వాసుని మాదిరి కష్టాలలో పడతారు. దుర్వాసుడు కూడా ఎంతో
 తపస్సు చేసాడు. కాని ఆ తపస్సును శాపాలు ఇవ్వడానికి
 వినియోగించాడు. తుదకు ఆపదలో చిక్కుకున్నాడు. నేటి
 విద్యావంతులు, శాస్త్రవేత్తలు తమ తమ విద్యలను, పరిశోధనలను
 (తపస్సును) లోకకల్యాణం కొరకు ఉపయోగిస్తారని ఆశిద్దాం.)

శ్రీమద్భాగవతం

నవమస్కంధము నాలుగవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓంతత్సత్ ఓం తత్సత్ః ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతం
నవమస్కంధము
ఐదవ అధ్యాయము

శుక మహర్షి అంబరీషోపాఖ్యానమును పరీక్షిత్
మహారాజుకు ఈ విధంగా చెబుతున్నాడు.

“ఓ పరీక్షిత్మహారాజా! శ్రీహరి ఆదేశము ప్రకారము
దుర్వాసుడు పరుగు పరుగున అంబరీషుని వద్దకు వచ్చాడు. ఆయన
కాళ్ల మీద పడ్డాడు. క్షమించమని వేడుకున్నాడు. అంతటి
మునిసత్తముడు తన కాళ్ల మీదపడటం చూచి నివ్వెరపోయాడు
అంబరీషుడు. ఏం జరిగిందో అర్థం కాలేదు కానీ, దుర్వాసుని
తరుముతూ వస్తున్న విష్ణుచక్రం అంబరీషుని కంటపడింది. విషయం
అర్థం అయింది. వెంటనే అంబరీషుడు కళ్లు మూసుకొని మనసులో
శ్రీమన్నారాయణుని నిలుపుకొని భక్తితో ప్రార్థించాడు.

“శ్రీమహావిష్ణువు చేతిని అలంకరించిన ఓ సుదర్శన
చక్రమా! నీవు అగ్ని సమానవు. సూర్యతేజంతో సమానమైన దానవు.
గ్రహములకు, నక్షత్రములకు అధిపతి అయినచంద్రునితో సమానమైన
దానవు. పంచభూతములకు అధిపతి అయిన శ్రీమన్నారాయణుని
వశంలో ఉంటావు. నీవు సకల అస్త్రములను నాశనం చేస్తావు. నా
ప్రార్థన మన్నించి ఈ బ్రాహ్మణుని విడిచిపెట్టు. ఆయనను కాపాడు.

ఓ సుదర్శన చక్రమా! నీవే ధర్మము. నీవే సత్యము. నీవే
యజ్ఞము. నీవే లోకపాలకుడవు. నీవే విష్ణుమూర్తి తేజస్సు. నీ పేరు
సుదర్శనము అనగా పరమాత్మ యొక్క మంచి దృష్టి అని అర్థము. ఆ
పరమాత్మయొక్క దయతోకూడిన చూపు నీవే. ఎవరి మాయలో
నుండి ఈ సమస్త సృష్టి ఉద్భవించిందో, ఆ విష్ణువు, చరాచరజగత్తులో
నిండి ఉన్నవాడవు నీవే. ఓ సుదర్శన చక్రమా! నీవు సకల
ధర్మస్వరూపుడవు. అధర్మాన్ని రూపుమాపేది నీవే. మూడు లోకములను
నీవే పాలిస్తుంటావు. నీవు తేజోమూర్తివి. నీ వేగము మనోవేగమును
మించింది. అట్టినీకు నమస్కారము.

ఓ సుదర్శనమా! నీ తేజస్సుతో అంధకారము తొలగి
జ్ఞానము ప్రకాశిస్తుంది. నీ ప్రభావము ఎవరికీ దాటరానిది.
ఈలోకంలో గొప్పది, నీచమైనది ఉన్నాయి అంటే అవి నీ స్వరూపాలే.
శ్రీమహావిష్ణువు ఆదేశము అనుసరించి దేవాసుర యుద్ధంలో దేవతల
పక్షాన ఉండి దానవులను సంహరించినది నీవేకదా!
శ్రీమన్నారాయణుడు దుష్టశిక్షణ కొరకు నిన్ను వినియోగిస్తుంటాడు.
కానీ ఈ బ్రాహ్మణుడు దుష్టుడు కాడు. ఈయనను కాపాడు.

ఓ సుదర్శనమా! నేను చేసిన దానములన్నీ
సత్త్వాత్మదానములు అయితే, నేను నా స్వధర్మమును చక్కగా ఆచరించి
ఉంటే, నేను భక్తి శ్రద్ధలతో యజ్ఞయాగములు చేసి ఉంటే, ఈ
బ్రాహ్మణునికి శుభం కలుగుగాక! ఈ పరమాత్మ ఈ బ్రాహ్మణుని
రక్షించుగాక!” అని ప్రార్థించాడు.

(ఇక్కడ ఒకటి గమనించండి. అంబలీషుడు సుదర్శన చక్రమును ప్రార్థిస్తూ సాక్షాత్తు విష్ణుమూర్తిని ప్రార్థించినట్టు స్తోత్రము చేసాడు. అంటే అంబలీషునకు సర్వం విష్ణుమయం అనే భావన.)

అంబలీషుడు చేసిన ప్రార్థనలతో చక్రము శాంతించింది. అది చూచిన దుర్వాసుడు మహదానందభరితుడు అయ్యాడు. అంబలీషుని ఈ విధంగా ప్రశంసించాడు.

“అంబలీషా! భగవద్భక్తుల మహిమను ఇప్పుడే చూస్తున్నాను. నీవే నిజమైన భగవద్భక్తుడవు. పట్టరాని కోపంతో, నీ పట్ల నేను క్షమించరాని అపరాధము చేసాను. నన్ను క్షమించు. నేను నీ ప్రాణములు తీయాలని సంకల్పించినా, నీకు అపకారము తలపెట్టినా, నీవు మాత్రము నా ప్రాణములు కాపాడావు. (“అపకారికి నుపకారము నెపమెన్నక సేయువాడు నేర్పరి సుమతీ!” అని సుమతీ శతక కర్త ఈ విషయాన్నే తేటతెలుగులో చెప్పాడు.)

ఓ అంబలీషా! శ్రీమన్నారాయణుని భక్తులకు ఈ లోకంలో అసాధ్యం అంటూ ఏమి ఉంటుంది! ఎవరి నామం వింటే, ఎవరి నామం ఉచ్చరిస్తే, ఎవరి నామం జపిస్తే, మానవుల మనస్సు నిర్మలం అవుతుందో, అటువంటి భగవద్భక్తులు పొందరానిది, పొందలేనిది ఏమి ఉంటుంది? అంబలీషా! నేను చేసిన అపరాధములను మనసులో పెట్టుకోకుండా, నా ప్రాణాలు కాపాడావు. దయతో నన్ను అనుగ్రహించావు.” అని అంబలీషునిస్తుతించాడు.

ఇవేమీ అంబలీషుని చెవికి ఎక్కలేదు. “బ్రాహ్మణోత్తమా! మీరు భోజనం చేయలేదు. భోజన సమయం మించి పోయింది. త్వరగా రండి. తమరికి భోజనం వడ్డిస్తారు. తమరు భోజనం చేసిన తరువాత నేను భోజనం చేస్తాను.” అని చెప్పి దుర్వాసునికి షడ్రసోపేతమైన భోజనమును స్వయంగా వడ్డించాడు. తృప్తిగా భోజనము చేసిన దుర్వాసుడు అంబలీషుని కూడా భోజనం చేయమని చెప్పాడు. దుర్వాసుని ఆదేశము ప్రకారము అంబలీషుడు భోజనం చేసాడు. తరువాత దుర్వాసుడు అంబలీషుని ఆశీర్వదించి వెళ్లిపోయాడు.

ఓ పరీక్షిత మహారాజా! దుర్వాసుని చక్రం తరమడం, ఆయన అందరి శరణు వేడటం అంతా ఒక సంవత్సరకాలము పట్టింది. ఈ సంవత్సర కాలము అంబలీషుడు కేవలము జలమును మాత్రమే ఆహారంగా తీసుకుంటూ దుర్వాసుని కొరకు వేచిఉన్నాడు. సంవత్సర కాలము గడిచిన తరువాత దుర్వాసుడు వచ్చిన తరువాత ఆయనకు భోజనము పెట్టి, ఆయన తృప్తిగా భోజనము చేసిన తరువాత, ఆయన అనుజ్ఞతీసుకొన్న తరువాతనే తాను కూడా భుజించాడు.

ఇందులో తన మహిమ ఏమీ లేదనీ, అంతా ఆ శ్రీమన్నారాయణునిమీద తనకు ఉన్న అచంచలమైన భక్తి ప్రభావమే అని తలంచాడు అంబలీషుడు. శ్రీమన్నారాయణుని మీద తనకు ఉన్న భక్తి ముందు బ్రహ్మపదముకూడా నరకముతో సమానమని భావించాడు అంబలీషుడు. ఎల్లప్పుడూ ఆ పరమాత్మయందు భక్తి కలిగి ఉండటం చేత, అంబలీషునికి ప్రాపంచిక విషయములయందు, విషయ వాంఛల యందు ఆసక్తి నశించింది. ఆయన తనకుమారులకు రాజ్యమును పంచిఇచ్చి, తను వానప్రస్థమునకు

వెళ్లిపోయాడు. ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఈ అంబలీషోపాఖ్యానమును శ్రద్ధతో చదివినా, వినినా, వారికి భగవంతుని మీద భక్తి సునాయాసంగా లభిస్తుంది. ఆ శ్రీమన్నారాయణుని అనుగ్రహానికి పాత్రులు అవుతారు. తుదకు ఆ పరమాత్మలో ఐక్యం అయిపోతారు.” అని శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుడు అంబలీషోపాఖ్యానమును వినిపించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము ఐదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము

ఆరవ అధ్యాయము.

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుడు భాగవత కథను ఈ విధంగా చెబుతున్నాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! నీకు అంబలీషుని కథ చెప్పానుకదా. అంబలీషునికి విరూపుడు, కేతుమానుడు, శంభువు, అనే పేర్లుగల ముగ్గురు కుమారులు జన్మించారు. వారిలో విరూపునకు పృషదశ్వుడు, పృషదశ్వునకు రభీతరుడు జన్మించారు. వారిలో రభీతరునకు సంతానము లేదు. రభీతరుని భార్య, అంగిరసుడు అనే ఋషి కరుణ చేత బ్రహ్మతేజం ఉట్టిపడే కుమారులను ప్రసవించింది. వారందరూ అంగిరసుని వీర్యము వలన పుట్టినవారవడంచేత అంగిరస

గోత్రీకులుగా పిలువబడ్డారు. వీరందరూ క్షత్రియ వనితకు, బ్రాహ్మణునికి పుట్టిన వారవడం వలన క్షత్రముతోకూడిన బ్రాహ్మణులుగా పరిగణింపబడ్డారు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! వైవస్వత మనువు కుమారులలో మొదటి వాడు ఇక్ష్వాకువు. ఈ ఇక్ష్వాకువుకు నూరుగురుకుమారులు. వారిలో వికుక్షి, నిమి, దండకుడు అనే ముగ్గురు అందరికన్నా పెద్దవారు. ఇక్ష్వాకువుకు కలిగిన నూరుగురుకుమారులలో ఇరవై ఐదుమంది ఉత్తర భారతము అనగా హిమాలయము నుండి వింధ్యపర్వతముల వరకు కల భూభాగములో ఉన్న వివిధ రాజ్యములకు రాజులు అయ్యారు. దానినే ఆర్యావర్తము అని కూడా పిలుస్తారు. అలాగే భారతదేశపు పడమర ప్రాంతములో ఉన్న రాజ్యములకు అనగా పడమటి సముద్రము వరకు ఉన్న రాజ్యములకు మరో ఇరవై ఐదు మంది రాజులు అయ్యారు. అలాగే తూర్పు సముద్రము వరకు విస్తరించిన ప్రాంతమునకు మరో ఇరవై ఐదు మంది రాజులు అయ్యారు. అలాగే భారత దేశపు మధ్యప్రాంతమునకు పెద్ద వాళ్లు ముగ్గురు రాజులు అయ్యారు. దక్షిణ సముద్రము వరకు విస్తరించిన ప్రాంతములో ఉన్న రాజ్యములకు మిగిలిన ఇరవై రెండు మంది రాజులు అయ్యారు. ఈ విధంగా ఇక్ష్వాకు వంశము భారతదేశము నాలుగు వైపులా విస్తరించింది.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! పుష్కమాసము, మాఘమాసము, ఫాల్గుణ మాసము లలో వచ్చు బహుళ అష్టమి తిథులలో పితరులకు శ్రాధకర్తలు చేయవలెను. ఇక్ష్వాకువు తన కుమారుడైన వికుక్షిని పిలిచి శ్రాధమునకు కావలసిన పవిత్రమైన మాంసమును తెమ్మని

ఆదేశించాడు. తండ్రి ఆదేశము ప్రకారము వికుక్షి అడవులకు వెళ్లాడు. శ్రాద్ధమునకు పనికి వచ్చే మృగములను చంపాడు. ఇంతలో మధ్యాహ్నము అయింది. వికుక్షికి ఆకలి వేసింది. అందుకని తాను చంపినమృగములలో ఉన్న ఒక కుందేలు మాంసమును తృప్తిగా భక్షించాడు. తరువాతమిగిలిన మృగములను తీసుకొని వచ్చాడు. వాటిని తన తండ్రి ఇళ్ళాకువుకు ఇచ్చాడు.

ఇళ్ళాకువు ఆ మృగములను శ్రాద్ధకర్తలు నిర్వర్తించడానికి తన గురువు అయిన వశిష్ఠుని వద్దకు పంపాడు. వశిష్ఠుడు యోగదృష్టితో జరిగిన విషయం గ్రహించాడు. ఆ మాంసము ఎంగిలిపడ్డదనీ, శ్రాద్ధ కర్తకు పనికిరాదనీ చెప్పాడు. ఆ మాటలు విన్న ఇళ్ళాకువు కోపంతో మండిపడ్డాడు. అపచారము చేసినందుకు తన కుమారుడు వికుక్షిని దేశమునుండి వెళ్లగొట్టాడు. తరువాత ఇళ్ళాకువు తన గురువు గారైన వశిష్ఠుని వలన పరమాత్మ తత్త్వమును తెలుసుకొని సన్యాసము పుచ్చుకున్నాడు. తరువాత ఉత్తమలోకములకు వెళ్లిపోయాడు.

తండ్రి చనిపోయాడని తెలుసుకున్న వికుక్షి రాజ్యమునకు తిరిగి వచ్చాడు. తండ్రి స్థానంలో రాజయ్యాడు. ఆయనే శశాదుడు అనే పేరుతో ప్రఖ్యాతి చెందాడు. శశాదుని కుమారుడు పురంజయుడు. ఆయనను ఇంద్రవాహుడు, కకుత్స్థుడు అని కూడా అంటారు. వీళ్లకు ఈపేర్లు ఎలా వచ్చాయో చెబుతాను విను.

పూర్వము దేవతలకు, అసురులకు యుద్ధం జరిగింది అని చెప్పాను కదా! అందులో దేవతలు ఓడిపోయారు. వారందరూ కలిసి శశాదుని కుమారుని వద్దకు వచ్చి ఆయన సహాయం కోరారు. శశాదుని కుమారుడు ఇంద్రుడు తనకు వాహనంగా ఉంటే దానవులతోయుద్ధం చేస్తాను అని అన్నాడు. ఒక మానవుడికి వాహనంగా ఉండటానికి ఇంద్రుడు సిగ్గుపడి అంగీకరించలేదు. కానీ విష్ణువు ప్రోద్బలం వలన ఒప్పుకున్నాడు. ఇంద్రుడు ఒక వృషభముగా మారిపోయాడు. శశాదుని కుమారుడు ఇంద్రుని వాహనంగా చేసుకున్నాడు కాబట్టి ఇంద్రవాహుడు అనిపిలువ బడ్డాడు.

ఇంద్రవాహుడు ధనుర్జ్ఞానములను ధరించి, మహావృషభంగా మారిన ఇంద్రునిమీద ఎక్కి దాని మూపురముమీద కూర్చున్నాడు. వృషభము మూపురము మీద కూర్చున్నాడు కాబట్టి కకుత్స్థుడు అనిపిలువబడ్డాడు. తరువాత ఇంద్రవాహుడు దేవతాగణములతో పడమటి దిక్కున ఉన్న దైత్యపురమును చుట్టముట్టాడు. దేవతలకు దానవులకు భయంకరమైన యుద్ధము జరిగింది. ఆ యుద్ధంలో ఇంద్రవాహుడు దైత్యులను సమూలంగా నాశనం చేసాడు. ఇంద్రవాహుడి పరాక్రమానికి తట్టుకోలేక చావగామిగిలిన దైత్యులు అందరూ పాతాళలోకానికి పారిపోయారు. తరువాత ఇంద్రవాహుడు దైత్యుల పురములను ఇంద్రుడికి స్వాధీనం చేసాడు. దైత్యుల పురములను జయించాడు కాబట్టి ఇంద్రవాహునకు పురంజయుడు అనే పేరువచ్చింది.

ఈ పురంజయుని కుమారుడు అనేనుడు. అనేనుని కుమారుడు వృధువు. వృధువు కుమారుడు విశ్వరంభి. విశ్వరంభి

కుమారుడు చంద్రుడు. చంద్రుని కుమారుడు యువనాశ్వుడు.
యువనాశ్వుని కుమారుడు కువలయాశ్వుడు.

ఈ కువలయాశ్వునకు ఇరవైఒక్కవేలమంది కుమారులు.
కువలయాశ్వుడు తన కుమారులతో కలిసి దుంధుడు అనే రాక్షసుని
చంపాడు. ఆ కారణం చేత కువలయాశ్వునికి దుంధుమారుడు అనే
పేరు వచ్చింది. కాని కువలయాశ్వుని కుమారులు అందరూ దుంధువు
యొక్క కోపాగ్నికి భస్మం అయ్యారు. కేవలం ధృడాశ్వుడు, కపిలాశ్వుడు,
భద్రాశ్వుడు అనే ముగ్గురు మాత్రం మిగిలారు.

వారిలో ధృడాశ్వుని కుమారుడు హర్షశ్వుడు. హర్షశ్వుని
కుమారుడు నికుంభుడు. నికుంభునికి బహులాశ్వుడు, కృతాశ్వుడు
అనే కుమారులు కలిగారు. వారిలో కృతాశ్వుని కుమారుడు సేనజిత్తు.
సేనజిత్తు కుమారుడు

యువనాశ్వుడు. యువనాశ్వునికి నూరుగురు భార్యలు
ఉన్నారు కానీ వారిలో ఒక్కరికికూడా సంతానము లేదు.
యువనాశ్వుడు సంతానము కొరకు ఒక యజ్ఞం చేసాడు. దానిపేరు
ఇంద్రదైవతము. ఋషులు ఆ యజ్ఞం చేయిస్తున్నారు. యజ్ఞం పూర్తి
అయింది. మంత్రజలం సిద్ధం అయింది. మరునాడు ఆ
మంత్రజలమును రాణులు సేవిస్తే వారికిసంతానము కలుగుతారు.
ఆరోజు రాత్రి ఋత్విక్కులు మంత్రజలమును యజ్ఞకుండము దగ్గర
ఒకపాత్రలో ఉంచి నిద్రపోయారు. అక్కడే ఒకపక్క యువనాశ్వుడు
కూడా నిద్రపోతున్నాడు.

అర్థ రాత్రి యువనాశ్వునికి దాహం వేసింది. . నిద్రమత్తులో అతడు నీటి కోసం చూచాడు. యజ్ఞకుండము దగ్గర పెట్టిన మంత్రజలము ఉన్న పాత్ర కనపడింది. అదిమామూలు నీరు అనుకొని యువనాశ్వుడు ఆ నీటిని తాగాడు.

మరునాడు ఋత్విక్కులు నిద్ర లేచారు. మంత్రజలము కనపడలేదు. మంత్రజలము ఎవరు తాగారు అని అడిగారు. యువనాశ్వుడు ఆ మంత్రజలమును మామూలు నీరు అనుకొని తాగాను అని చెప్పాడు. మానవుడు ఒకటి తలిస్తే దైవం మరొకటి తలుస్తుంది. మానవ బలం కన్నా దైవబలం ఎంతోగొప్పది అనుకుంటూ ఋత్విక్కులు ఈశ్వరునకు నమస్కరించారు.

ఆమంత్రజల ప్రభావంతో యువనాశ్వునకు గర్భం వచ్చింది. తొమ్మిది నెలలు నిండాయి. కడుపులో ఉన్న బిడ్డ బయటకు వచ్చే మార్గము లేదు. అందుకని పొట్ట చీల్చి పొట్ట కుడి పక్కనుండి బిడ్డను బయటకు తీసారు. (నేడు చేస్తున్న పెద్ద ఆపరేషన్ లాంటిదేమో!)

ఆ ప్రకారంగా యువనాశ్వునకు ఒక కుమారుడు జన్మించాడు. బిడ్డ పుట్టగానే పాలకు ఏడిచాడు. యువనాశ్వుడు మగవాడు అవడం వలన స్తనములు లేవు. బిడ్డకు పాలు ఇవ్వలేడు. కాని బిడ్డ ఏడుస్తున్నాడు. పాలు ఎవరు ఇస్తారు అని అందరూ కంగారు పడుతున్నారు. ఆ యజ్ఞము ఇంద్రుని గురించి చేసారు కాబట్టి ఇంద్రుడు అక్కడకు వచ్చాడు. బిడ్డ పాల కోసరం ఏడవడం చూచి తన చూపుడు వేలిని బిడ్డ నోటిలో పెట్టాడు. ఆ వేలి నుండిఅమృతము స్రవించింది. ఆ అమృతమును తాగాడు ఆ శిశువు. ఆ శిశువు పేరు

మాంధాత. (నేను నీకు తల్లి మాదిరి పాలు ఇస్తాను అని ఇంద్రుడు అనడం వలన ఆ శిశువునకు మాంధాత (మాం-- ధాత)అనే పేరు వచ్చింది.)

మాంధాతకు త్రసదస్యుడు అని కూడా పేరు ఉంది. త్రసదస్యుడు అంటే రాక్షసులను సంహరించేవాడు అని అర్థం. మాంధాత సప్తద్వీపములతో కూడిన ఈ భూమిని అంతా పరిపాలించాడు. మాంధాత విష్ణుభక్తుడు. ఆయన ఎన్నో యజ్ఞములు, యాగములు చేసాడు. బ్రాహ్మణులకు ధనము, బంగారము, భూములు దానంగా ఇచ్చాడు. సూర్యుని వెలుగు ఎంతమేర పడుతుందో అంతమేర భూమిని మాంధాత పాలించాడు. (రవిఅస్తమించని బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము అని అంటారు కదా! అలాంటిదే మాంధాత సామ్రాజ్యము.)

మాంధాత భార్య పేరు బిందుమతి. వారికి పురుకుత్సుడు, అంబరీషుడు, ముచుకుందుడు, అనే పేరుగల ముగ్గురు కుమారులు ఉన్నారు. మాంధాతకు యాభై మంది కుమార్తెలు. ఆ యాభై మంది సౌభరి అనే వాడిని వివాహం చేసుకున్నారు. అది ఎలా జరిగిందంటే.....

సౌభరి అనే మహాముని ఉండేవాడు. ఒక నాడు ఆయన యమునా నదిలో దిగి జలస్తంభన విద్యలో నీటి అడుగున తపస్సు చేసుకుంటున్నాడు. ఆసమయంలో అతనికి నీటిలో ఒక మగ చేస, ఒక ఆడ చేప మైథున క్రియలో ఆనందం అనుభవించడం కనిపించింది. అప్పటి దాకా బ్రహ్మచారిగా ఉన్న సౌభరికి ఆ చేపలను

చూచి తను కూడా వివాహం చేసుకోవాలని మైథున సుఖం
అనుభవించాలని కోరిక పుట్టింది.

మాంధాతకు యాభైమంది కుమార్తెలు ఉన్నారని
తెలుసుకొని, సౌభరి మాంధాత వద్దకు పోయి, వారిలో ఒక కుమార్తెను
తనకు ఇచ్చి వివాహం చేయమని కోరాడు. అప్పటికే సౌభరి బాగా
ముసలి వాడు. చర్మం అంతా ముడతలు పడిపోయింది. వెంట్రుకలు
అన్నీ తెల్లగా మెరుస్తున్నాయి. అందుకని మాంధాత సౌభరితో ఇలా
అన్నాడు. “నాకు యాభై మంది కుమార్తెలు ఉన్నారు. వారిలో ఎవరన్నా
నిన్ను చూచి వరిస్తే, నిన్ను వారికి ఇచ్చి వివాహం చేస్తాను.” అని
అన్నాడు.

మాంధాత మాటల్లోని ఆంతర్యాన్ని గ్రహించాడు సౌభరి.
“తాను ముసలివాడు. తల వెంట్రుకలు తెల్లపడ్డాయి. చర్మం అంతా
ముడతలు పడింది. తలకూడా వణుకుతూ ఉంది. పైగా నాకు తపస్సు
తప్ప మరేమీ తెలియదు. తనను ఏ స్త్రీకూడా వరించదు. ఆ కారణం
చేత ఈ రాజు తన కుమార్తెలను నాకు ఇవ్వడానికి ఇష్టపడటం లేదు.
దీనికి నేను ప్రతిక్రియ చేస్తాను. ఈ రాచకన్యలే కాదు--- అష్టరసలు
కూడా నన్ను చూచి మోహించేటట్టు సుందరమైన రూపం ధరిస్తాను.”
అని అనుకున్నాడు సౌభరి. తపస్సమాధిలో కూర్చున్నాడు. తన తపోబలం
చేత నవయవ్యనుడుగా, సుందరాంగుడుగా, అందగాడుగా
మారిపోయాడు.

మరలా మాంధాత వద్దకు వెళ్లి కన్యను ఇమ్మని అడిగాడు.
సౌభరిని అంతఃపురములోకి ఆహ్వానించాడు మాంధాత. తన

కుమార్తెలను చూపించాడు. నవయవ్వనుడు, అందగాడు అయిన సౌభరిని చూచి “ఈయన నాకు కావాలి అంటే నాకు కావాలి” అని మాంధాత కుమార్తెలు అందరూ పోటీపడ్డారు. చేసేది లేక సౌభరి ఆ యాభైమందిని వివాహం చేసుకున్నాడు.

తన తపోబలంతో ఉండటానికి అందమైన భవనములు, విహరించడానికి ఉద్యానవనములు, జలకాలాటలకు సరోవరములు, సేవలు చేయడానికి దాసదాసీజనములు, ఆసనములు, శయ్యలు, వస్త్రములు, ఆభరణములు అన్నీ తన తపఃప్రభావంతో కల్పించాడు. తన యాభైమంది భార్యలతో సకల సుఖాలు అనుభవించాడు. ఇన్ని సుఖములు అనుభవిస్తున్నా, అతనిలోని కామ సంబంధమైన కోరికలు చల్లారలేదు. అతని మనసుకు తృప్తి, శాంతి కలగలేదు.

ఇదంతా ఎందుకు జరిగిందని ఆలోచించాడు. “బయట ప్రపంచంలో తపస్సు చేసుకుంటే ఏకాగ్రత కుదరదని, నీటి లోపల కూర్చుని తపస్సు చేసుకొంటున్న నాకు ఆచేపలయొక్క మైథున క్రియ చూడటంవలననే కదా ఈ సంసార బంధనము కలిగింది.

సాధుజనుల సాంగత్యంలో తపస్సు చేసుకుంటున్న నేను ఈ చేపల మైథున క్రియ చూడటం వలన భ్రష్టుడనయ్యాను. మోక్షం కోరుకునేవాడు, సంసారంలో ఉన్న వారి మైథున క్రియలు చూడకూడదు. వాటికి లోబడకూడదు. మైథునక్రియ గురించి తలపకూడదు. ఇంద్రియములను, మనస్సును నిగ్రహించుకోవాలి. మనుషులమధ్య ఉండకూడదు. ఏకాంతంలో ఉండాలి. ఎల్లప్పుడూ శ్రీహరిని మనసులో నిలుపుకోవాలి. ఇతర చింతనలుపనికిరాదు.

తనలాంటి సర్వసంగ పరిత్యాగుల స్నేహము మాత్రమే చేయాలి.

నేను మొట్ట మొదటినుండి తపస్సు చేసుకుంటున్నాను. కానీ ఆ రోజు దురదృష్టవశాత్తు ఆ చేపల రతికార్యము చూచాను. పెళ్లిచేసుకోవాలని అనుకున్నాను. దానికోసరం యవ్వనవంతుడ నయ్యాను. ఒకరు కాదు, ఇద్దరు కాదు ఏకంగా యాభైమందికి భర్తను అయ్యాను. ఒక్కొక్కభార్యకు నూరుమంది పుత్రులను కన్నాను. ఇప్పుడు నాకు యాభై మంది భార్యలు, ఐదు వేల మంది సంతానము. ఇదంతా నేను ఆ మత్స్యముల మైథున క్రియ చూడటంవలనజరిగింది. నన్ను కామము అనే మాయ ఆవహించింది. దానితో నాలోని జ్ఞానము, వివేకము నశించిపోయాయి. విషయవాంఛలకు లోనయ్యాను. ఎంత అనుభవించినా, అగ్నిలో నెయ్యి పోస్తే మండినట్టు, నా లోని కోరికలు రోజురోజుకూ పెరుగుతున్నాయి కాని తరగడంలేదు.” అని సౌభరి తనలో తాను మథనపడ్డాడు.

ఈ ప్రకారంగా ఆలోచించిన సౌభరి వానప్రస్థమునకువెళ్లాడు. ఆయన యాభై మంది భార్యలుకూడా ఆయన వెంట వనములకు వెళ్లారు. సౌభరి మరలా తపస్సుచేయడం మొదలు పెట్టాడు. చివరకు పరమాత్మలో లీనం అయ్యాడు. ఆయన భార్యలుకూడా భర్తతో కూడా ఉత్తమ లోకములకు వెళ్లారు.” అని శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు మాంధాత, సౌభరి వృత్తాంతములను వినిపించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము ఆరవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

(ఈ సందర్భంలో చిన్న మాట. ఇటీవల టివి9 వాళ్లు ఒక కార్మకమం చేపట్టారు. భారత దేశంలోకి ఇంటర్నెట్ ద్వారా పోర్నో సైట్స్ రాకుండా అడ్డుకోవాలని. ఇది మంచి ఆలోచన. సౌభరి లాంటి మహాబుషి కేవలం చేపల మైథున క్రియ చూడ్డం వలన పతనమయ్యాడు. మరి ఈ నాటి బాలురు, యువత ఇంటర్నెట్లో రకరకాలైన బూతు (సాహిత్యం,దృశ్యం) చూస్తున్నారు. అందుకే వయసుతో సంబంధం లేకుండా తరచుగా మానభంగాలు జరుగుతున్నాయి.

దృశ్యం మనసుకు తొందరగా హత్తుకుంటుంది. సౌభరి లాంటి వాడు చేపల మైథున క్రియ చూచి ఆ సుఖం అనుభవించాలనుకున్నాడు. అలాంటి దృశ్యాలు చూస్తున్న నేటియువత కూడా ఆ మోహంలో పడటంలో ఆశ్చర్యంలేదు. దానికి విరుగుడు ఒకటే. ఇంటర్నెట్ కేవలం విజ్ఞానానికి వినోదానికే కానీ, సమాజవినాశనానికి కాదు అన్నసత్యం అందరూతెలుసుకోవాలి. అటువంటి సైట్లు యువత, బాలురు చూడకుండా నిషేధించాలి.)

శ్రీమద్భాగవతము
నవమస్కంధము
ఏడవ అధ్యాయము.

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు హరిశ్చంద్రుడు, త్రిశంకు మహారాజుల చరిత్రను ఈ విధంగా వినిపిస్తున్నాడు. “ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! నీకు ఇంతకు ముందు అంబరీషుని కథ చెప్పానుకదా! ఆ అంబరీషుడు ఎవరో కాదు. అంబరీషుడు ఈ మాంధాత కుమారుడు. మాంధాత కుమారుడైన అంబరీషుని, మాంధాత తండ్రి, అంబరీషుని తాతగారైన యువనాశ్వుడు దత్తపుత్రునిగా స్వీకరించాడు. అందువల్ల అంబరీషుడు యువనాశ్వుని దత్తపుత్రుడు.

యువనాశ్వుని కుమారుడు యౌవనాశ్వుడు అంటారు. యౌవనాశ్వుని కుమారుడు హరీతుడు. ఈ ముగ్గురు మాంధాత గోత్రములో ముఖ్యమైన వారు.

(హరిత గోత్రము వీరి వలననే ఏర్పడి ఉండవచ్చు. . హరిత గోత్రీకుల ప్రవర... హరీత, అంబరీష, యౌవనాశ్వ త్రియాబుషేయ ప్రవరాన్విత.. హరిత గోత్రోద్భవస్య.... అని చదువడం మనం వింటుంటాము.)

మాంధాత పెద్ద కుమారుని పేరు పురుకుత్సుడు అని చెప్పాను కదా. పురుకుత్సుడు నర్మద అనే నాగకన్యను వివాహం చేసుకున్నాడు. పురుకుత్సుడు, నర్మద వాసుకి ప్రోద్బలంతో పాతాళంలో కాపురం పెట్టారు. పురుకుత్సుడు విష్ణుభక్తుడు. పురుకుత్సుడు పాతాళంలో ఉన్న గంధర్వులను యుద్ధంచేసి ఓడించాడు.

గంధర్వులందరినీ చంపాడు. గంధర్వుల బారి నుండి నాగులను
రక్షించాడు. దానికి ప్రతిఫలంగా నాగులు, పురుకుత్సుని
స్థలించినవారికి సర్వభయం లేకుండా వరంఇచ్చారు.

పురుకుత్సుని కుమారుడు త్రసద్ధస్యుడు. ఇతని కుమారుడు
అనరణ్యుడు. అనరణ్యుని కుమారుడు హర్షశ్వుడు. హర్షశ్వునకు
అరుణుడు కుమారుడుగా జన్మించాడు. అరుణుని కుమారుడు
త్రిబంధనుడు. ఈ త్రిబంధనుని కుమారుడు సత్తవ్రతుడు. ఇతనినే
త్రిశంకుడు అని కూడా పిలుస్తారు.

ఈ త్రిశంకువు ఒక బ్రాహ్మణ కన్యను అపహరించాడు.
త్రిశంకుని తండ్రి దానికి కోపించి త్రిశంకునికి ఛండాలత్వము
కలుగునట్లు శపించాడు. ఛండాలత్వము పొందిన త్రిశంకునికి
శరీరంతో పాటు స్వర్గానికి వెళ్లాలని కోరిక కలిగింది. ఆ కోరికను
విశ్వామిత్రుడు నెరవేర్చాడు. త్రిశంకుడు ఈ శరీరంతోటి స్వర్గంలో
అడుగుపెట్టాడు. కానీ దేవతలు త్రిశంకుని అడ్డగించారు. త్రిశంకుని
కిందికి తోసేసారు. త్రిశంకుడు తల్లకిందులుగా భూమి మీదికి
పడిపోతుంటే విశ్వామిత్రుడు మధ్యలో ఆపుచేసాడు. త్రిశంకుని కోసరం
స్వర్గానికి భూమికి మధ్యలో ఒక స్వర్గమును సృష్టించాడు. దానికి
త్రిశంకుని అధిపతిగా చేసాడు. దానినే త్రిశంకు స్వర్గము అంటారు.
(అటు ఇటుకాకుండా ఉన్న పరిస్థితులను త్రిశంకుస్వర్గము అని
అనడంపరిపాటి.)

ఈ త్రిశంకుని కుమారుడు హరిశ్చంద్రుడు. ఈ హరిశ్చంద్రుని గురించి విశ్వామిత్రునికి వశిష్టునికి తగాదా ఏర్పడింది.

(దానికి ఒక కథ చెబుతారు. అదేమిటంటే.....ఒక సారి హరిశ్చంద్రుడు రాజసూయ యాగం చేస్తున్నాడు. ఆ యాగంలో విశ్వామిత్రుడు దక్షిణల రూపంలో హరిశ్చంద్రుని వద్దనుండి ధనంఅంతా లాక్కున్నాడు. హరిశ్చంద్రునికి చెప్పలేని కష్టములను కలిగించాడు. ఇది తెలుసుకొన్న వశిష్టుడు విశ్వామిత్రుని పక్షివి కమ్మని శపించాడు. విశ్వామిత్రుడు కూడా వశిష్టుని కొంగవు అగుదువుగాక! అని శపించాడు. పక్షి కొంగ రూపములలో ఉన్న విశ్వామిత్రుడు, వశిష్టుడు చాలాకాలము కొట్టుకున్నారు.)

ఈ హరిశ్చంద్రునికి సంతానము లేదు. నారదుడు వచ్చి హరిశ్చంద్రుని వరుణుని వద్దకు పంపాడు. హరిశ్చంద్రుడు వరుణుని వద్దకు పోయి “నాకు సంతానము లేరు. నాకు పుత్ర సంతానము కలిగితే, ఆ కుమారుడిని నేను చేయబోయే యజ్ఞములో యజ్ఞపశువుగా చేసి వధిస్తాను.” అని వేడుకున్నాడు. వరుణుడు సరే అన్నాడు.

తరువాత హరిశ్చంద్రునికి రోహితుడు అనే కుమారుడు కలిగాడు. పుత్రుడు కలిగిన వెంటనే వరుణుడు హరిశ్చంద్రుని వద్దకు వచ్చి “నీకు కొడుకుపుట్టాడు కదా! ఎప్పుడు యజ్ఞ చేసి వాడిని బలి ఇస్తావు.” అని అడిగాడు. “ఇప్పుడేగా పుట్టాడు. ఇంకా పళ్లుకూడా రాలేదు. పళ్లు రాగానే బలి ఇస్తాను.” అని అన్నాడు హరిశ్చంద్రుడు. సరే అని వరుణుడు వెళ్లిపోయాడు.

రోహితుడికి పళ్లు రాగానే వచ్చాడు వరుణుడు. “ఓ హరిశ్చంద్రా! నీ కొడుక్కు దంతాలు వచ్చాయి కదా! ఎప్పుడు యజ్ఞం చేసి నీ కొడుకును బలి పశువుగాచంపుతావు.” అని అడిగాడు. “వరుణ దేవా! అవిపాలపళ్లు. పాలపళ్లు ఊడి అసలు దంతములు రాగానే యజ్ఞం చేస్తాను.” అని అన్నాడు హరిశ్చంద్రుడు. సరే అని వరుణుడు వెళ్లిపోయాడు.

హరిశ్చంద్రుని కుమారునికి పాల పళ్లు పోయి మంచి పళ్లు వచ్చాయి.మరలా వరుణుడు వచ్చి కుమారుని బలిపశువుగా ఇమ్మని అడిగాడు. “ఇప్పుడేగా కుమారుడు పెద్దవాడవుతున్నాడు. వాడు కత్తి పట్టి యుద్ధం చేస్తుంటే చూడాలని ఉంది. అప్పుడు వాడు పవిత్రుడు అవుతాడు. అప్పుడు బలి ఇస్తాను.” అని అన్నాడు. సరే అని వరుణుడు వెళ్లిపోయాడు.

హరిశ్చంద్రునికి కుమారుని మీద ప్రేమ రోజురోజుకూ ఎక్కువ అవుతూ ఉంది. తన కుమారుని యజ్ఞపశువుగా బలి ఇవ్వకుండా ఎలా తప్పించుకోవాలా అని ఆలోచిస్తున్నాడు. వరుణుడు వచ్చినప్పుడల్లా ఏదో ఒక సాకు చెప్పి వరుణుని పంపుతున్నాడు. ఇదంతా హరిశ్చంద్రుని కుమారుడు రోహితుడు గమనిస్తున్నాడు. తన తండ్రి హరిశ్చంద్రుడు తనను ఎప్పటికన్నా యజ్ఞపశువుగా బలి ఇస్తాడు అని తెలిసి, రోహితుడు ఇంటి నుండి పారిపోయాడు. ఒక సంవత్సరం పాటు అక్కడా ఇక్కడా తిరిగాడు.

ఇంతలో వరుణునికి ఇచ్చిన మాట తప్పడంతో హరిశ్చంద్రునికి పొట్ట ఉబ్బరించింది. జలోదరము అనే వ్యాధి వచ్చింది. ఇదితెలిసిన రోహితుడు ఇంటికి పోయి తండ్రిని చూడాలని అనుకున్నాడు. మధ్యలో ఇంద్రుడు బ్రాహ్మణ రూపంలో రోహితుని వద్దకు వచ్చాడు. పుణ్యక్షేత్రములను దర్శిస్తే తండ్రి రోగము తగ్గుతుంది అని చెప్పాడు. ఇంద్రుని మాటలు విని రోహితుడు తీర్థయాత్రలకు వెళ్లాడు.

కాలం గడుస్తూ ఉంది. ఎప్పుడు రోహితుడు తండ్రివద్దకు వెళదామని అనుకున్నా, ఇంద్రుడు వచ్చి ఏదో ఒక మాట చెప్పి రోహితుని తండ్రివద్దకు పోకుండా ఆపుతున్నాడు.ఈ ప్రకారంగా ఐదు సార్లు ఇంద్రుడు రోహితుని తండ్రి వద్దకుపోకుండా ఆపాడు. ఆరవ సంవత్సరంలో రోహితుడు ఇంద్రుని మాట వినకుండా ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. తన తండ్రి వరుణునికి ఇచ్చిన మాట నిలబెట్టాలని నిశ్చయించుకున్నాడు. తనకు బదులు మరొక బ్రాహ్మణ కుమారుని యజ్ఞపశువుగా బలి ఇవ్వాలని అనుకున్నాడు.

అజీగర్తుడు అనే బ్రాహ్మణుడు ఉన్నాడు. ఆయనకు ముగ్గురు కుమారులు. అజీగర్తుని వద్దనుండి ఆయన రెండవ కుమారుడైన శునశ్శేపుడు అనే బ్రాహ్మణబాలకుడిని ధనం ఇచ్చి కొన్నాడు. శునశ్శేపుని తండ్రికి ఇచ్చి, వరుణుడికి ఇచ్చిన మాట ప్రకారము యజ్ఞము చేసి శునశ్శేపుని బలిఇవ్వమని చెప్పాడు. ఆమాటలకు హరిశ్చంద్రుడు సంతోషించాడు.

హరిశ్చంద్రుడు వెంటనే యజ్ఞం మొదలు పెట్టాడు. వరుణుడుమొదలగు దేవతలను ఆరాధించాడు. హరిశ్చంద్రుడు మాట

నిలబెట్టుకున్నాడు కాబట్టి, ఆయనకు వచ్చిన జలోదర వ్యాధిని పోగొట్టాడు వరుణుడు. ఆయజ్ఞము పేరు పురుష మేధము. ఆయజ్ఞమునకు విశ్వామిత్రుడు హేహత. జమదగ్ని ఆధ్వర్యువు. వశిష్టుడు బ్రహ్మ. ఆయాస్కుడు ఉద్ధాత.

(శునశ్శేపుని విశ్వామిత్రుడు రక్షించాడు అని వేరేచోట చెప్పబడింది. ఆ శునశ్శేపుడే ఋగ్వేదములో కొన్ని సూక్తములు రచించాడు.)

ఆ యాగమునకు సంతోషించి ఇంద్రుడు హరిశ్చంద్రునికి ఒక బంగారు రథమును బహూకరించాడు. అప్పటి నుండి హరిశ్చంద్రుడు ఆడిన మాట తప్ప కుండా సత్యము పలకడమే వ్రతంగా జీవితం గడిపాడు. హరిశ్చంద్రుని సత్యసంధతకు, ధైర్యమునకు మెచ్చుకొని విశ్వామిత్రుడు హరిశ్చంద్రునకు అక్షయ జ్ఞానమును ప్రసాదించాడు. తరువాత హరిశ్చంద్రుడు తపస్సు చేసాడు. ఆత్మజ్ఞానమును పొందాడు. అతనిలో ఉన్న అజ్ఞానము నశించింది. పరమాత్మలో ఐక్యం అయ్యాడు.

(మనకు ప్రచారంలో ఉన్న సత్య హరిశ్చంద్రుని కథకు ఈ కథకు ఎక్కడాపోలిక లేదు కదూ! పైగా వరుణుడికి ఇచ్చిన మాటను హరిశ్చంద్రుడు ఎన్నోసార్లు తప్పినట్టు ఉంది. ఇక్కడ హరిశ్చంద్రుని కుమారుడి పేరు రోహితుడు. నాటకంలో రోహితుడులేక రోహితాస్కుడు. ఆఖరు శ్లోకంలో అంటే “సత్య సారం ధృతిం ధృష్ట్యా స భార్యస్య స భూపతే । విశ్వామిత్రో భృశం ప్రీతో దదావ విహితం గతిమ్॥” అంటే హరిశ్చంద్రుని యొక్క, అతని భార్య యొక్క సత్యసంధత, ధైర్యమును చూచి విశ్వామిత్రుడు ఎంతో సంతోషించాడు అని ఉంది.

సత్యహరిశ్చంద్ర నాటకం రాయడానికి బహుశా ఈ శ్లోకం ప్రేరణ
కావచ్చు. ఇప్పటి దాకా హరిశ్చంద్రుని భార్యపేరు మనకు తెలియదు.
ఎక్కడా చెప్పబడలేదు. ఇక్కడ మాత్రమే హరిశ్చంద్రుని భార్య ప్రస్తావన
వచ్చింది. వరుణుడికి ఇచ్చిన మాట తప్పిన హరిశ్చంద్రుడు సత్యసంధుడు
ఎలా అయ్యాడో ఇక్కడ చెప్పలేదు. ఒకసారి వరుణుడికి ఇచ్చిన
మాటతప్పి జలోదరము అనే వ్యాధితో బాధ పడ్డాడు. తుదకు
కుమారుని వలననే ఆ వ్యాధి నుండి విముక్తి పొందాడు కాబట్టి,
హరిశ్చంద్రుడు మిగిలిన జీవితం అంతా సత్యసంధతను పాటించి
ఉండవచ్చు . ఇలా అర్థం చేసుకుంటే, సత్యహరిశ్చంద్రుడు అనే మాట
సరిపోతుంది.)

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము ఏడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము

ఎనిమిదవ అధ్యాయము.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! హరిశ్చంద్రుని కుమారుడు
రోహితుడు అని చెప్పాను కదా. ఆ రోహితుని కుమారుడు హరితుడు.
హరితుని కుమారుడు చంపుడు. ఈ చంపుని పేరుతోనే
చంపాపురము అనే పురము నిర్మింపబడింది. చంపునకు సుదేవుడు
జన్మించాడు. సుదేవుని కుమారుడు విజయుడు. విజయుని

కుమారుడు భరూకుడు. భరూకుని కుమారుడు వ్యకుడు. వ్యకుని కుమారుడు బాహుకుడు.

బాహుకుని రాజ్యము శత్రువుల వశము అయింది. అతడు తన భార్యతో కలిసి అడవులకు వెళ్లిపోయాడు. వృద్ధాప్యముతో బాహుకుడు మరణించాడు. బాహుకుని భార్య భర్తతో సహగమనము చేయడానికి నిశ్చయించింది. కాని ఆ సమయానికి ఆమె గర్భవతి. ఆ కారణంచేత జైర్వుడు అనే ముని ఆమె సహగమన ప్రయత్నమును ఆపుచేసాడు. ఆమె నగరానికి తిరిగి వచ్చింది.

కాని ఆమె సవతులు ఆమె గర్భవతి కావడం ఓర్వలేకపోయారు. ఆమె తినే అన్నములో విషం కలిపారు. ఆమె కడుపులో ఉన్న బిడ్డ ఆ విషమును కూడా జీర్ణించుకున్నాడు. నవమాసాలు నిండిన తరువాత ఆమెకు పుత్రుడు జన్మించాడు. ఆ పుత్రుడే సగరుడు. (విషముతో కూడా పుట్టినవాడు). ఆ సగరుడు చక్రవర్తి అయ్యాడు. ఈ భూమండలమును అంతా పరిపాలించాడు. ఆ సగరుని కుమారుల వలననే సముద్రము తవ్వబడింది. అందుకే సముద్రమునకు సాగరము అనే పేరు వచ్చింది.

అది ఎలా జరిగిందంటే..... సగరుని గురువుగారి పేరు జైర్వుడు. ఆయన చెప్పిన మాట ప్రకారము సగరుడు తాలజంఘులను, శకులను, హైహయులను, బర్హరులను యుద్ధంలో ఓడించాడు కాని చంపలేదు. వారిని చంపకుడా వారికి తలలు, మీసములు గొరిగాడు. కొందరి వస్త్రములు ఊడదీసాడు. వారికి కప్పుకోడానికి మాత్రమే వస్త్రములు ఇచ్చాడు. మరికొందరికి వస్త్రములు కట్టుకోడానికి మాత్రమే

అనుమతించాడు.

సగరుడు అశ్వమేధ యాగము చేసాడు. యాగాశ్వముగా ఒక ఉత్తమ జాతి అశ్వమును విడిచిపెట్టాడు. ఆ అశ్వమును ఇంద్రుడు అపహరించాడు. ఆ సగరునకు కేశిని, సుమతి అనే ఇద్దరు భార్యలు. సుమతికి 60,000 మంది కుమారులు. వారందరూ ఆ అశ్వమును వెదుకుతూ బయలుదేరారు. వారికి అశ్వము ఎక్కడా కనిపించలేదు. భూమిని తవ్వనారంభించారు.

అలా తవ్వుతూ తవ్వుతూ, ఈశాన్య దిక్కున కపిల మహర్షి తపస్సుచేసుకుంటున్న చోటికి వెళ్లారు. కపిల మహర్షి సమీపంలో అశ్వము కనిపించింది. ఆ సమయంలో వారి బుద్ధి మందగించి కపిలుడే అశ్వమును అపహరించాడు అని వారు అనుమానించేటట్టు చేసాడు ఇంద్రుడు. ఇంద్రుని మాయకు లోబడ్డ 60,000 మంది సగరుని కుమారులు కపిల మహర్షిని చూచి . “ఇతడు దొంగ సన్యాసి. అశ్వమును అపహరించి ఏమీ తెలియనట్టు కళ్లుమూసుకొని కూర్చుని ఉన్నాడు. వీడిని కొట్టండి, చంపండి, నరకండి” అంటూ కపిల మహర్షిని మీదికి వెళ్లారు. కపిల మహర్షి కళ్లు తెరవ లేదు. కాని సగరకుమారులు భస్మం అయ్యారు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! కపిల మహర్షి కళ్లలోనుండి పుట్టిన అగ్ని వలన సగరకుమారులు భస్మం అయ్యారు అని కొందరు చెబుతారు. కాని అది నిజం కాదు. కపిలమహర్షి శుద్ధసత్వగుణ సంపన్నుడు. సాక్షాత్తు విష్ణు అంశతో పుట్టినవాడు. లోకములో సాంఖ్యయోగమును వ్యాప్తిచేసినవాడు. మరి తమోగుణ ప్రధానమైన

కోపము కపిలుని ఎందుకు ఆవహిస్తుంది? కపిలునికి వీళ్లు మిత్రులు, వీళ్లు శత్రువులు అనే భేదభావము ఎందుకుంటుంది? కాబట్టి కపిలుని కోపానికి సగరుని కుమారులు భస్మం అయ్యారు అని అనడం అంత సమంజసం కాదు. ఒక సత్వగుణ సంపన్నుడికి అపకారం తలపెట్టడమే వారి చావుకు కారణం అయింది అని నాభావన.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! సగరునికి కేశిని అనే భార్యద్వారా అసమంజసుడు అనే కుమారుడు కలిగాడు. ఇతడు పూర్వజన్మలో ఒక మహాయోగి. ఆ జన్మలో దుర్జనుల సాంగత్యము వలన భ్రష్టుడయ్యాడు. సగరుడికి కుమారుడుగా అసమంజసుడు అనే పేరుతో జన్మించాడు. అసమంజసుడికి పూర్వజన్మ స్మృతి ఉంది. ఎలాగైనా ఈ సంసార లంపటం నుండి బయటపడాలని అనుకున్నాడు. తండ్రికి తన మీద విరక్తి కలిగేటట్టు చేసి, దేశంవిడిచి వెళ్లాలని అనుకున్నాడు.

ఆ కారణంగా, అసమంజసుడు దుర్మార్గంగా ప్రవర్తించేవాడు. ప్రజలను హింసించేవాడు. తనతో ఆడుకునే బాలురను సరయూనదిలో పడేసి చంపేవాడు. ఈ అసమంజసుని ఆగడములు భరించలేక ప్రజలు సగరునికి మొరపెట్టుకున్నారు. సగరుడు తన కుమారుడు అసమంజసుని దేశంవిడిచి వెళ్లిపొమ్మన్నాడు. తన కోర్కె నెరవేరింది అనుకున్నాడు అసమంజసుడు. పూర్వజన్మలో తాను సంపాదించిన యోగశక్తి చేత సరయూ నదిలో తాను పడవేసి చంపిన బాలురను అందరినీ మరలా బతికించాడు. ఎవరి పిల్లలను వారికి అప్పగించాడు. తండ్రివద్ద సెలవు తీసుకొని అడవులకు వెళ్లిపోయాడు. అసలు విషయం తెలుసుకున్న సగరుడు, రాజ్యంలోని ప్రజలు, అసమంజసుని అపార్థం

చేసుకున్నందుకు ఎంతో బాధ పడ్డారు.

అసమంజసుని కుమారుని పేరు అంశుమంతుడు. ఇతడు సత్ ప్రవర్తన కలవాడు. తాతగారైన సగరుని ఆదేశము మేరకు యాగాశ్వమును వెదకడానికి బయలేదేరాడు. తన పినతండ్రులు భస్మం అయిన చోటుకు చేరుకున్నాడు. అక్కడే యాగాశ్వము ఉంది. సమీపంలో కపిల మహర్షి తపస్సు చేసుకుంటున్నాడు. కపిల మహర్షిని చూచిన అంశుమంతుడు అతనికి భక్తితో నమస్కరించాడు. కపిలుని ఈ ప్రకారంగా స్తుతించాడు.

“ఓ దేవదేవా! నీవు సాక్షాత్తు విష్ణ్వంశ సంభూతుడవు. నీ నాభిలో నుండి పుట్టిన బ్రహ్మకూడా నిన్ను గురించి తెలుసుకోలేక పోయాడు. నీ రూపమును చూడలేకపోయాడు. నిన్ను చూడటం, నీ గురించి తెలుసుకోవడం ఆ బ్రహ్మకే సాధ్యం కానపుడు ఇంక మానవ మాత్రులము మేమెంత! ఆ బ్రహ్మచేత సృష్టించబడిన మేము, సత్స్వరజస్తమోగుణములకు లోబడి, అజ్ఞానంలో పడి కొట్టుకుంటున్నాము. జ్ఞానస్వరూపుడవైన నిన్ను మేము ఎలా దర్శించగలము.

ఓదేవా! ఈ దేహధారులైన జీవులు నీ మాయలో మునిగిపోయి ఉన్నారు. ఆ కారణం చేత నీ అసలు స్వరూపమును వారు చూడలేరు. నీ మహత్తును తెలుసుకోలేరు. ఈ మానవులకు పైకి కనిపించే వస్తువుల గురించి మాత్రమే తెలుసు. వారు రజోగుణము, తమోగుణము ఎక్కువగా కలవారు. వారు పైకి కనిపించే గుణములను మాత్రమే చూడగలరు. తమ కళ్లతో బయట ప్రపంచమును

చూడటానికి అలవాటుపడ్డ మానవులు, తమ అంతరంగములోనికి చూడలేరు. మానవులు తమ జాగ్రదావస్థలో, స్వప్నావస్థలో కేవలం ప్రాపంచిక విషయములను, విషయ వాంఛల గురించి మాత్రమే తెలుసుకుంటారు. సుషుప్తావస్థలో నిద్రపోతారు. ఆ కారణం చేత ఏ గుణములు లేని నీవు (నిర్గుణ తత్వము) సామాన్యమానవులకు గోచరము కావు.

మాయాగుణములకు అతీతంగా భేదబుద్ధిని నశింపజేసుకున్న సనందనుడు మొదలగు మహర్షులు నిన్ను ఎల్లప్పుడూ స్తుతిస్తుంటారు. అటువంటి శుద్ధసత్వగుణజ్ఞాన సంపన్నుడవైన నిన్ను అజ్ఞానములో ఉన్న నేను ఎలా తెలుసుకోగలను!

ఓ దేవా! నీవు సృష్టి, స్థితి, లయములకు కారకుడవు. నీవే కారణము. నీవే కార్యము. నీకు ఏ రూపమూ లేదు. ఏపేరు లేదు. కేవలము ఈ లోకములో ఉన్న వారికి జ్ఞానమును ఉపదేశించడానికి కపిలుడిగా అవతరించావు. అట్టి నీకు నమస్కరిస్తున్నాను.

ఓ దేవా! ఈ లోకములో ఉన్న జనులు కామము, లోభము, క్రోధము, మోహము, మదము, మాత్సర్యము వీటికి లోబడి కొట్టుకుంటున్నారు. నీ మాయతో సృష్టించబడిన ఈ జగత్తులో నా భార్య, నా బిడ్డలు, నా ఇల్లు అంటూ సంసారము అనే కూపంలో పడి అల్లాడుతున్నారు. వారిలో నేనూ ఒకడిని. అటువంటి నాకు నేడు నీ దర్శనభాగ్యము కలిగింది. నీ దర్శనముతో నాలోని మోహము నశించింది.” అని స్తుతించాడు.

అంశుమంతుడి ప్రార్థనలను విన్న కపిలుడు అతనిని అనుగ్రహించాడు.
“కుమారా! అశ్వమేధయాగము కొరకు నీ తాతగారైన సగరుడు
వదిలిపెట్టిన అశ్వము ఇదే. దీనిని స్వీకరించు. నీ పినతండ్రులు భస్మం
అయ్యారు. వీరికి ఉత్తమ లోకములు కలిగించడానికి విష్ణువు
పాదముల నుండి ప్రవహిస్తున్న గంగాజలము మాత్రమే తగి ఉన్నది.
ఇతర జలములతో వారికి ఉత్తమ లోకములు కలుగవు.” అని అన్నాడు.

అంశుమంతుడు యాగాశ్వమును తీసుకొని పోయి సగరునికి
ఇచ్చాడు. సగరుడు అశ్వమేధయాగమును నిర్విఘ్నముగా
జరిపించాడు. తరువాత సగరుడు తన మనుమడు అంశుమంతుడికి
రాజ్యము అప్పగించి వానప్రస్థమునకు వెళ్లిపోయాడు. తన
గురువుగారైన ఔర్వుడు ఉపదేశించిన మార్గమును అనుసరించి
ఉత్తమ గతులను పొందాడు.” అని శుకమహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు
సగర చక్రవర్తి కథను వినిపించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము ఎనిమిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
నవమస్కంధము
తొమ్మిదవ అధ్యాయము.

అంశుమంతుడు తన పినతండ్రులకు ఉత్తమ గతులు
కలిగించడానికి, ఆకాశ గంగను భూమి మీదకు తేవడానికి ఎంతో
ప్రయత్నం చేసాడు. తపస్సుచేసాడు. కానీ సాధ్యంకాలేదు.

అంశుమానుని కుమారుడు దిలీపుడు. దిలీపుడు కూడా
ఆకాశ గంగను భూమి మీదకు తేవడానికి ప్రయత్నించాడు. గొప్ప
తపస్సు చేసాడు. కాని దిలీపుని వల్లకూడాకాలేదు.

దిలీపుని కుమారుడు భగీరథుడు. ఇతడు కూడా తన తాత
తండ్రుల వలె ఆకాశ గంగను భూమి మీదకు తీసుకురావాలని, గంగా
దేవిని గురించి గొప్ప తపస్సు చేసాడు. అతని తపస్సుకు మెచ్చి
గంగాదేవి ఆయనకు ప్రత్యక్షంఅయింది.

“భగీరథా! నీ తపస్సుకు మెచ్చాను. ఏం వరం కావాలో కోరుకో!”
అని అడిగింది.

“తల్లీ! నీవు భూమి మీదికి రావాలి. భూమి మీద ప్రవహించాలి.
భూమిని పునీతం చెయ్యాలి.” అని కోరాడు.

“నీవుకోరినట్టే భూమి మీదకు వస్తాను. కాని నా వేగానికి ఎవరూ తట్టుకోలేరు. నేను వేగంగా భూమిమీద పడకుండా మధ్యలోనే ఆపగలిగిన శక్తిమంతుడు ఎవరో చూడు. లేకపోతే నేను భూమిని చీల్చుకొని పాతాళానికి వెళ్లిపోతాను. అయినా నాకు మీ భూలోకంలో ప్రవహించడం ఇష్టంలేదు. ఎందుకంటే, భూమి మీద మానవులు అనేకములైన పాపములు చేస్తున్నారు. వారంతా నాలో మునిగి వారి పాపములను కడిగేసుకుంటున్నారు. వారి పాపము లన్నీ నాకు అంటుకుంటాయి. ఈ పాపాలు అన్నీ నేనెక్కడ పోగొట్టుకునేది. కాబట్టి నేను భూమి మీద ప్రవహించను.” అని చెప్పింది గంగాదేవి.

“మాతా! నీవు చెప్పింది సమంజసమే. నీలో మునిగేది పాపాత్ములైన మానవులే కాదు. కర్మఫలములను వదిలిపెట్టినవారు, ప్రాపంచిక భోగములయందు, విషయ వాంఛల యందు ఆసక్తిలేనివారు, పరిశుద్ధమైన చిత్తము కలవారు, వేదవేదాంగ పారంగతులు, ఆచారవ్యవహారములను పాటించేవారు కూడా నీలో స్నానం చేస్తారు కదా. అటువంటి సాధుజనుల హృదయములలో పరమాత్మ శాశ్వతంగా వెలుగుతుంటాడు. అటువంటి సాధుజనులు నీ పవిత్రజలములతో స్నానం చేయడంతో నీకు అంటిన పాపాత్ముల పాపములు అన్నీ వాటంతట అవే నాశనం అయిపోతాయి. నీవు ఎప్పుటికప్పుడు పునీతురాలవవుతావు. నేను రుద్రుని ప్రార్థించి, భూమి మీదకు ప్రవహించేటప్పుడు నీ వేగమును నియంత్రించే ప్రయత్నం చేస్తాను. పరమశివుడు నీ వేగమును భరిస్తాడు.” అని అన్నాడు.

ఆ మాటలకు గంగానది సంతోషించింది. తరువాత భగీరథుడు రుద్రుని గురించి తపస్సుచేసి ఆయనను ప్రసన్నం

చేసుకున్నాడు. గంగ యొక్క వేగమును నియంత్రించడానికి రుద్రుని ఒప్పించాడు.

ఆకాశంలో ప్రవహించే గంగానది భూమి మీదికి దిగివచ్చింది. వేగంగా భూమి మీదికి దుముకుతున్న గంగా ప్రవాహాన్ని పరమశివుడు తన జటాజూటములో బంధించాడు. తరువాత మెల్లిగా భూమి మీదికి వదిలాడు. శివుని జటాజూటములో నుండి కిందికి దుముకుతున్న గంగానది భగీరథుని అనుసరించింది.

ముందు ఒక రథం మీద భగీరథుడు వెళుతుంటే, గంగానది ఆయన వెంట పరుగులు తీసింది. ఉత్తర భారత దేశంలో చాలా ప్రదేశములను పవిత్రం చేస్తూ ప్రవహించింది. సగరుని కుమారులు భస్మం అయిన ప్రదేశం మీదుగా ప్రవహించింది. ఆ పవిత్ర గంగాజలముల యొక్క స్వర్గతో సగర పుత్రులు ఉత్తమలోకములను పొందారు.

కేవలము పవిత్రగంగాజలముల స్వర్గతో భస్మముగా ఉన్న సగరపుత్రులు ఉత్తమ లోకములు పొందినపుడు, గంగానదీ పవిత్రజలాలలో మునిగితే సామాన్యమానవుల పాపాలు ప్రక్షాళితము అవుతాయి అనీ, వారు ఉత్తమ లోకములు పొందుతారు అనీ అనడంలో సందేహము లేదు.

గంగానది శ్రీమహావిష్ణువు పాదముల నుండి పుట్టింది. స్వర్గంలో ప్రవహించింది. భూమిమీదికి దూకింది. పరమశివుని

జటాజూటంలో విశ్రాంతి తీసుకుంది. అక్కడి నుండి ఎన్నో పుణ్యక్షేత్రములను పునీతం చేసింది. అటువంటి గంగానదీ స్నానము సకల పాపములను నాశనం చేస్తుంది. భవబంధములనుండి విముక్తి కలిగిస్తుంది. కర్మఫలములను త్యాగము చేసిన మహామునులు, యోగులు గంగానదిలో స్నానం చేసి ఉత్తమలోకములను పొందారు. అటువంటి గంగానదిని భగీరథుడు భూమి మీదికి తీసుకొని వచ్చి చరితార్థుడు అయ్యాడు.

భగీరథుని కుమారుడు శ్రుతుడు. శ్రుతుని కుమారుడు నాభుడు. నాభుని కుమారుడు సింధుద్వీపుడు. సింధుద్వీపుని కుమారుడు ఆయుతాయువు. ఆయుతాయువు కుమారుడే ఋతుపర్ణుడు.

ఈ ఋతుపర్ణుడు నలమహారాజుకు మిత్రుడు. ఋతుపర్ణుడు నలమహారాజుకు అక్షహృదయము అనే విద్యను, ద్యూతక్రీడలో మెళు కువలను నేర్పాడు. దానికి బదులుగా నల మహారాజు ఋతుపర్ణునికి అశ్వములను నడపడంలో శిక్షణ ఇచ్చాడు.

ఈ ఋతుపర్ణుని కుమారుని పేరుసర్వకాముడు. సర్వకాముని కుమారుని పేరు సుదాసుడు. సుదాసుని కుమారుని పేరు సౌదాసుడు. సౌదాసుని భార్య పేరు మదయంతి. ఈ సౌదాసుని మిత్రసహుడనీ, కల్తాషపాదుడు అని కూడా పిలుస్తారు. ఇతనికి సంతానము లేరు. పైగా వశిష్ఠునిశాపం వలన రాక్షసత్వము వచ్చింది.” అని అన్నాడు శుకమహర్షి.

పల్లీక్లిత్ మహారాజుకు ఒక సందేహము కలిగింది. “ఓ మహర్షి! సౌదాసునికి గురువు అయిన వశిష్టమహర్షి సౌదాసుని శపించడానికి కారణం ఏమి? దయచేసి తెలియజేయండి.” అని అడిగాడు. అప్పుడు శుకమహర్షి ఇలా చెప్పసాగాడు.

“పల్లీక్లిత్ మహారాజా! ఈ సౌదాసుడు ఒకసారి వేటకు వెళ్లాడు. వేటాడే సమయంలో సౌదాసుడు ఒకరాక్షసుని చంపాడు. ఆ రాక్షసునికి ఒక తమ్ముడు ఉన్నాడు. అతడు సౌదాసునిమీద పగ బట్టాడు. సౌదాసునికి ప్రతీకారం చేయాలని అనుకున్నాడు. సౌదాసుని ఇంట్లో వంటవాడిగా చేరాడు.

ఒక రోజు సౌదాసుని గురువు అయిన వశిష్టుడు సౌదాసుని ఇంట్లో భోజనం చేస్తున్నాడు. ఆ సమయంలో వంటవాడుగా ఉన్న రాక్షసుడు కావాలని వశిష్టునికి నరమాంసము వడ్డించాడు. తనకు వడ్డించింది నరమాంసము అని తెలుసుకున్న వశిష్టుడు తాత్కాలిక కోపానికి గురి అయ్యాడు. “నీవు నరమాంసభక్షకుడిగా అవుదువుగాక!” అని సౌదాసుని శపించాడు.

అంతలోనే వశిష్టుడు శాంతించాడు. ఇందులో సౌదాసుని తప్పు ఏమీ లేదు. అంతా వంటవాడు చేసిన మోసం అని గ్రహించాడు. తాను సౌదాసునికి ఇచ్చిన శాపము కేవలం పన్నెండు ఏళ్లు మాత్రమే వర్తిస్తుంది అని తన శాపాన్ని సవరించాడు వశిష్టుడు.

గురువుగారు తనకు శాపం ఇవ్వడం చూచి సౌదాసుడు కోపంతో రగిలిపోయాడు. తిరుగు శాపం ఇవ్వడానికి మంత్రజలం చేతిలోకి తీసుకున్నాడు. కాని సౌదాసుని భార్య మదయంతి ఆయనను వారించింది. తొందరపడవద్దని, ఏం జరిగిందో వివరాలు తెలుసుకోమని కోరింది. ఇదంతా వంటవాడి ప్రతీకార చర్య అని తెలుసుకున్నాడు సౌదాసుడు. గురువుగారిని శపించడానికి తాను చేతిలోకి తీసుకున్న మంత్ర జలం ఎటువైపు చల్లినా జీవకోటి నాశనం అవుతుంది అని తెలుసుకున్నాడు సౌదాసుడు. ఆ మంత్రజలాన్ని ఏమి చెయ్యాలో తెలియక తన కాళ్ళమీద పోసుకున్నాడు. ఆ మంత్రజలము ప్రభావానికి సౌదాసుని కాళ్ళు పాదాలు నల్లగా అయ్యాయి. ఆ కారణం చేత సౌదాసుడు కల్తాషపాదుడు అని పిలువబడ్డాడు. సరి అయిన సమయంలో సౌదాసుని భార్య మదయంతి అతనికి చెప్పిన మాటలను విన్నందుకు గాను సౌదాసుడు మిత్రసహుడు అని పిలువబడ్డాడు.

వశిష్ఠుని శాపప్రభావంతో సౌదాసుడు రాక్షసుడుగా మారి పోయాడు. అతడు ఒక రోజు ఆహారం కోసరం తిరుగుతున్నాడు. ఒక ఏకాంత ప్రదేశములో, కొత్తగా వివాహం అయిన బ్రాహ్మణ దంపతులు ఇరువురు సంతానం కొరకు రతిక్రీడలో మునిగి ఉన్నారు. రాక్షసరూపంలో ఉన్న సౌదాసుడు ఆ ఇద్దరిలో భర్తను పట్టుకొని తినబోతున్నాడు. అప్పుడు ఆ బ్రాహ్మణుని భార్య తన భర్తను విడిచిపెట్టమని సౌదాసుని వేడుకుంది.

“ఓ వీరుడా! నీవు ఇళ్ళాకువు వంశములో జన్మించావు. ఇట్టి అధర్మము ఎందుకు చేస్తున్నావు? నా భర్త నేను కేవలము సంతానము కొరకు మైథున క్రియలో పాల్గొంటున్నాము. ఆసమయంలో నా భర్తను

పట్టుకున్నావు. ఇది నీకు న్యాయంకాదు. జీవాత్మ ఈ దేహాన్ని సుఖాలు అనుభవించడానికి, కోరికలు తీర్చుకోడానికి ఉపయోగిస్తాడు. అటువంటి దేహమును నీవు నాశనం చేస్తే జీవాత్మ కోరికలు ఎలా తీరుతాయి. సుఖాలు ఎలా అనుభవించగలదు.

ఓ వీరుడా! నా భర్త విద్వాంసుడు. తపస్సుచేసాడు. మంచి గుణములు కలవాడు. నిత్యము పరమాత్మను సేవిస్తుంటాడు. నా భర్త బ్రహ్మర్షి అయితే నీవు రాజర్షివి. కుమారుడి చేతిలో తండ్రి చంపబడినట్టు, రాజర్షి చేతిలో బ్రహ్మర్షి చంపబడవచ్చునా! అది అధర్మం కాదా! నిరపరాధి, అమాయకుడు, సాధువు, వేదవేదాంగ పారంగతుడు అయిన నా భర్తను చంపడం గోవును చంపడం లాంటిది. నా భర్తలేనిదే నేను క్షణకాలంకూడా బతుకలేను. నేను ఇంతగా ప్రాధేయపడినా, ఇంకా నీవు నా భర్తను చంపి తినదలచు కుంటే, ముందు నన్ను చంపి తిను. తరువాత నా భర్తను చంపు.” అనివేడుకుంది.

కాని సౌదాసుడు ఆమె మాటలను వినలేదు. ఆ బ్రాహ్మణుని చంపి తిన్నాడు. తనకళ్లముందే తన భర్తను చంపి తింటున్న సౌదాసుని చూచి ఆ పతివ్రత కోపంతో ఊగి పోయింది. “ఓరి దుర్మార్గుడా! ఎంత వేడుకున్నా నా మాట వినకుండా, మైథునక్రియలో ఉన్న నా భర్తను నా నుండి విడదీసావు. నీవు కూడా ఏ స్త్రీతో కలిసినా, మైథునక్రియలో పాల్గొన్నా, తక్షణమే నువ్వు మరణిస్తావు. ఇదే నా శాపం.” అని సౌదాసుని శపించింది. తరువాత ఆమె చితి అంటించుకొని సౌదాసుడు తిని పారవేసిన తన భర్త ఎముకలను చితిమీద పెట్టుకొని, తన భర్తతో

కూడా సహగమనం చేసింది.

ఇంతలో వశిష్టుడు విధించిన పన్నెండు సంవత్సరములు పూర్తి అయ్యాయి. సౌదాసుడు వశిష్టుని శాపం నుండి విముక్తిపొందాడు. సంతానము కొరకు తన భార్య మదయంతిని కలవడానికి ప్రయత్నించగా మదయంతి సౌదాసుకు ఆ పతివ్రత శాపం గుర్తుచేసి వారించింది. ఇంక చేసేది లేక, తన భార్యకు సంతానం కలిగించమని తనగురువుగారైన వశిష్టుని ప్రార్థించాడు. వశిష్టుని దయ వలన మదయంతి గర్భం ధరించింది.

ఆమె ఏడు సంవత్సరములు గర్భం ధరించింది కానీ ఆమె ప్రసవించలేదు. అప్పుడు వశిష్టుడు ఒక పదునైన రాయి తీసుకొని ఆమె గర్భమును చీల్చి శిశువును బయటకు తీసాడు. రాతితో చీల్చబడ్డ గర్భమునుండి పుట్టినవాడు కాబట్టి ఆ కుమారుడు అశ్వకుడు అనే పేరుతో పిలువబడ్డాడు.

అశ్వకుని కుమారుడు బాలికుడు. ఆ సమయంలో పరశు రాముడు ఇరవై ఒక్కసార్లు క్షత్రియుల మీదికి దండెత్తి, క్షత్రియ వంశమును నిర్మూలనం చేసాడు. కానీ ఎప్పుడు బాలికుని మీదికి దండెత్తినా, అప్పుడు బాలికుడు స్త్రీల మధ్యలో ఉండేవాడు కానీ యుద్ధానికి వచ్చేవాడు కాదు. స్త్రీలలో స్త్రీగా స్త్రీలను కవచంగా పెట్టుకొని తనను తాను కాపాడుకుంటున్న బాలికుని సంహరించడం తన పరాక్రమానికే అవమానకరమని వెళ్లిపోయేవాడు పరశురాముడు.. ఆడవాళ్లను కవచంగా వాడుకొని చావు తప్పించుకున్నాడు కాబట్టి బాలికునికి నాలీకవచుడు అని పేరు వచ్చింది.

క్షత్రియ వంశానికి వీడు ఒక్కడే మిగిలాడు కాబట్టి క్షత్రియ వంశానికి మూల పురుషుడు కాబట్టి మూలకుడు అనే పేరుతో కూడా పిలువ బడ్డాడు. ఈ మూలకుని కుమారుడే దశరథుడు (రాముని తండ్రి దశరథుడు కాడు).

దశరథుని కుమారుడు ఐడవిడి. ఐడవిడి కుమారుడు విశ్వసహుడు. విశ్వసహుని కుమారుడు ఖట్వాంగుడు. ఈ ఖట్వాంగుడు ఒక మహారాజు. దేవాసుర యుద్ధంలో దేవతలకు సాయం చెయ్యడానికి స్వర్గలోకానికి వెళ్లాడు. వేలాదిదైత్యులను సంహరించాడు. దేవాసురయుద్ధం ముగిసింది. ఇంక మానవ లోకానికి వెళ్లాలి అనుకున్నాడు.

ఖట్వాంగుడు చేసిన సాయానికి ఒకవరం ఇవ్వానుకున్నారు దేవతలు. నీకు ఏం వరం కావాలి అని అడిగారు. “నాకు ఏవరమూ వద్దు, నాకు ఇంకా ఎంత ఆయువు మిగిలి ఉంది చెప్పండి” అని అడిగాడు ఖట్వాంగుడు. దేవతలు లెక్కగట్టి “నీకు కేవలం ఒకముహూర్తకాలము (అనగా సుమారు 45 నిమిషములు) ఆయువు మిగిలిఉంది.” అని చెప్పారు.

ఆ మాటలు విన్న ఖట్వాంగుడు వెంటనే భూలోకమునకు తిరిగి వచ్చాడు. మిగిలిన ఆయుష్షు పరమాత్మచింతనలో గడిపాడు. బ్రాహ్మణులను పూజించాడు. రాజ్యమును, భార్యాబిడ్డలను, సంపదలను, కోరికలను వదిలిపెట్టాడు. పరమాత్మ తప్ప ఏదీ సత్యము కాదని తెలుసుకున్నాడు. దేవతలు తనకు అన్ని వరాలు ఇస్తారు అన్నారు కానీ

తన మనస్సు పరమాత్మయందు లగ్నం అయి ఉండటం వలన తాను దేవతలను ఏ వరమూ కోరలేదు అని అనుకొన్నాడు. ఖట్వాంగుడు తనలో తాను ఇలా అనుకున్నాడు.

“ దేవతలవంటి వారే, తమకు ఉన్న ఇంద్రియలోలత్వము వలన తమ దేహములో ఉన్న ఆత్మస్వరూపుడైన పరమాత్మను తెలుసు కోలేకపోయారు. ఇంక నా వంటి సాధారణ మానవులు ఎంత? సాధారణంగా మానవులు ప్రాకృతిక విషయముల మీద, విషయ వాంఛల మీద, ధనము మీద, భోగముల మీద ఆసక్తి కలిగి ఉంటారు. అది మానవ సహజము. కాని నేను ఎల్లప్పుడూ శ్రీహరిని మనసులో స్మరించడం వలన, నాకు ప్రాపంచిక విషయముల మీద ఆసక్తి నశించింది. త్రికరణశుద్ధిగా నేను శ్రీహరి శరణుజొచ్చాను. ” అని అనుకున్నాడు.

ప్రాపంచిక విషయములమీద, విషయ వాంఛల మీద, దేహము మీద ఆసక్తి వదిలిపెట్టాడు. మనస్సును పరమాత్మయందు లగ్నంచేసాడు. నిరంతరము భగవంతుని ధ్యానంలో నిమగ్నమయ్యాడు. చివరకు భగవంతునిలో ఐక్యం అయ్యాడు.” అని శుకమహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు ఇక్ష్వాకు రాజుల చరిత్రను, ఖట్వాంగుని చరిత్రను వివరించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము తొమ్మిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
నవమస్కంధము
పదవ అధ్యాయము.

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీరాముని అవతార విశేషములను ఇలా సాగాడు.. “ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఖట్వాంగునకు దీర్ఘబాహువు అనే కుమారుడు కలిగాడు. దీర్ఘబాహువు కుమారుడే రఘుమహారాజు. రఘువంశమునకు మూలపురుషుడు.

రఘువు కుమారుడు అజుడు.అజుని కుమారుడు దశరథుడు. దేవతలు ప్రార్థించగా, శ్రీమహావిష్ణువు తన అంశతోనూ, అశాంశలతోనూ (అంటే అంశలో అంశ) దశరథునకు కుమారులుగా జన్మించాడు. వారిపేర్లు రాముడు, లక్ష్మణుడు, భరతుడు, శత్రుఘ్నుడు. (రాముడు విష్ణు అంశ అయితే, లక్ష్మణ,భరత,శత్రుఘ్నులు ఆ అంశలో అంశలు అని అర్థం.)

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఈ శ్రీరాముని కథను నీవు తత్వదర్శులైన ఋషుల వలన చాలాసార్లు వినిఉంటావు. సందర్భంవచ్చింది కాబట్టి క్లుప్తంగా వివరిస్తాను. సావధానంగా విను.

ఒక గొప్ప కార్యము సాధించడానికి, తన తండ్రి దశరథుడు ఆదేశించాడు అనే మిషతో, శ్రీరాముడు, తన భార్య సీత, తమ్ముడు లక్ష్మణునితో సహాఅరణ్యములకు వెళ్లాడు. తనను వరించమని వచ్చిన శూర్వణఖ ముక్కుచెవులు కోసాడు లక్ష్మణుడు. దానికి ప్రతీకారంగా

శూర్వణఖ అన్న అయిన రావణుడు రాముడి భార్య సీతను
అపహరించాడు. సీతను వెదుకుతూ రామ లక్ష్మణులు సముద్రం వద్దకు
చేరుకున్నారు. సుగ్రీవుడు, హనుమంతుడు మొదలగు వానరుల
సాయంతో సముద్రము మీద సేతువును నిర్మించి, లంకా నగరము
ప్రవేశించి, రావణుడు మొదలగు రాక్షసులను చంపాడు రాముడు.
అటువంటి రాముడు మనలనందరినీ రక్షించుగాక.

విశ్వామిత్రుని యజ్ఞమును రక్షించే సమయంలో మాలీచుడు
మొదలగు రాక్షసులను సంహరించిన రాముడు మనలను
కాపాడుగాక!

సీతా స్వయంవర సమయంలో మూడువందలమంది కూడా
లాగలేని శివధనుస్సును అవలీలగా ఎత్తి, విరిచి, సీతను పరిణయ
మాడిన ఆ శ్రీరాముడు మనలను రక్షించుగాక!

ఈ భూమి మీద ఉన్న క్షత్రియుల మీద ఇరవై ఒక్కసార్లు
దండెత్తి, క్షత్రియ కులమును నాశనం చేసిన పరశురాముని
గర్వమును హరించిన ఆ శ్రీరాముడు మనలను రక్షించుగాక!

ఓ మహారాజా! శ్రీరామ కథను సంక్షిప్తంగా చెబుతాను విను.

శ్రీరామునికి యౌవరాజ్య పట్టాభిషేకం చేయడానికి
నిశ్చయించేసాడు దశరథుడు. దశరథుని మూడవ భార్య కైక దానికి
ఒప్పుకోలేదు. శ్రీరాముని అడవులకు పంపమని కోరింది. తండ్రి
ఆజ్ఞమేరకు, రాజ్యమును, సమస్త సంపదలను, ప్రియమైన

బంధువులను, స్నేహితులను సంతోషంగా వదిలిపెట్టి, శ్రీరాముడు, తన భార్య సీతతోనూ, తమ్ముడు లక్ష్మణునితోనూ, అరణ్యములకు వెళ్లాడు.

అరణ్యములో రావణుని చెల్లెలు శూర్పణఖ రామలక్ష్మణులను మోహించింది. అప్పుడు లక్ష్మణుడు, శూర్పణఖ ముక్కు చెవులు కోసి కురూపిని చేసాడు. ఆ అవమానమును తట్టుకోలేక శూర్పణఖ, సోదరులు అయిన ఖరుడు, దూషణుడు, త్రిశిరుడు, వారి వారి రాక్షస సైన్యములతో శ్రీరాముని మీదికి యుద్ధానికి వచ్చారు. శ్రీరాముడు తన కోదండమును ధరించి, వారితో ఒంటరిగా పోరాడి ఆ రాక్షసుల నందరినీ చంపాడు.

శూర్పణఖ వెంటనే తనసోదరుడు రావణుని వద్దకు పోయి తనకు జరిగిన అవమానమును గురించి చెప్పింది. సీతను గురించి, ఆమె అందచందముల గురించి చెప్పింది. రావణుడు సీతను తన దానిగా చేసుకోవాలని అనుకున్నాడు. సీతను అపహరించడానికి మాలీచుని సాయం కోరాడు. ఆశ్రమం నుండి శ్రీరాముని దూరంగా పంపడానికి మాలీచుడు బంగారు లేడిగా మారి ఆశ్రమ ప్రాంగణంలో తిరుగుతున్నాడు. సీత కోరిక మేరకు రాముడు ఆ బంగారు లేడిని వెంబడించాడు. తన బాణముతో మాయలేడి రూపంలో ఉన్న మాలీచుని చంపాడు.

అదేసమయమని భావించిన రావణుడు రాముని కుటీరంలో ప్రవేశించి, ఒంటరిగా ఉన్న మేకపిల్లను తోడేలు నోటకరచుకొని పరుగెత్తినట్టు, ఒంటరిగా ఉన్న రాముని భార్య సీతను అపహరించి,

తన రాజ్యము అయిన లంకకు తీసుకొని పోయాడు.

స్త్రీల యొక్క అర్థంలేని కోరికలను తీర్చబోతే ఎదురయ్యే ఆపదలను, దుఃఖమును, లోకానికి తెలుపడానికా అన్నట్టు, రాముడు భార్యమీద విరహంతో, సీతను వెదుకుతూ తన తమ్ముడు లక్ష్మణునితో సహా అడవులలో తిరుగుతున్నాడు. సీతాపహరణ సమయంలో సీతను రక్షించడానికి రావణునితో పోరాడి మరణించిన జటాయువు అనే పక్షికి దహన సంస్కారాలు చేసాడు రాముడు. దారిలో తమను పట్టుకోబోయిన కబంధుడు అనే రాక్షసుని చంపాడు.

సుగ్రీవుడు అనే వానర రాజుతోను, హనుమంతుడు అనే అతని మంత్రితోనూ స్నేహం చేసాడు. సుగ్రీవుని కోరిక మేరకు అతని అన్న వాలిని చంపాడు రాముడు. సుగ్రీవుని కిష్కింధకు రాజును చేసాడు. హనుమంతుని సాయంతో సీత లంకలో ఉన్నదని తెలుసుకున్నాడు. వానర సైన్యంతో సముద్రతీరానికి వెళ్లాడు. దారి ఇమ్మని సముద్రుని అడిగాడు. సముద్రుడు దారి ఇవ్వలేదు. రాముడు రామబాణప్రయోగానికి సిద్ధపడగా, సముద్రుడువచ్చిరాముని శరణు వేడాడు.

“ఓ దేవా! నీవు ఎవరో తెలుసుకోలేక నీ వద్దకు రాలేదు. నీవు సాక్షాత్తు శ్రీమహావిష్ణువు అంశలో పుట్టినవాడివి. ఈ జగత్తునకు అధిపతివి. నిరాకారుడివి. ఆదిపురుషుడివి. సత్యరజస్, తమో గుణములకు అతీతుడివి. నీవు నన్ను దాటి లంకానగరమునకు వెళ్లవచ్చును. రావణునిసంహరించి నీ సీతను తిరిగి పొందవచ్చును. నేనునీ మార్గమునకు ఎలాంటి ఆటంకము కలిగించను. వానరుల

సాయంతో నా మీద ఒక సేతువును నిర్మించి, దాని మీదుగా వానర సైన్యముతో సహా నన్ను దాటవచ్చును. నీకీర్తి మూడులోకములలో వ్యాప్తిచెందుతుంది.” అని అన్నాడు సముద్రుడు.

రాముడు వానరులను సేతువు నిర్మించమని ఆదేశించాడు. వానరులు సేతువు నిర్మించారు. రాముడు రావణుని తమ్ముడు అయిన విభీషణునితో స్నేహించేసాడు. వానర ప్రముఖులతో సహా లంకలో ప్రవేశించాడు. లంకను ముట్టడించాడు. వానరసేనలు లంకా నగరంలో ప్రవేశించి, లంకా నగరమును ఆక్రమించాయి. భవనములను, క్రీడాస్థలములను, ఉద్యానవనములను, నాశనం చేసాయి.

రాముని దండయాత్రను చూచిన రావణుడు తన సైన్యాధిపతులు అయిన కుంభుడు, నికుంభుడు, ధూమ్రాక్షుడు, దుర్ముఖుడు, సురాంతకుడు, నరాంతకుడుమొదలగు వారిని, తన కుమారుడు అయిన ఇంద్రజిత్తును, రాముని మీదికి యుద్ధానికి పంపాడు. తరువాత ప్రహస్తుని, అతికాయుని, వికంపనుని, చివరకు తన తమ్ముడైన కుంభకర్ణుని రాముని మీదికియుద్ధానికి పంపాడు.

లక్ష్మణుడు, సుగ్రీవుడు, అంగదుడు, హనుమంతుడు, గంధమాధనుడు, నీలుడు, జాంబవంతుడు, పనసుడు మొదలగు వారు, శూలములనూ, ధనుస్సులనూ, ప్రాసములు, శక్తి, బాణములు, తోమరములు, అస్త్ర, శస్త్రములను ధరించిన రాక్షస సైన్యమును ఎదుర్కొన్నారు. ఇరుపక్షములకుపోరు ఘోరంగా సాగింది. అంగదుడు మొదలగు వానరవీరులు వృక్షములను, రాళ్లను తీసుకొని రావణుని

సేనలను సంహరించారు.

సీతాదేవిని అపహరించి అధర్మానికి పాల్పడినందుకు అదృష్టదేవత రావణునికి సాయపడలేదు. రావణుని అపజయం వరించింది. తన సేనలు అగ్ని నాశనం కాగా, తుదకు రావణుడు తన పుష్పకవిమానము ఎక్కి రాముని మీదికి యుద్ధానికి బయలుదేరాడు. రావణుని చూచిరాముడు ఇలాఅన్నాడు. “రావణా! నీవు రాక్షస రాజువు. కానీ నేను ఇంట్లోలేనపుడు కుక్కవలె, దొంగవలె నా ఇంట్లో ప్రవేశించి నా భార్యసీతను అపహరించావు. అధర్మం చేసావు. దానికి తగినఫలము అనుభవిస్తావు. అదీ నాచేతిలో అనుభవిస్తావు.” అని పలికిన రాముడు రావణునిపై అస్త్రములనుసంధించాడు. రావణుని సంహరించాడు. రాక్షసులు హాహాకారాలు చేసారు. రావణుని భార్య మండోదరి తన భర్త శవం మీద పడి భోరున ఏడ్చింది. ఇతర రాక్షస స్త్రీలు కూడా యుద్ధభూమికి వచ్చి తమ తమ భర్తల శవాల మీదపడి ఏడ్చారు. తరువాత రావణుని తమ్ముడు విభీషణుడు తన అన్న రావణునికి దహన సంస్కారములు చేసాడు.

తరువాత శ్రీరాముడు లంకా నగరము ప్రవేశించి అశోకవనములో శింశుపా వృక్షము కింద కూర్చుని ఉన్న సీత వద్దకు వెళ్లాడు. శ్రీరామ చంద్రుని చూడగానే సీత మొహం ఆనందంతో వికసించింది. శ్రీరాముడు కూడా చాలా కాలం తరువాత తన భార్య సీతను చూచి పరమానందభరితుడయ్యాడు.

విభీషణుని లంకారాజ్యమునకు రాజుగా పట్టాభిషిక్తుని చేసిన తరువాత శ్రీరాముడు తన భార్య సీతను, తమ్ముడు లక్ష్మణుడు,

సుగ్రీవుడు, హనుమంతుడు, ఇతరవానరుల తో సహా పుష్పక విమానము ఎక్కి అయోధ్యకు చేరుకున్నాడు.

రాముడు అయోధ్యకు వచ్చేటప్పటికి భరతుడు, రాజ్యభోగము లను వదిలిపెట్టి, కాషాయ వస్త్రములను ధరించి, ధర్మల మీద పడుకుంటూ, రాముని రాక కోసరం ఎదురుచూస్తున్నాడు. ఇది చూచి రాముడు ఎంతో దుఃఖించాడు. రాముడు అయోధ్యకు వస్తున్నాడని తెలిసి భరతుడు రాముని పాదుకలను తలమీద పెట్టుకొని, మంత్రాలు, సేనాధిపతులు, పురప్రముఖులతో సహా శ్రీరామునికి ఎదురువచ్చాడు. వందిమాగధులు శ్రీరామ చరిత్రను గానం చేస్తున్నారు. బ్రాహ్మణులు వేద మంత్రములు చదువుతున్నారు. రామునికి, అతని పరివారమునకు బంగారు రథములు సిద్ధం చేసారు.

శ్రీరాముడు నంది గ్రామము రాగానే భరతుడు ఆయన పాదములమీద పడి నమస్కరించాడు. శ్రీరాముడు తమ్ముడు భరతుని ఆప్యాయంగా కౌగలించుకున్నాడు. తరువాత భరతుడు వదిన సీతకు, అన్న లక్ష్మణునకు, ఇతర పెద్దలకు నమస్కరించాడు. తరువాత ప్రజలందరూ జయజయధ్వానాలు చేసారు. చాలాకాలం తరువాత అయోధ్యలో అడుగుపెడుతున్న శ్రీరామునికి స్వాగత సత్కారాలు ఘనంగా చేసారు. వీధులను పూలమాలలతో అలంకరించారు. నృత్యం చేసారు.

భరతుడు శ్రీరామ పాదుకలను, సుగ్రీవుడు, విభీషణుడు వింజామరలను, హనుమంతుడు తెల్లగొడుగును, శత్రుఘ్నుడు

ధనుస్సును, సీతాదేవి పూర్ణకుంభమును, అంగదుడు ఖడ్గమును, జాంబవంతుడు బంగారు కవచమును పట్టుకున్నారు. ఆవిధంగా శ్రీరాముడు అయోధ్యానగర ప్రవేశం చేసాడు.

అంతఃపురమునకు పోయి శ్రీరాముడు తన తల్లులు అయిన కౌసల్య, కైకేయి, సుమిత్రలకు పాదనమస్కారాలు చేసాడు. తన స్నేహితులను పలకరించాడు. చాలాకాలం తరువాత తిరిగివచ్చిన కుమారులను కౌసల్య, సుమిత్ర కౌగలించుకొని ఆనంద భాష్టాలురాల్చారు. కుల గురువు వశిష్ఠుడు నాలుగు సముద్రముల నుండి బంగారు కలశములలో జలము తెప్పించాడు. శ్రీరాముని అయోధ్యాధిపతిగా అభిషేకించుటకు ఏర్పాట్లు చేసారు.

శ్రీరాముడు అభ్యంగన స్నానము ఆచరించి, మంచి బట్టలు ధరించాడు. సోదరులతోనూ, భార్య సీతతోనూ ఆనందంగా గడిపాడు. శ్రీరాముడు అయోధ్య సింహాసనమును అధిష్టించడానికి అంగీకరించాడు. కులగురువు వశిష్ఠుడు శ్రీరాముని అయోధ్యాధిపతిగా పట్టాభిషిక్తుని చేసాడు. శ్రీరాముడు తన రాజ్యములో ఉన్న అన్ని వర్ణముల వారినీ సమానంగా ఆదరించాడు. ప్రజలు కూడా శ్రీరాముని తమ కన్నతండ్రి మాదిరి భావించారు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! శ్రీరాముడు రాజ్యం చేసిన కాలంలో త్రేతాయుగము నడుస్తూ ఉంది. అయినప్పటికినీ, శ్రీరాముని పాలనలో కృతయుగంలో ఉన్నట్టు ధర్మం నాలుగు పాదాలతో నడిచింది. సకాలంలో వర్షాలు కురిసాయి. పంటలు సమృద్ధిగా పండాయి.

జలాశయములు, నదులు అన్నీ జలములతో నిండి పోయాయి.
కరువుకాటకములు అసలే లేవు. ప్రజలకు తీరని కోరిక అంటూ ఏమీ
లేదు. రామరాజ్యంలో వ్యాధులు లేవు. అకాల మరణాలులేవు. కష్టములు
లేవు. దుఃఖము లేదు. శోకము, భయము లేవు.

రామ చంద్రుడు తన భార్య సీతను తప్ప పరాయి స్త్రీలను
కన్నెత్తి చూచేవాడు కాదు. ఏకపత్నివ్రతుడు. శ్రీరామునికి ఒకరి మీద
ఇష్టము, మరొకరిమీద అయిష్టము లేవు. ఎవరినీ ప్రేమించడు, ఎవరినీ
ద్వేషించడు. వర్ణాశ్రమ ధర్మములను తాను ఆచరించి అందరిచేతా
ఆచరింపజేసేవాడు.

రామునికి తగ్గ భార్య సీత. సకలసద్గుణ సంపన్న. భర్త మనసు
తెలిసి నడుచుకొనేది. పరమ పతివ్రత. తన ప్రేమతో, పరిచర్యలతో,
మంచి స్వభావముతో తన భర్త మనసును హరించింది సీత. తరువాత
సీతారాములు ఆనందంగా విహరింపసాగారు.”అని శుక మహర్షి
పరీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీరాముని చరిత్ర వినిపించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము పదవ అధ్యాయముసంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ః ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
నవమస్కంధము
పదకొండవ అధ్యాయము.

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీరామచంద్రుని
చరిత్రను ఈ విధంగా చెప్పసాగాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! శ్రీరామచంద్రుడు తన కులగురువు
అయిన వశిష్ఠుని ఆద్యర్థంలో ఎన్నో యజ్ఞయాగములు చేసాడు.
యజ్ఞఫలంగా ఈ భూమండలమును యజ్ఞములు చేయించిన
ఋత్విక్కులకు దానం చేసాడు. రామచంద్రుని వద్దనుండి దానం
స్వీకరించిన ఋత్విక్కులు తిరిగి భూమండలమును రామునికి
ఇచ్చారు. శ్రీరాముని ఈ విధంగా స్తుతించారు.

“శ్రీరామచంద్రా! నీవు మాకు ఏమీ ఇవ్వలేదు. మేము
తీసుకోలేదు. అంతా నీదే. నీ దయ వలన మాలో ఉన్న అజ్ఞానము
అహంకారము తొలగిపోయాయి. నీవు పరబ్రహ్మస్వరూపుడవు,
జ్ఞానమూర్తివి. ఈ లోకంలో ఉన్న యోగులు, మునులు నీ
పాదపద్మములను తమ తమ హృదయములలో పెట్టుకొని
ధ్యానిస్తుంటారు.” అని ప్రార్థించారు. తరువాత శ్రీ రాముడు అయోధ్యను
జనరంజకంగా పరిపాలించాడు.

ఒక రోజు రాత్రి శ్రీరామచంద్రుడు తన రాజ్యములో ప్రజలు
ఎలా ఉన్నారో చూడాలని మారువేషంలో నగరంలో పర్యటించడానికి
బయలు దేరాడు. ఒక వృక్తి తన గురించి తన భార్య సీత గురించి

తప్పుగా మాట్లాడటం విన్నాడు.

“ఆ రాముడు కాబట్టి, భార్యమీది మోహంతో, పరాయి వ్యక్తి ఇంట్లో సంవత్సరం పాటు ఉన్న భార్యను మరలా తన ఇంటికి తెచ్చుకున్నాడు. నాకు నీ మీద అంత వ్యూహం లేదు. ఇన్నాళ్లు ఎక్కడెక్కడో తిరిగిన నిన్ను నేను ఇంట్లోకి రానివ్వను.” అని తన భార్యతో తగవులాడుతున్న ఒకవ్యక్తి పలికిన మాటలను విన్నాడు రాముడు.

జనవాక్యానికి భయపడ్డాడు రాముడు. ఆ సమయంలో సీత గర్భవతి. అయినా సరే ఏమీ ఆలోచించకుండా, సీతను వదిలిపెట్టాడు. సీతను వాల్మీకి ఆశ్రమంలో విడిచి రమ్మన్నాడు. నెలలు నిండిన సీత వాల్మీకి ఆశ్రమంలో ఇద్దరు కుమారులకు జన్మనిచ్చింది. ఆ ఇరువురు కుమారులు లవుడు, కుశుడు అనే పేరులతో పిలువబడ్డారు. వాల్మీకి మహర్షి ఆ కుమారులకు జాతక కర్తలు నిర్వహించాడు. అయోధ్యలో లక్ష్మణునికి ఇద్దరు కుమారులు కలిగారు. వారు అంగదుడు, చిత్రకేతువు. తక్కుడు, పుష్కలుడు భరతుని కుమారులు. సుబాహువు, శ్రుతసేనుడు శత్రుఘ్నుని కుమారులు.

రాముడు అశ్వమేధ యాగం చేసాడు. భరతుడు దిగ్విజయ యాత్ర చేసి కోట్లకొలది గంధర్వులను సంహరించాడు. వారివద్ద ఉన్న ధనమును తెచ్చి శ్రీరామునికి సమర్పించాడు. శత్రుఘ్నుడు కూడా మధువు కుమారుడైన లవణుడు అనే రాక్షసుని సంహరించి, మధువనములో మధురాపురము అనేనగరమును నిర్మించాడు.

శ్రీరామచంద్రునిచే వదిలిపెట్టబడిన సీత పాతాళలోకానికి వెళ్లిపోయింది. ఈ విషయం తెలిసిన రాముడు సీతావియోగానికి ఎంతో బాధపడ్డాడు. తరువాత శ్రీరాముడు పదమూడు వేల సంవత్సరములు రాజ్యపాలన చేసాడు. తరువాత శ్రీరాముడు తిరిగి వైకుంఠము చేరుకున్నాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! శ్రీరాముడు అమిత శక్తి మంతుడు. ఆయనకు సేతువు నిర్మించడం, రావణుని సంహరించడం అనేవి గొప్పకార్యములు కావు. వాటిని ఎవరి సాయము లేకుండా అవలీలగా చెయ్యగలడు. అసమాన ప్రభావం కల రామునికి, సేతువు కట్టడానికి, రాక్షస సంహారానికి ఆయనకు వానరుల సాయం అవసరమా! కాని భార్యావియోగంతో ఉన్న వ్యక్తి సాధారణంగా ఎలా ప్రవర్తిస్తాడో ఆ ప్రకారంగా ప్రవర్తించి లోకానికి చూపించాడు. కష్టములు ఎలా ఉంటాయో తాను అనుభవించి చూపించాడు. అందువలననే శ్రీరాముని కీర్తి నలువైపులా వ్యాపించింది.

త్రేతాయుగంలో ఉన్న రాముడిని నేటికి కూడా అన్నిచోట్లా ప్రజలు దేవుడుగా పూజిస్తున్నారు, భవిష్యత్తులో కూడా పూజిస్తారు అంటే, ఆయన తాను నడిచి చూపించిన మార్గము, ధర్మమార్గము తప్ప మరొకటి కాదు. అటువంటిశ్రీరామచంద్రుని నేను శరణువేడుతున్నాను.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఆ కాలంలో శ్రీరాముని తో పాటు జీవించిన వారు, రాముని సేవించినవారు, రాముని తాకినవారు, రాముని చూచిన వారు, రామునితో స్నేహం చేసినవారు, ఆయన పక్కన కూర్చున్న వారు, రాముని అనుసరించిన వారు అయిన

అయోధ్యావాసులు అందరికీ, భక్తితో పరమాత్మను సేవించిన యోగులకు ఎటువంటి ఉత్తమ గతులు కలుగుతాయో అటువంటి ఉత్తమగతులు కలిగాయి. రాముని చరిత్రను చెవులారా వినువాడు కోపము, మదము, మాత్సర్యము లేకుండా కర్మబంధనముల నుండి విముక్తి పొందుతాడు.” అని శుకుడు పరీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీరాముని చరిత్ర వినిపించాడు.

పరీక్షిత్ మహారాజు శుకుని ఒక ప్రశ్న అడిగాడు. “ఓ మహర్షి! శ్రీరామ చంద్రుని రాజ్యపాలన ఎలా సాగింది చెప్పగలరా!” అని అడిగాడు. శుక మహర్షి ఇలా చెప్పసాగాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! లంకనుండి అయోధ్యకు తిరిగివచ్చిన తరువాత శ్రీరాముడు భరతుని వద్దనుండి రాజ్యము స్వీకరించాడు అని చెప్పాను కదా! తరువాత శ్రీరాముడు తన తమ్ములను దిగ్విజయ యాత్రకు పంపాడు. అయోధ్యావాసులను కంటికిరెప్పలా కాపాడాడు. శ్రీరాముని పాలనలో అయోధ్య ఎంతో అభివృద్ధి చెందింది. శ్రీరాముడు భవనములు, ప్రాసాదములు, పూజాస్థానములు, దేవాలయములు కట్టించాడు. వాటిలో బంగారు కలశములను ప్రతిష్ఠించాడు. అయోధ్యానగరము అంతటా ఉద్యానవనములతోనూ, సరోవరముల తోనూ, వ్యాపార వీధులతోనూ, మంగళ తోరణములతోనూ సమృద్ధిగా ఉండేది.

ప్రతిరోజూ శ్రీరాముడు బ్రాహ్మణులను పూజించి వారి ఆశీర్వాదములను పొందేవాడు. అయోధ్యావాసులు ప్రతిరోజూ

శ్రీరాముని దర్శించుకుంటూ పునీతులయ్యేవారు. ప్రజలకు దర్శనం ఇచ్చిన తరువాత శ్రీరాముడు తనగృహమునకు వెళ్లేవాడు.

తరువాత రాముడు తన భార్య సీతతో ఏకాంతంగా విహరించేవాడు. ఆ ప్రకారంగా శ్రీరాముడు ధర్మమార్గము తప్పకుండా రాజభోగములను అనుభవిస్తూ, రాజ్యపాలన చేసాడు.” అని శు కమహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీరామచంద్రుని పరిపాలనా విశేషములను వివరించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

నవమ స్కంధము పదకొండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

నవమ స్కంధము

పన్నెండవ అధ్యాయము

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు ఇక్ష్వాకు వంశములో మిగిలిన రాజుల చరిత్రలను ఈ విధంగా వివరించాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! శ్రీరామచంద్రుని కుమారుడు అగు కుశునకు అతిథి అనే కుమారుడు జన్మించాడు. అతిథి కుమారుడు నిషధుడు. నిషధుని కుమారుడు నభుడు.నభుని కుమారుడు పుండరీకుడు. పుండరీకుని కుమారుడు క్షేమధన్యుడు. క్షేమధన్యుని కుమారుడు దేవానీకుడు. దేవానీకుని కుమారుడు అనీహుడు.

అనీహుని కుమారుడు పారియాత్రుడు. పారియాత్రుని కుమారుడు
బలస్థలుడు. బలస్థలుని కుమారుడు వజ్రనాభుడు. ఈ వజ్రనాభుడు
సూర్యునిఅంశతో జన్మించాడు.

వజ్రనాభుని కుమారుడు సగణుడు. సగణుని కుమారుడు
విద్యుతి. విద్యుతి కుమారుడు హిరణ్యనాభుడు. ఈ హిరణ్యనాభుడు
జైమిని మహర్షికి శిష్యుడయ్యాడు. ఈ హిరణ్యనాభునివద్ద
యాజ్ఞవల్క్యమహర్షి ఆధ్యాత్మయోగమును అధ్యయనం చేసాడు.
హిరణ్యనాభునికి పుష్కుడు అనే కుమారుడు కలిగాడు. పుష్కుని
కుమారుడు ధ్రువసంది. ధ్రువసంది కుమారుడు సుదర్శనుడు.
సుదర్శనుని కుమారుడు అగ్నివర్ణుడు. అగ్నివర్ణుని కుమారుడు
శీఘ్రుడు. శీఘ్రుని కుమారుడు మరుడు. ఈ మరుడు యోగసిద్ధిని
పొందాడు. ఇతడు చిరంజీవిగా ఇప్పటికీ కలాప అనే గ్రామంలో
జీవించి ఉన్నాడని అంటారు. ఇతడు సూర్యవంశపు రాజు.
ప్రళయకాలంలో సూర్యవంశము అంతరించి పోతుంది. ఈ మరుడు
మాత్రము జీవించి ఉండి, సృష్టి ప్రారంభంలో మరలా తన సంతానము
ద్వారా సూర్యవంశమును పునరుద్ధరిస్తాడు.

ఈ మరునకు ప్రసుశ్రుతుడు జన్మించాడు. ప్రసుశ్రుతుని
కుమారుడు సంధి. సంధి కుమారుడు అపర్షణుడు. అపర్షణుని
కుమారుడు మహస్వంతుడు. అతని కుమారుడు విశ్వసాహస్యుడు.
విశ్వసాహస్యుని కుమారుడు ప్రసేనజిత్తు. ప్రసేనజిత్తు కుమారుడు
తక్షకుడు. తక్షకుని కుమారుడు బృహద్బలుడు. ఈబృహద్బలుడు
మహాభారత యుద్ధంలో నీ తండ్రి అయిన అభిమన్యుని చేతిలో

మరణించాడు. ఇదీ ఇక్ష్వాకు వంశరాజుల చరిత్ర. వీరంతా కాలగర్భంలో కలిసిపోయారు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఇక్ష్వాకువంశములో రాబోవు రాజులను గురించి కూడా చెబుతాను విను. నీ తండ్రి అభిమన్యుని చేతిలో మరణించిన బృహద్బలుని కుమారుని పేరు బృహద్బలుడు. బృహద్బలుని కుమారుడు ఉరుక్రియుడు. ఉరుక్రియుని కుమారుడు వత్సవృద్ధుడు. వత్సవృద్ధుని కుమారుడు ప్రతివ్యోముడు. ప్రతివ్యోముని కుమారుడు భానుడు. భానుని కుమారుడు దివాకుడు. దివాకుని కుమారుడు సహదేవుడు. సహదేవుని కుమారుడు బృహదశ్వడు. బృహదశ్వని కుమారుడు భానుమంతుడు. భానుమంతుని కుమారుడు ప్రతీకాశ్వడు. అతని కుమారుడు సుప్రతీకుడు. సుప్రతీకుని కుమారుడు మరుదేవుడు. మరుదేవుని కుమారుడు సునక్షత్రుడు. సునక్షత్రుని కుమారుడు పుష్కరుడు. పుష్కరుని కుమారుడు అంతరిక్షుడు. అంతరిక్షుని కుమారుడు సుతపసుడు. సుతపసుని కుమారుడు అమిత్రజిత్తు. అమిత్రజిత్తు కుమారుడు బృహద్రాజు. బృహద్రాజు కుమారుడు బర్హి. బర్హి కుమారుడు కృతంజయుడు. కృతంజయుని కుమారుడు రణంజయుడు. రణంజయుని కుమారుడు సంజయుడు. సంజయుని కుమారుడు శాక్యుడు. శాక్యుని కుమారుడు శుద్ధోదుడు. శుద్ధోదుని కుమారుడు లాంగలుడు. లాంగలుని కుమారుడు ప్రసేనజిత్తు. ప్రసేనజిత్తు కుమారుడు క్షుద్రకుడు. క్షుద్రకుని కుమారుడు రణకుడు. రణకుని కుమారుడు సురథుడు. సురథుని కుమారుని పేరు సుమిత్రుడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఈ సుమిత్రుడే ఇక్ష్వాకు వంశములో చిట్టచివరి రాజు. వీరంతా బృహద్బలుని వంశములోని వారు. ఈ సుమిత్రునితో కలియుగంలో ఇక్ష్వాకు వంశము అంతరించి పోతుంది.” అని శుకమహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు ఇక్ష్వాకురాజుల వంశచరిత్రను వివరించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము పన్నెండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము

పదమూడవ అధ్యాయము.

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు భాగవత కథలో భాగంగా నిమిచక్రవర్తి వంశ చరిత్రను ఈ విధంగా వివరిస్తున్నాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఇక్ష్వాకు మహారాజుకు నిమి అనే కుమారుడు ఉన్నాడు.

(ఆరవ అధ్యాయమునాలుగవ శ్లోకము గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. అందులో “మనువు కుమారుడు ఇక్ష్వాకువు. ఇక్ష్వాకువుకు నూర్గురు కుమారులు. అందులో వికుక్షి, నిమి, దండకుడు అనే ముగ్గురు పెద్దకుమారులు” అని చదివారు కదా! వారిలో నిమి గురించి ఇప్పుడు తెలుసుకుంటున్నాము. ఇంక చదవండి.)

ఇక్ష్వాకువు కుమారుడైన నిమి ఒక యజ్ఞము చేయడానికి సంకల్పించాడు. ఆ యజ్ఞానికి వశిష్ఠుని ఋత్విక్కుగా నియమించు కున్నాడు. నిమి యజ్ఞము మొదలుపెట్టబోతుంటే వశిష్ఠుడు నిమితో ఇలా అన్నాడు.

“మహారాజా! ఇంద్రుడు ఒక యాగము చేయ సంకల్పించాడు. ఆ యాగమునకు నన్ను ఋత్విక్కుగా నియమించాడు. ఆ విషయం మరిచిపోయి నీ యాగం చేస్తానని ఒప్పుకున్నాను. కాబట్టి ముందు ఇంద్రుని యాగము పూర్తి అయిన తరువాత నీవు చేయబోయే యాగమునకు ఋత్విక్కుగా ఉంటాను. కాబట్టి నేను వచ్చేవరకు నీవు వేచి ఉండు.” అని అన్నాడు.

ఆమాటలకు నిమి ఏమీ సమాధానము చెప్పలేదు. మౌనంగా ఉన్నాడు. తరువాత ఇంద్రుడు యాగము ఆరంభించాడు. ఆ యాగమునకు వశిష్ఠుడు ఋత్విక్కుగా ఉండి యాగము చేయిస్తున్నాడు.

“ఏకాలానికి ఏం జరుగుతుందో తెలియదు కదా. అందుకని వశిష్ఠుని కొరకు వేచి ఉండకుండా యాగము ఇప్పుడే చేయడం మంచిది” అని తలంచిన నిమి, వశిష్ఠునికి మారుగా మరొక ఋత్విక్కును నియమించుకొని యాగము మొదలుపెట్టాడు.

ఇంద్రుని యాగము పూర్తి కాగానే వశిష్ఠుడు నిమి దగ్గరకు వచ్చాడు. తను లేకుండానే యాగం జరగడం చూచాడు. కోపంతో మండి పడ్డాడు. “ఓనిమిచక్రవర్తి! నీకు ఏమీ తెలియదు. కాని నీకు అన్నీ

తెలుసు అని అనుకుంటున్నావు. నీవే గొప్ప పండితుడనని గర్వపడుతున్నావు. అందుకని నీ దేహము పతనమైపోవుగాక!” అని శపించాడు. తన తప్పు ఏమీ లేకుండా తనను శపించిన వశిష్ఠుని చూచి నిమిక్మాడా ప్రతి శాపం ఇచ్చాడు. “కేవలము ఇంద్రుడు చేసే యాగములో వచ్చే ధనమునకు ఆశపడి, నా యజ్ఞమునకు ఋత్విక్కుగా ఉండటానికి నిరాకరించావు. నీయొక్క జ్ఞానమును నశింపచేసుకున్నావు. కాబట్టి నీ శరీరం కూడా నా మాదిరే పతనమగును గాక!” అని తిరుగు శాపం ఇచ్చాడు.

ఒకరిని ఒకరు శపించుకోవడం వలన, నిమి, వశిష్ఠుడు వారి వారి దేహములను విడిచిపెట్టారు. వశిష్ఠుడు తన దేహమును విడిచిపెట్టిన వెంటనే, మిత్రా, వరుణుల ద్వారా ఊర్వశికి కుమారుడుగా జన్మించాడు.

యజ్ఞము చేసే సమయంలో నిమి దేహము పడిపోవడం వలన, ఆ యజ్ఞము చేస్తున్న ఋత్విక్కులు, నిమి దేహమును గంధము మొదలగు సుగంధ వస్తువులలో ఉంచి రక్షించారు. తరువాత యజ్ఞమును పూర్తిచేశారు. నిమి తలపెట్టిన యజ్ఞము పూర్తి అయిన తరువాత ఋత్విక్కులు యజ్ఞమునకు వచ్చిన దేవతలతో ఇలా అన్నారు.

“ఓ దేవతలారా! మీరు ఈ యజ్ఞమునకు వచ్చారు. ఆహూతులు స్వీకరించారు. నిమి ఇచ్చిన ఆహూతులతో మీరు తృప్తి పడితే, ఈ నిమిని తిరిగి బతికించండి.” అని వేడుకున్నారు. దేవతలు ఆ వరం ఇవ్వడానికి

ఒప్పుకున్నారు. ఇంతలో సూక్ష్మదేహంలో ఉన్న నిమి వారితో ఇలా అన్నాడు.

“నాకు మరలా ఈ దేహము ధరించవలెనని కోరిక, ఆశ లేదు. నా మనసు ఎల్లప్పుడు శ్రీహరి యందు లగ్నమై ఉంది. ఈ దేహము మీద నాకు వ్యామోహము లేదు. ఎందుకంటే ఈ దేహము శాశ్వతము కాదు. దేహధారులకు నిరంతరము మృత్యుభయం వెంట తరుముతూ ఉంటుంది. ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఈ శరీరం పడి పోతుంది. అందుకని నాకు శ్రీహరి పాదసేవ చేసుకోవడంలోనే ఎక్కువ మక్కువ. కాబట్టి అశాశ్వతమైన ఈ దేహము నాకు అవసరము లేదు.” అని అన్నాడు నిమి.

అప్పుడు దేవతలు నిమితో ఇలా అన్నాడు. “ఓ నిమి చక్రవర్తి! నీవు దేహము ధరించనవసరము లేదు. సూక్ష్మదేహముతో ఉండవచ్చును. నీవు మానవుల కనురెప్పల కదలికలలో ఉండు. రెప్పపాటులో ఉండు. స్వేచ్ఛగా కనురెప్పలు కదులుస్తూ ఉండు.” అని వరం ఇచ్చారు. దేవతలు ఇచ్చిన వరం కారణంగా నిమి దేహధారుల కంటి రెప్పల మీద నివసించసాగాడు.

నిమి చక్రవర్తి మరలా దేహం ధరించడానికి ఇష్టపడకపోవడంతో, ఋత్విక్కులు సందేహంలో పడ్డారు. నిమిచక్రవర్తి చనిపోగానే, రాజ్యం అరాచకం అయింది. అందుకని ఋత్విక్కులు నిమి శరీరాన్ని మఖించసాగారు. ఆ మథనం ఫలితంగా ఒకకుమారుడు కలిగాడు. మఖించడం వలనపుట్టాడు కాబట్టి ఆ కుమారునికి మిఖిలుడు అని పేరు పెట్టారు. మామూలుగా కాకుండా

అసాధారణంగా జన్మించాడు కాబట్టి ఆ కుమారునికి జనకుడు అని పేరు కూడా ఉంది. దేహము లేకుండా జన్మించాడు కాబట్టి వైదేహుడు అని కూడా నామాంతరము ఉంది. ఆ మిథిలుడు నిర్మించిన నగరానికి మిథిలా నగరము అని పేరు వచ్చింది.

మిథిలుని కుమారుడు ఉదావసువు. ఉదావసువు కుమారుడు నందివర్ధనుడు. నందివర్ధనుని కుమారుడు సుకేతువు. సుకేతువు కుమారుడు దేవరాతుడు. దేవరాతుని కుమారుడు బృహద్రథుడు. బృహద్రథుని కుమారుడు మహావీర్యుడు. మహావీర్యుని కుమారుడు సుధృతి. సుధృతి కుమారుడు ధృష్టకేతువు. ధృష్టకేతువు కుమారుడు హర్షశ్వుడు. హర్షశ్వుని కుమారుడు మరుడు. మరుని కుమారుడు ప్రతీపకుడు. ప్రతీపకుని కుమారుడు కృతరథుడు. కృతరథుని కుమారుడు దేవమీథుడు. దేవమీథుని కుమారుడు విశ్రుతుడు. విశ్రుతుని కుమారుడు మహాధృతి. మహాధృతి కుమారుడు కృతిరాతుడు. కృతిరాతుని కుమారుడు మహారోముడు. మహారోముని కుమారుడు స్వర్ణరోముడు. స్వర్ణరోముని కుమారుడు హ్రస్వరోముడు. హ్రస్వరోముని కుమారుడు శీరధ్వజుడు.

ఈ శీరధ్వజుడు ఒక యాగము చేయ సంకల్పించాడు. ఆ యాగము చేయడానికి భూమి చదును చేస్తున్నాడు. ఆ సమయంలో నాగలి చాలులో ఒక కుమార్తె జన్మించింది. ఆమె పేరు సీత. (నిమి కుమారుడైన జనకుని వంశములోని వారంతా జనకులు, వైదేహులు గానే పిలువబడ్డారు. అందుకని సీత తండ్రి పేరు కూడా జనకుడు, జనకమహారాజు అన్నారు. వైదేహుని కుమార్తె కాబట్టి వైదేహి అని సీతకు పేరు. మిథిలా నగరంలో పుట్టింది కాబట్టి మైథిలి అనే పేరు

కూడా ఉంది. జనకుని కుమార్తె కాబట్టి జానకి అనికూడా పిలుస్తారు.)

శీరధ్వజునికి కుశధ్వజుడు అనే కుమారుడు కలిగాడు.

కుశధ్వజుని కుమారుడు ధర్మధ్వజుడు. ధర్మధ్వజునికి ఇద్దరు కుమారులు. వారు కృతధ్వజుడు. మితధ్వజుడు. కృతధ్వజుని కుమారుడు కేశిధ్వజుడు. మితధ్వజుని కుమారుడు ఖాండిక్కుడు. కేశిధ్వజునకు భయపడి ఖాండిక్కుడు పారిపోయాడు.

కేశిధ్వజుని కుమారుడు భానుమానుడు. భానుమానుని కుమారుడు శతద్యుమ్నుడు. శతద్యుమ్నునికి శుచి అనే కుమారుడు కలిగాడు. శుచి కుమారుడు సనద్వాజుడు. సనద్వాజుని కుమారుడు ఊర్జకేతువు. ఊర్జకేతువు కుమారుడు అజుడు. అజుని కుమారుడు పురుజిత్తు. పురుజిత్తు కుమారుడు అరిష్టనేమి. అరిష్టనేమి కుమారుడు శ్రుతాయువు. శ్రుతాయువు కుమారుడు సుపార్శ్వడు. సుపార్శ్వడు కుమారుడు చిత్రరథుడు. చిత్రరథుని కుమారుడు క్షేమాభి. క్షేమాభి కుమారుడు సమరథుడు. సమరథుని కుమారుడు సత్యరథుడు. సత్యరథుని కుమారుడు ఉపగురువు.

ఉపగురువునకు అగ్నిదేవుని అంశతో ఉపగుప్తుడు అనే కుమారుడు జన్మించాడు. ఉపగుప్తుని కుమారుడు వస్వనంతుడు. వస్వనంతుని కుమారుడు యుయుధుడు. యుయుధుని కుమారుడు సుభాషణుడు. సుభాషణుని కుమారుడు శ్రుతుడు. శ్రుతుని కుమారుడు జయుడు. జయుని కుమారుడు విజయుడు. విజయుని కుమారుడు ఋతుడు. ఋతుని కుమారుడు శునకుడు. శునకుని కుమారుడు వీతహవ్యుడు. వీతహవ్యుని కుమారుడు ధృతుడు. ధృతుని

కుమారుడు బహులాశ్వుడు. బహులాశ్వుని కుమారుడు కృతి. కృతి కుమారుడు మహావశి. వీరంతా మిథిల వంశమునకు చెందిన వారు.

ఈ మిథిల వంశములో పుట్టిన రాజులందరూ ఆత్మజ్ఞానము కలిగి ఉండి, సుఖదుఃఖములు, రాగద్వేషములు లేకుండా, ప్రజల మనస్సులు రంజిల్లేటట్లు పరిపాలించారు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఇది మిథిలా నగర రాజుల చరిత్ర. వీరితో సూర్యవంశరాజుల చరిత్ర పూర్తి అయింది. ఇంక చంద్రవంశ రాజుల చరిత్ర చెబుతాను విను.” అని శుకమహర్షి చంద్రవంశరాజుల చరిత్రను చెప్పడంమొదలుపెట్టాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము పదమూడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము

పదునాలుగవ అధ్యాయము.

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు చంద్రవంశపు రాజుల చరిత్రను ఈ విధంగా వివరిస్తున్నాడు. “ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఇప్పటి దాకా సూర్యవంశరాజుల చరిత్రను గురించి విన్నావు. ఇప్పుడు చంద్ర

వంశపు రాజుల చరిత్రను గురించి చెబుతాను. శ్రద్ధగా విను.

ప్రళయ కాలంలో ఈ విశ్వం అంతా జలమయం అయింది. ఆ జలంలో శ్రీమన్నారాయణ మూర్తి యోగసమాధిలో పడుకొని ఉన్నాడు. ఆ సమయంలో శ్రీమన్నారాయణుని నాభిలో నుండి ఒక పద్మము పుట్టింది. ఆ పద్మము మధ్యలో నుండి బ్రహ్మ ఉద్భవించాడు.

బ్రహ్మ యొక్క సంకల్పములోనుండి పుట్టిన వాడు అత్రి. అత్రి కూడా తన తండ్రి బ్రహ్మతో సమానంగా ప్రకాశించాడు. అత్రి మహాముని కంటి చూపు నుండి సోముడు ఉద్భవించాడు. బ్రహ్మగారు ఆ సోముని ఓషధులకు, బ్రాహ్మణులకు అధిపతిని చేసాడు. ఆ సోముడు మూడులోకములకు అధిపతి అయ్యాడు. సోముడికి గర్వం ఆవహించింది.

దేవతల గురువు బృహస్పతి. బృహస్పతి భార్య తార. సోముడు బృహస్పతి భార్య తారను కామించాడు. ఆమెను బృహస్పతి వద్దనుండి తీసుకొనివచ్చి తన ఇంట్లో ఉంచుకున్నాడు. బృహస్పతి ఎన్నిసార్లు వచ్చి బతిమాలినా, సోముడు తారను బృహస్పతివద్దకు పంపలేదు. ఈ విషయంలో దేవతలకు దానవులకు యుద్ధం జరిగింది.

రాక్షస గురువు శుక్రునికి దేవతల గురువు బృహస్పతికి మొదటి నుండి శత్రుత్వము. అందువలన శుక్రుడు సోముని పక్షాన చేరాడు. రుద్రునికి దేవతలు అన్నా దేవతల గురువు బృహస్పతి అన్నా అభిమానము. అందువలన రుద్రుడు బృహస్పతి పక్షాన చేరాడు. బృహస్పతి తన గురువు కాబట్టి, ఇంద్రుడు తన దేవతా గణములతో

బృహస్పతి పక్షాన నిలిచాడు. ఈ విధంగా ఒక స్త్రీ గురించి దేవతలకు, రాక్షసులకు యుద్ధం మొదలయింది.

ఈ విషయం బ్రహ్మకు తెలిసింది. అసలు విషయం ఏమిటో తెలుసుకుందామని బ్రహ్మ బృహస్పతి వద్దకు వచ్చాడు. బృహస్పతి బ్రహ్మతో, తన భార్య తారను సోముడు అపహరించి తన గృహములో ఉంచుకున్న విషయం చెప్పాడు. బ్రహ్మకు కోపం వచ్చింది. తన మనుమడు అయిన సోముని పిలిచి మందలించాడు. తారను తిరిగి బృహస్పతికి అప్పగించమని ఆజ్ఞాపించాడు. బ్రహ్మ ఆజ్ఞమేరకు సోముడు తారను తీసుకొని వచ్చి ఆమె భర్త బృహస్పతికి అప్పగించాడు.

అప్పటికే తార గర్భవతి అని తెలుసుకున్నాడు బృహస్పతి. కోపంతో మండి పడ్డాడు. “ఓసీ దుర్మార్గురాలా! నీవు నా భార్యవు. కాని నా వలన కాకుండా నీకు వేరు వాళ్లవలన గర్భం వచ్చింది. ఆ గర్భమును తీసివేయి. లేకపోతే నేను నిన్ను భస్మం చేస్తాను అని అనుకోకు. నా మాట విని ఆ గర్భం తీయించుకో. నాకు నీ వలన సంతానం పొందవలెనని కోరికగా ఉంది.” అని బతిమాలాడు బృహస్పతి.

భర్త మాటలు విన్న తార సిగ్గుతో తలవంచుకుంది. నెలలునిండిన తారకు బంగారం మాదిరి ప్రకాశించే అందమైన కుమారుడు కలిగాడు. అందమైన, ప్రకాశవంతమైన బిడ్డను చూచి సోముడు, బృహస్పతి మోజుపడ్డారు. ఈ బిడ్డ నా కొడుకు అంటూ సోముడు, నా భార్యకు పుట్టాడు కాబట్టి నా కొడుకు అంటూ బృహస్పతి

వాదులాడుకుంటున్నారు.

ఇదంతా చూస్తున్న దేవతలు, మునులు, తారను పక్కకు తీసుకెళ్లి “ఇంతకూ ఈ బిడ్డ ఎవరికి పుట్టాడు నిజం చెప్పు.” అని తారను అడిగారు. తారసిగ్గుతో సమాధానం చెప్పలేదు. ఇంక లాభం లేదని బ్రహ్మ కలుగజేసుకున్నాడు. తారను తనదగ్గరకు పిలిచాడు. “నిజం చెప్పు. ఈ బిడ్డ ఎవరికిపుట్టాడు.” అని నిలదీసి అడిగాడు. తార సిగ్గుపడుతూ సోముడిని చూపించింది. “ఈ బిడ్డ సోముడి బిడ్డ” అని సమాధానం చెప్పింది. సోముడు సంతోషంతో ఆ బిడ్డను తన కుమారునిగా స్వీకరించాడు.

బ్రహ్మ ఆ కుమారుడికి బుధుడు అని నామకరణం చేసాడు. సోముడు తన కుమారుని చూచి సంతోషపడ్డాడు. బుధునికి ఇలాదేవి వలన ఒక కుమారుడు కలిగాడు. అతని పేరు పురూరవుడు.(ఈ పురూరవుడు ఎలా పుట్టింది మనము నవమస్కంధము మొదటి అధ్యాయంలో చదువుకున్నాము.) పురూరవుడు చాలా అందంగా ఉంటాడు.

ఒక రోజు దేవతల సభలో నారదుడు పురూరవుని అందచందములను, గుణగణములను గొప్పగా వర్ణిస్తుంటే, అష్టరస అయిన ఊర్వశి చెవులారా విని, పురూరవుని మీద మనసు పడింది. మన్మథబాధకు తట్టుకోలేక పురూరవుని వద్దకు బయలుదేరింది. మధ్యలో మిత్రుడు, వరుణుడు ఆమెను అడ్డగించి ఆమెను తమ కోర్కె తీర్చమని అడిగారు. ఊర్వశి నిరాకరించింది. ఊర్వశిని మానవ కాంతగా మారిపొమ్మని శపించారు. ఆ శాపవశాత్తు ఊర్వశి మానవ

కాంతగా మారి మానవలోకంలో ఉన్న పురూరవుని వద్దకు వెళ్లిపోయింది.

ఊర్వశిని చూచి పురూరవుడు ఆనందంతో పొంగిపోయాడు. ఆమెతో ఇలా అన్నాడు. “ఓ సుందరీ! నీకు నా హృదయపూర్వక స్వాగతం పలుకుతున్నాను. రా! కూర్చో! నేను నీకు ఏమి సేవచేయగలనో చెప్పు. మనం ఇద్దరం ఈ ఉద్యానవనములో విహరిద్దాము. ఆనందపుటంచుల దాకా వెళ్దాము.” అని అన్నాడు.

ఆ మాటలకు ఊర్వశి ఇలా బదులు చెప్పింది. “ఓ మన్మథాకారా! నీ వంటి అందగాడిని ఏ స్త్రీఅయినా వదులుకుంటుందా! నా మనస్సు నీ మీద లగ్నం అయింది. అందుకే నేను నిన్ను వెదుక్కుంటూ వచ్చాను. నేను అప్సరసను. కాని మానవశరీరమును పొందాను. నన్ను నీవు పొందాలంటే కొన్ని నియమాలు ఉన్నాయి. నా వద్ద రెండు మేకలు ఉన్నాయి వాటిని నేను నా కుమారుల మాదిరి పెంచుకుంటున్నాను. వాటిని నీ వద్ద వదులుతున్నాను. వాటిని నీవు పెంచి పోషించు. వాటికి ఏ హానీ కలుగకుండా చూడు. మనం ఇద్దరం రతీమన్మథుల వలె సుఖములు అనుభవిద్దాము. కాని ఒక విషయం గుర్తుపెట్టుకో. మనం ఇద్దరం శారీరకంగా కలిపినప్పుడు తప్ప, నీవు నాకు ఒంటిమీద బట్టలు లేకుండా నగ్నంగా కనపడకూడదు. అలా కనపడిన మరుక్షణం నేను నిన్ను వదిలి వెళ్లిపోతాను.” అని చెప్పింది.

పురూరవుడు ఆమె చెప్పిన మాటలకు ఒప్పుకున్నాడు. ఆ మేకల పోషణభారం వహించాడు. ఆ రోజునుండి ఊర్వశి పురూరవుడు వారి

ఇష్టం వచ్చినట్టు యధేచ్ఛగా విహరించసాగారు. సుఖభోగాలు అనుభవించసాగారు. వారికి రోజులు క్షణాల్లా గడిచిపోతున్నాయి.

ఇది ఇలా ఉండగా, దేవలోకంలో ఇంద్రుడికి అందరు అప్సరసలు కనపడుతున్నారు కానీ ఊర్వశి కనపడటం లేదు. ఊర్వశి ఏమయిందని ఇతర అప్సరసలను అడిగాడు. వారు ఊర్వశి పురూరవుని మోహించి, అతని వద్ద ఉందని చెప్పారు. వెంటనే ఇంద్రుడు ఇద్దరు గంధర్వులను పిలిచి ఊర్వశిని దేవలోకమునకు తీసుకురమ్మని ఆజ్ఞాపించాడు. ఊర్వశి కోసరం గంధర్వులు మానవలోకానికి వచ్చారు.

అర్ధరాత్రి సమయంలో గంధర్వులు ఊర్వశి ప్రాణప్రదంగా పెంచుకుంటున్న మేకలను దొంగిలించారు. గంధర్వులు మేకలను తీసుకుపోతుంటే ఆ మేకలు గట్టిగా అరిచాయి. ఆ అరుపులు విని ఊర్వశి నిద్రలేచింది. పక్కనే పడుకొని ఉన్న పురూరవుని నిద్రలేపింది. కాని పురూరవుడు నిద్రలేవలేదు. ఊర్వశి పురూరవుని తిట్టడం మొదలుపెట్టింది.

“ఏ మాత్రం వీరత్వం లేనివాడు, పిరికిపంద, భయస్తుడు, దుర్మార్గుడు నాకు భర్తగా దొరికాడు. నా మేకలను కూడా కాపాడలేకపోతున్నాడు. వీడివల్ల నా మేకలు పోయాయి. వీడు నా మేకలను రక్షిస్తాడని నమ్మి వీడి దగ్గర వదిలిపెట్టాను. ఇప్పుడు ఆ మేకలను దొంగలు ఎత్తుకుపోయారు. నేనేం చెయ్యాలి. సాధారణంగా స్త్రీలే భయస్తులు అనుకుంటాను. కానీ నా మొగుడు ఆడవాళ్లకంటే భయస్తుడు. వీడు పగలే మగాడు మాదిరి మీసాలు మెలివేస్తాడు.

రాత్రిళ్లు ఆడదానికంటే అధ్వాన్నము.” అనితిట్టడం మొదలుపెట్టింది. ఊర్వశి మాటలకు పురూరవునికి రోషం వచ్చింది. పడక మీదినుండి లేచాడు. పక్కనే ఉన్న ఖడ్గము అందుకున్నాడు. దొంగల వెంట పడ్డాడు.

ఆ సమయంలో తన ఒంటి మీద బట్టలు లేవన్న సంగతి గమనించలేదు పురూరవుడు. ఇదే సమయమని గంధర్వులు మేకలను వదిలిపెట్టి పురూరవునిమీద వెలుగులు విరజిమ్మారు. పురూరవుడి ఒంటిమీద బట్టలు లేకుండా నగ్నంగా నిలబడి ఉండటం ఊర్వశి చూచింది. అన్నమాట ప్రకారం ఊర్వశి పురూరవుని వదిలిపెట్టి మేకలతో సహా గంధర్వుల వెంట దేవలోకమునకు వెళ్లిపోయింది.

పురూరవునికి దిక్కు తోచలేదు. ఊర్వశి కోసరం ఏడుస్తున్నాడు. నేల మీద పడి దొర్లుతున్నాడు. పిచ్చివాడి వలె తిరుగుతున్నాడు. అలా తిరుగుతున్నప్పుడు ఒక సారి సరస్వతీ నదీతీరంలో ఊర్వశిని ఆమె చెలికత్తెలతో విహరిస్తూ ఉండగా చూచాడు. ఊర్వశితో ఇలా అన్నాడు.

“ఓ లలనామణీ! నన్ను ఈ ప్రకారంగా విడిచిపెట్టి వెళ్లిపోవడం నీకు న్యాయమేనా! నీకోసరం నేను ఎంతగా పరితపిస్తున్నానో చూడు! నీవు అంతగా నన్ను వదిలిపెట్టి శాశ్వతంగా వెళ్లిపోవాలనుకుంటే నేను చెప్పే నాలుగు మాటలు ప్రశాంతంగా విను. తరువాత నీ ఇష్టం వచ్చినట్టు చెయ్యి. నీవు నన్ను విడిచిపెట్టి వెళ్లిపోయిన మరుక్షణం నా శరీరం ఇక్కడే పడిపోతుంది. నీ ప్రేమను పొందలేని ఈ శరీరం కాకులకు, గ్రద్దలకు ఆహారం అవుతుంది.” అని అన్నాడు.

ఆ మాటలు విన్న ఊర్వశి పురూరవునితో ఇలా అంది. “ఓ రాజా!నీవు పురుషుడవు. ఈ ప్రకారంగా బేలగా, దీనంగా మాట్లాడటం నీకు తగదు. నా కోసరం నీ ప్రాణాలు పోగొట్టుకోవద్దు. ధైర్యం తెచ్చుకో. కేవలం ఇంద్రియ సుఖం కోసరం నీ ప్రాణాలు ఎందుకు వదులుతావు. నేను దేవకాంతను. అష్టరసను. మాకు ఒక పురుషుడు అనే నియమం లేదు. ఎవరినంటే వారిని వరించగలము. మేము ఒకే పురుషునితో ఉండాలంటే కుదరదు కదా!

నీకు తెలుసు కదా!సాధారణంగా స్త్రీలు చంచలస్వభావులు. వారికి దయ, జాలి ఉండవు. ఏ చిన్న తప్పును కూడా సహించలేరు. తమ సుఖం కోసరం ఎటువంటి పని చేయడానికైనా వెనుకాడరు. చిన్న చిన్న కారణంగా, స్త్రీలు భర్త ప్రాణాలు, సోదరుల ప్రాణాలు తీయడానికైనా వెనుకాడరు. మేము దేవ వేశ్యలము. మాకు ఎవరి మీదా నిజమైన ప్రేమ ఉండదు. మాది అంతా కపట ప్రేమ. మాకు ప్రతి రోజూ కొత్త కొత్త పురుషుల పొందు కావాలి.

కాని నిన్ను చూస్తే నాకు జాలిగా ఉంది. కాబట్టి సంవత్సరంలో ఒక రోజు మాత్రము నాతో విహరించగలవు. ఆ ఒక్కరోజు నన్ను పొందడం వలన నీకు సంతానం కలుగుతుంది. నీ వంశం వృద్ధిఅవుతుంది.” అనిపలికింది.

ఊర్వశి ఇచ్చిన మాట ప్రకారము ఆ సంవత్సరము ఆఖరులో పురూరవుని వద్దకు వచ్చింది. ఒకరోజు అతనితో సుఖంగా, సంతోషంగా గడిపింది. మరునాడు ఊర్వశి వెళ్లిపోబోతుంటే పురూరవుడు ఆమెను వదలలేదు. ఏడుస్తున్నాడు. పురూరవుని చూచి

ఊర్వశి ఇలా అంది. “మహారాజా! నీవు నా కోసరం ఇంతగా పరితపిస్తున్నావు కాబట్టి నీవు గంధర్వులను వేడుకో. నేను ఇంకా గంధర్వుల అభీనంలోనే ఉన్నాను కాబట్టి వారు నన్ను నీకు ఇవ్వగలరు.” అని చెప్పింది.

పురూరవుడు సంతోషంతో గంధర్వులను ప్రార్థించాడు. పురూరవుని ప్రార్థనలకు గంధర్వులు ప్రసన్నులయ్యారు. గంధర్వులు పురూరవునికి ఒక అగ్నిస్థాలిని (అగ్నిని ఉంచే పాత్ర) ఇచ్చారు. పురూరవుడు ఆ అగ్ని స్థాలిని ఊర్వశి అనుకుంటూ ఆ అడవి అంతా తిరిగాడు. కొన్నాళ్ల తరువాత ఆమె ఊర్వశి కాదు అగ్నిస్థాలి అని తెలుసుకున్నాడు. వెంటనే పురూరవుడు అగ్నిస్థాలిని అడవిలో ఒక చోట వదిలిపెట్టి తన మందిరమునకు వచ్చాడు. ఒంటరిగా కూర్చుని ఊర్వశిని ధ్యానించసాగాడు.

అప్పుడే కృతయుగము అంతరించి త్రేతాయుగము ఆరంభం అయింది. పురూరవుని మనసులో కర్తను గూర్చి బోధించే మూడు వేదములు స్ఫురించాయి. ఆవిధంగా మూడు వేదముల ఆవిర్భావము జరిగింది. జ్ఞానోదయము కలిగిన పురూరవుడు తాను అగ్నిస్థాలిని వదిలిపెట్టిన స్థలమునకు వెళ్లాడు. ఆ ప్రదేశములో ఉన్న శమీవృక్షములో ఒక రావి చెట్టు మొలిచి ఉంది. పురూరవుడు ఆ వృక్షముల యొక్క కొయ్యతో రెండు అరణులను తయారు చేసాడు. (నిప్పు పుట్టించడానికి ఉపయోగించే సాధనములను అరణులు అంటారు). పురూరవుడు ఊర్వశిని స్మరిస్తూ ఆ అరణులను మఱించసాగాడు. అప్పుడు అగ్ని పుట్టింది. పురూరవుడికి అగ్ని పుత్రసమానుడు అయ్యాడు.

ఆహవనీయము, గార్హపత్యము, దక్షిణాగ్ని అనే మూడు అగ్నులు ఉద్భవించాయి. ఆహవనీయాగ్నిని ఉపయోగించి ఊర్వశి లోకము పొందడానికి పురూరవుడు శ్రీహరిని గూర్చి ఒక మహాయజ్ఞము చేసాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! కృతయుగములో ఓంకారము అనగా ప్రణవమే వేదము. అనగా వేదము బీజాక్షర రూపంలో ఉండేది. నారాయణుడే సేవించదగినవాడు. నారాయణుడు కాకుండా సేవించడానికి వేరే ఏ విధమైన దేవతలు కల్పింపబడలేదు. . అగ్ని ద్వారా నారాయణుని సేవించేవారు. ఆ రోజుల్లో ఒకే వర్ణము ఉండేది. అదే బ్రాహ్మణ వర్ణము.

కృతయుగము అంతరించి త్రేతాయుగము ఆరంభం కాగానే పురూరవుని వలన కర్మకాండల సంబంధమైన మూడు వేదములు ఏర్పడ్డాయి. (ఋగ్వేదము, యజుర్వేదము, సామవేదము. ఈ మూడు వేదములలో చెప్పగా మిగిలిన విషయములు అధర్వణ వేదంలో చెప్పబడ్డాయి. అందుకని అధర్వణవేదమును వేదశాఖగా పరిగణించలేదు.) అరణులను ఉపయోగించి అగ్నిని సృష్టించాడు కాబట్టి అగ్ని పురూరవునికి పుత్రసమానమయింది. తరువాత పురూరవుడు ఊర్వశి వెంట గంధర్వలోకమునకు వెళ్లిపోయాడు.”అని శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు ఊర్వశీ పురూరవుల వృత్తాంతమును వినిపించాడు.

(ఈ కథ చదవడానికి వింతగా ఉంది కదూ! ఈ కథ ఋగ్వేదములో 10వ మండలంలో, 95వ అనువాకంలో ఉంది. ఈ మేకల కథను

వేదంలోనూ, భాగవతంలోనూ రాయడం అవసరమా అని సందేహం కలుగుతుంది. మా గురువుగారు దీనికి ఒక వివరణ ఇచ్చారు. దానిని మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

ఊర్వశి దేవకాంత. దేవత. అంటే దైవ స్వరూపము. పురూరవుడు మానవుడు. అంటే నరుడు. రెండు మేకలు భక్తి, శ్రద్ధ.

“నన్ను పాందాలంటే నీవు ఈ రెండు మేకలను జాగ్రత్తగా పోషించాలి. నువ్వు నగ్నంగా నాకు కనపడకూడదు.” అని నియమాలుపెట్టింది. అంటే భగవంతుని పాందాలంటే భక్తి, శ్రద్ధ ముఖ్యము అని భావన. నగ్నంగా ఉండటం అంటే అజ్ఞానంలో పడిపోవడం.

మనుషులను మాయ, మోహము ఆవరించినట్టే, పురూరవుని కూడా గంధర్వుల రూపంలో మాయ ఆవహించింది. అతని వద్దనుండి రెండు మేకలను అనగా భక్తి, శ్రద్ధలను దూరం చేసింది. ఎప్పుడైతే భక్తి, శ్రద్ధ పోయాయో, పురూరవుని అవిద్య, అజ్ఞానము, అంటే నగ్నంగా ఉండటం, ఆవహించాయి. అదే నగ్నత్వము. ఒంటి మీద బట్ట ఉందో లేదో కూడా తెలియకపోవడం. ఒళ్లు తెలియని అహంకారము.

ఎప్పుడైతే అజ్ఞానము ఆవహించిందో, ఊర్వశి వెళ్లిపోయింది. అజ్ఞానము, అహంకారము ఆవహించిన నాడు, భగవంతుడు మానవుడికి దూరం అవుతాడు.

పురూరవుడు ఊర్వశి కోసరం వెదికినట్టు, మానవుడు భగవంతుని కోసరం గుళ్లుగోపురాలు వెదుకుతాడు. కాని భగవంతుడు ఎక్కడా కనిపించడు. తుదకు ఇంటికి తిరిగివచ్చి ఒంటరిగా కూర్చుని నిర్మలమైన మనస్సుతో ధ్యానం చేస్తాడు. పురూరవుడికి మూడు వేదాలు స్ఫురించినట్టు, మానవునికి కూడా ఆత్మసాక్షాత్కారం అవుతుంది.

ఇదీ ఈ కథకు అంతరార్థము. భాగతంలో కథలన్నీ ఇలాగా భావగర్భితంగా ఉంటాయి. వాటిని కథమందిరి చదివితే లాకికమైన కథమాత్రమే కనిపిస్తుంది. నేను తెలుసుకున్న విషయాలు మీకు చెప్పాను.)

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము పదునాలుగవ అధ్యాయము సంపూర్ణము
ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము

పదునైదవ అధ్యాయము.

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు పరశురాముని వృత్తాంతమును ఈవిధంగా చెప్పసాగాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఇలాదేవి కుమారుడు అయిన పురూరవునకు, ఊర్వశికి ఆరుగురు కుమారులు జన్మించారు. వారి పేర్లు ఆయువు, శ్రుతాయువు, సత్యాయువు, రయువు, జయ, విజయ.

శ్రుతాయువు కుమారుడు వసుమానుడు. సత్యాయువు కుమారుడు శ్రు
తంజయుడు. రయుని కుమారుడు ఏకుడు. జయుని కుమారుడు
అమితుడు. విజయుని కుమారుడు భీముడు.

భీముని కుమారుడు కాంచనుడు. కాంచనుడికి హేమాత్రకుడు
జన్మించాడు. హేమాత్రకుని కుమారుడు జహ్నువు. ఆయన తన దోసిలితో
గంగను తాగాడు. అందుకని గంగకు జాహ్నువి అనే పేరు వచ్చింది.
జహ్నువు కుమారుడు పురుడు. పురుని కుమారుడు బలాకుడు.
బలాకుని కుమారుడు ఆత్మజుడు. ఆత్మజుని కుమారుడు కుశుడు.

కుశునికి నలుగురు కుమారులు జన్మించారు. వారి పేర్లు
కుశాంబువు, తనయుడు, వసువు, కుశనాభుడు. వారిలో కుశాంభువు
కుమారుడు గాధి. గాధి కుమార్తె పేరు సత్యవతి.

ఋచీకుడు అనే బ్రాహ్మణుడు, గాధి వద్దకు పోయి సత్యవతిని
తనకు ఇచ్చి వివాహము చేయమని అడిగాడు. తన కుమార్తెను
ఋచీకునకు ఇచ్చి వివాహం చేయడానికి ఇష్టం లేని గాధి అతనితో
ఇలా అన్నాడు. “విప్రోత్తమా! మీరు బ్రాహ్మణులు. మేము క్షత్రియులము.
నా కుమార్తెకు మీకు కన్యాశుల్కముగా రెండు చెవులలో ఒక చెవి
నల్లగా ఉన్న వేయి తెల్లటి గుర్రములు, ఇస్తే ఈ వివాహము జరిపిస్తాను.”
అని అన్నాడు.

ఋచీకునకు అసలు విషయం అర్థం అయింది. వెంటనే
ఋచీకుడు వరుణుని వద్దకు వెళ్లాడు. ఒకచెవి నల్లగా ఉన్న వేయి

తెల్లగుర్రములు కావాలని అడిగాడు. వరుణుడు ఆయన కోరికను మన్నించాడు. ఆ గుర్రములను తెచ్చి గాధికి ఇచ్చి సత్యవతిని వివాహం చేసుకున్నాడు ఋచీకుడు.

కొంతకాలం గడిచింది. సత్యవతికి, ఆమె తల్లికి అంటే గాధి భార్యకు మగసంతానము లేరు. అందుకని ఋచీకుడు ఒకయజ్ఞము చేసాడు. తాను బ్రాహ్మణుడు కాబట్టి తన భార్య సత్యవతికి బ్రహ్మ మంత్రములతోనూ; గాధి క్షత్రియుడు కాబట్టి, సత్యవతి తల్లికి అంటే అత్తగారికి క్షత్రియమంత్రములతోనూ యజ్ఞము చేసాడు. అదే ప్రకారము రెండు చరువులను(ఆహుతులను) తయారు చేసాడు. బ్రహ్మ మంత్రములతో వండిన చరువును తన భార్య సత్యవతికి ఇచ్చాడు. క్షాత్ర మంత్రములతో వండిన చరువును తన అత్తగారికి ఇచ్చాడు. ఇద్దరినీ ఆ చరువులో ఉన్న పదార్థమును ఆరగించమని చెప్పాడు. తరువాత స్నానమునకు వెళ్లాడు.

సత్యవతికి కానీ, సత్యవతి తల్లికి గానీ, ఆ చరువులు ఒకటి బ్రాహ్మ మంత్రములతోనూ, మరొకటి క్షాత్ర మంత్రములతోనూ వండినవి అని తెలియదు. ఇవేమీ తెలియని సత్యవతి తల్లికి ఒక దుర్బుద్ధి పుట్టింది. ఋచీకుడు తన భార్య సత్యవతికి శ్రేష్ఠమైన చరువును తయారు చేసి ఉంటాడు. అది తను తీసుకుంటే తనకు మంచి సంతానము కలుగుతుంది అని అనుకొంది. కుమార్తె సత్యవతిని పిలిచి చరువులు మార్చుకుందామని అని అడిగింది.

ఈ విషయం తెలియని సత్యవతి, తనకు ప్రత్యేకించిన బ్రాహ్మణ మంత్రములతో తయారు చేయబడిన చరువును తల్లికి ఇచ్చింది. క్షాత్ర

మంత్రములతో తయారు చేయబడిన చరువును తను తీసుకొంది. ఇద్దరూ చరువులు మార్చుకొని ఆరగించారు. స్నానము ముగించుకొని వచ్చిన ఋచీకుడు జరిగిన విషయంతెలుసుకున్నాడు. భార్య సత్యవతితో ఇలా అన్నాడు.

“నీవు తప్పు చేసావు. నీకు పరమ సాత్వికుడు అయిన బ్రాహ్మణుడు కుమారుడు కావాలని కోరుకున్నాను. కానీ నీకు పరమకిరాతకుడైన క్షత్రధర్మము అవలంబించే కుమారుడు జన్మిస్తాడు. కాని నీ తల్లికి పరమ నిష్ఠాగరిష్టుడు బ్రహ్మర్షి అయిన కుమారుడు జన్మిస్తాడు. ఇది మీరు చరువులు మార్చుకున్న దానికి ఫలితము.” అని అన్నాడు.

ఆ మాటలకు ఋచీకుని భార్య సత్యవతి ఎంతో బాధ పడింది. తనకు కూడా సాత్వికుడు అయిన కుమారుడు కావాలని అడిగింది. ఋచీకుడు ఆమె మీద దయ తలిచాడు. “నీ విషయంలో చిన్న మార్పు చేస్తున్నాను. నీకు పరమ సాత్వికుడు అయిన కుమారుడు జన్మిస్తాడు. కానీ నీ మనుమడు మాత్రము క్షాత్రధర్మము అవలంబిస్తాడు.” అని అన్నాడు.

కాలం గడిచింది. సత్యవతికి జమదగ్ని అనే కుమారుడు జన్మించాడు. జమదగ్ని రేణుక అనే కన్యను వివాహంచేసుకున్నాడు. వారికి వసుమానుడు మొదలగు వారు పుత్రులుగా జన్మించారు. వారిలో ఆఖరి వాడి పేరు రాముడు. ఈ రాముని పండితులు సాక్షాత్తు విష్ణువు అవతారము అని కీర్తించారు. ఈ రాముడు పరశురాముడై

కార్తవీర్యార్జునుని సంహరించాడు. క్షత్రియుల మీద కోపంతో వారి మీద ఇరవై ఒక్క సార్లు దండెత్తి, క్షత్రియ కులమును సర్వనాశనం చేసాడు.

ఆ రోజుల్లో క్షత్రియులు రజోగుణ ప్రధానులు. అత్యంత గర్వంతో విర్రవీగుతుంటేవారు. అధర్వాన్ని అత్యంత ప్రీతితో ఆచరించేవారు. అటువంటి క్షత్రియులను నిర్మూలించి ధర్మమును నిలబెట్టడానికి పరశురాముడు క్షత్రియకులమునుసర్వనాశనం చేసాడు.” అని చెప్పాడు శుకమహర్షి.

ఇంతలో పరీక్షిత్ మహారాజుకు ఒక సందేహము కలిగింది. “మునీంద్రా! ఎవరో ఒకరు తప్పు చేస్తే తప్పుచేసిన వారిని శిక్షించాలి కానీ, ఈ ప్రకారంగా క్షత్రియులను అందరినీ చంపడానికి, క్షత్రియ వంశమునిర్మూలించడానికి కారణం ఏమైనా ఉందా!” అని అడిగాడు. దానికి శుకమహర్షి ఈ విధంగా సమాధానం చెప్పాడు.

“పరీక్షిత్ మహారాజా! ఆ రోజుల్లో కార్తవీర్యార్జునుడు అనే క్షత్రియుడు ఉండేవాడు. అతడు హైహయదేశాధి పతి. ఆయన దత్తాత్రేయుని ఆరాధించేవాడు. దత్తాత్రేయుని ఆరాధించిన ఫలితంగా కార్తవీర్యుడు, వేయి చేతులు, ఎటువంటి శత్రువునైనా జయించే పరాక్రమము, ఇంద్రియ పటుత్వము, అపారమైన ధనము, సంపదలు, తేజస్సు, కీర్తి, అణిమాది అష్టసిద్ధులు, పొందాడు. మూడు లోకములలో తనకు ఎదురు లేదనే గర్వంతో ఇష్టం వచ్చినట్టు తిరుగుతున్నాడు.

ఒక రోజు కార్తవీర్యుడు తన భార్యలతో నర్మదా నదిలో జలకాలాటలు ఆడుతున్నాడు. తన వేయి చేతులు అడ్డు పెట్టి నర్మదా

నదీ ప్రవాహమును ఆపాడు.

ఆ సమయంలో రావణుడు నర్మదా నదీ తీరంలో విడిది చేసి ఉన్నాడు. కార్తవీర్యుడు చేతులు అడ్డు పెట్టడం వలన నర్మదా నదీ ప్రవాహము వెనక్కు తన్ని, ఒడ్డున ఉన్న రావణుని శిబిరము ఆ ప్రవాహములో కొట్టుకుపోయింది. రావణునికి పట్టరాని కోపం వచ్చింది. కార్తవీర్యుని వద్దకు పోయి చెడా మడా తిట్టాడు. తన భార్యల ముందు తనను అవమానించిన రావణుని కార్తవీర్యుడు కట్టి పడేశాడు. తన రాజధానికి ఈడ్చుకొని వెళ్లాడు. కొంతకాలము బంధించి ఉంచి తరువాత విడిచిపెట్టాడు. అంతటి పరాక్రమ వంతుడు కార్తవీర్యుడు.

ఒకరోజు కార్తవీర్యుడు తన పరివారముతో వేటకు వెళ్లాడు. దారిలో జమదగ్ని ఆశ్రమమును చూచాడు. ఆశ్రమానికి వెళ్లి జమదగ్నికి నమస్కరించాడు. జమదగ్ని కార్తవీర్యునికి, అతని పరివారమునకు, తన వద్ద ఉన్న కామధేనువు సాయంతో, అతిథి మర్యాదలు చేసాడు.

తనకు, తన పరివారమునకు, తన సైన్యమునకు చిటికలో సకల పదార్థము లను సమకూర్చిన కామధేనువును చూచి కార్తవీర్యుడు అసూయ పడ్డాడు. అటువంటి కామధేనువు తన వద్ద ఉండాలని అనుకున్నాడు. జమదగ్నిని తనకు కామధేనువును ఇమ్మని అడిగాడు. జమదగ్ని నిరాకరించాడు. కార్తవీర్యునికి కోపంవచ్చింది. కామధేనువును బంధించితీసుకు రమ్మని తన అనుచరులను ఆదేశించాడు.

సైనికులు తనను బంధించి తీసుకువెళుతుంటే, కామధేనువు దీనంగా అరిచింది. కామధేనువు దూడ కూడా హృదయ విదారకంగా ఏడ్చింది. కాని కార్తవీర్యుడు కనికరం లేకుండా కామధేనువును, దాని దూడను బంధించి తన రాజధాని అయిన మాహిష్మతి పురమునకు తీసుకొని వెళ్లాడు.

ఇదంతా జరిగిన సమయంలో జమదగ్ని కుమారుడు రాముడు ఆశ్రమంలో లేడు. రాముడు ఆశ్రమానికి వచ్చిన తరువాత జరిగింది అంతా విన్నాడు. కోపంతో ఊగిపోయాడు. ధనుర్బాణములను, గండ్రగొడ్డలిని (పరశువు) తీసుకొని మాహిష్మతి పురమునకు వెళ్లాడు. అప్పుడే తన పురములోకి ప్రవేశిస్తున్న కార్తవీర్యుడు ధనుర్బాణములను ధరించి తన మీదికి వస్తున్న రాముని చూచాడు. వెంటనే రాముని మీదికి తన సైన్యమును పంపాడు. రాముడు ఒంటరి గానే, తన అస్త్ర విద్యా కౌశలంతో, కార్తవీర్యుని పదిహేడు అక్షౌహిణుల సైన్యమును సర్వనాశనం చేసాడు. మిగిలిన వారిని, పారిపోయేవారిని తన పరశువుతో కాళ్లు చేతులు, తలలు నరికాడు.

ఇదిచూచిన కార్తవీర్యుడు స్వయంగా రామునితో యుద్ధానికి తలపడ్డాడు. తనవేయి చేతులతో ఐదువందల ధనుస్సులు తీసుకొని ఐదువందల బాణములను ఒకేసారి ప్రయోగించాడు. రాముడు ఒకే ధనుస్సు ధరించి ఆ ఐదువందలబాణములను మధ్యలోనే విరిచాడు. అంతటితో ఆగకుండా కార్తవీర్యుని ధనుస్సులను, అమ్ములపాదులను కూడా ధ్వంసం చేసాడు. కార్తవీర్యుడు వృక్షములను పెరికి రాముని మీదికి విసిరాడు. రాముడు తన వాడి అయిన బాణములతో కార్తవీర్యుని చేతులను నరికాడు. చేతులు తెగి కూలబడిన కార్తవీర్యుని

తలను ఒకే బాణంతో ఎగురగొట్టాడు రాముడు. కార్తవీర్యుని సేనలు చెల్లాచెదరు అయ్యారు. కార్తవీర్యుని కుమారులు భయంతో పారిపోయారు. రాముడు కామధేనువును, దూడను తీసుకొని వచ్చి జమదగ్నికి అప్పగించాడు.

రాముడు చేసిన పనికి జమదగ్ని బాధపడ్డాడు. కుమారుడు రామునితో ఇలా అన్నాడు. “రామా! నీవు వేదవేదాంగపారంగతుడైన రాజును చంపావు. నీకు పాపం చుట్టుకుంది. కుమారా! మనము బ్రాహ్మణులము, సత్వగుణ ప్రధానులము. మనకు క్షమ, ఓర్పు ప్రధాన గుణములు. ఆ కారణంచేతనే బ్రాహ్మణులను అందరూ పూజిస్తారు, గౌరవిస్తారు. బ్రహ్మ కూడా ఈ క్షమాగుణముతోనే కదా త్రిమూర్తులలో ఒకడయ్యాడు. కాబట్టి బ్రాహ్మణులయొక్క సంపదలు, కీర్తి అన్నీ ఓర్పు, క్షమాగుణముల వలననే వృద్ధిపొందుతాయి. ఓర్పు, క్షమ ఉన్న బ్రాహ్మణులను శ్రీమహావిష్ణువు కూడా పూజిస్తాడు. అందరినీ పరిపాలించే రాజును చంపడం అంటే బ్రాహ్మణుని చంపడం కంటే పాపం. . నీకు చుట్టుకున్న ఆ పాపం పోవాలంటే నీవు తీర్థయాత్రలు చెయ్యాలి. నీవు పరమాత్మయందు మనస్సు లగ్నం చేసి, తీర్థయాత్రలు చేసి, ఈ పాపము నుండి విముక్తుడివి కా!” అని ఉపదేశించాడు జమదగ్ని.” అని శుకుడు పరీక్షిత్ మహారాజుకు పరశురాముని వృత్తాంతమును వివరించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము పదునైదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
నవమస్కంధము
పదునారవ అధ్యాయము.

శుక మహర్షి పరశురాముని వృత్తాంతమును ఈ విధంగా
వివరించసాగాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! తనతండ్రి జమదగ్ని ఆదేశము
ప్రకారము రాముడు ఒక సంవత్సరము పాటు అన్ని తీర్థయాత్రలు చేసి
తిరిగి ఆశ్రమమునకు వచ్చాడు.

ఒక రోజు జమదగ్ని భార్య రేణుక నీళ్లు తీసుకురావడానికి
సమీపములో ఉన్న సరోవరమునకు వెళ్లింది. ఆ సమయంలో ఆ
సరోవరములో ఒక గంధర్వరాజు తన భార్యలతో జలకాలాడుతున్నాడు.
అందంగాఉన్న ఆ గంధర్వరాజును చూచి రేణుక మనస్సు చలించింది.
అతని మీద మోహపరవశురాలయింది. ఆ గంధర్వరాజును చూస్తూ
అతని అందాన్ని ఆస్వాదిస్తూ అలాగే నిలబడి పోయింది.

ఇంతలో హఠామం చెయ్యాలైన సమయం దాటి పోయింది.
అయినా ఆమెకు ఇంటికి వెళ్లాలని తోచలేదు. ఇంతలో ఆ గంధర్వుడు
వెళ్లిపోయాడు. రేణుక జలము తీసుకొని ఆశ్రమమునకు వచ్చింది.
అప్పటికే జమదగ్ని తన భార్య మనసులో రేగిన కామ కోరికలను,
మానసిక వ్యభిచారమును దివ్యదృష్టిద్వారా గ్రహించాడు. వెంటనే తన
కుమారులను పిలిచాడు.

“కుమారులారా! ఈమె మీ తల్లి. ఈమె తప్పు చేసింది. ఈమె జీవించడానికి అర్హురాలు కాదు. వెంటనే ఈమెను చంపండి.” అని ఆజ్ఞాపించాడు.

తల్లిని చంపడానికి ఎవరూ ముందుకు రాలేదు. జమదగ్నికి ఇంకా కోపం వచ్చింది. ఆఖరు కుమారుడైన రాముని పిలిచాడు. “నీ తల్లి తప్పు చేసింది. నీ సోదరులు నా ఆజ్ఞను భిక్కురించారు. కాబట్టి నీ తల్లిని, సోదరులను చంపు.” అని ఆజ్ఞాపించాడు.

రాముడు తనలో తాను ఇలా ఆలోచించాడు. “నా తండ్రి తపోధనుడు. ప్రభావశాలి. ఏమైనాచెయ్యగలడు. ఇప్పుడు నేను ఆయన మాట వినకపోతే నన్ను శపిస్తాడు. నా తల్లిని, సోదరులను భస్మం చేయగలడు. నా తండ్రి మాట పాటిస్తే ఆయన సంతోషిస్తాడు. నాకు వరాలు ఇస్తాడు. అప్పుడు నా తల్లిని, సోదరులను బతికించుకోవచ్చు. కాబట్టి తండ్రి ఆజ్ఞను పాటించడమే ఉత్తమము” అని అనుకున్నాడు.

వెంటనే తన గండ్రగొడ్డలిని తీసుకున్నాడు. తల్లిని, సోదరుల తలలను ఒక్కవేటుతో నరికాడు. తన ఆజ్ఞను పాటించిన రాముని చూచి జమదగ్ని ఎంతో సంతోషించాడు. “కుమారా! నీకు ఏం వరం కావాలో కోరుకో. ఇస్తాను.” అని అన్నాడు. “తండ్రి! ఇప్పుడు నేను చంపిన వారిని అందరినీ బతికించు. కాని వారికి ఇప్పుడు జరిగింది అంతా జ్ఞాపకం లేకుండా చెయ్యి. అంటే నేను వారిని చంపినట్టు, నీవు వారిని బతికించినట్టు వారికి తెలియకూడదు. అలాంటివరం ప్రసాదించు.” అని కోరాడు.

కుమారుని తెలివికి సంతోషించాడు జమదగ్ని. తన భార్యను, కుమారులను మరలా జీవంపచేసాడు. వారు నిద్రనుండిలేచినట్టు లేచారు. ఏంజరిగిందో వారికి గుర్తులేదు. రేణుక నీళ్లు తీసుకొని లోపలకు వెళ్లింది. ఆమె కుమారులు తమ పనులమీద తాము వెళ్లారు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! రాముడికి తన తండ్రి తపోశక్తి గురించి బాగాతెలుసు. వారు తిరిగి బతుకుతారని తెలుసు. అందుకనే తల్లిని, సోదరులనుసంహరించాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఇక్కడి పరిస్థితి ఇలా ఉంటే, అక్కడ మాహిష్మతీ పురంలో కార్తవీర్యుని కుమారులు, తమ తండ్రిని చంపిన రాముని మీద పగతో రగిలి పోతున్నారు. ప్రతీకారము తీర్చుకోడానికి తగిన సమయం కొరకు ఎదురుచూస్తున్నారు. వారంతా రాముని చంపడానికి జమదగ్ని ఆశ్రమానికి వచ్చారు.

ఆ సమయంలో రాముడు, తన సోదరులతో సహా సమిధల కొరకు అడవిలోకి వెళ్లాడు. ఆశ్రమంలో జమదగ్ని, రేణుక ఉన్నారు. తమ తండ్రి చావుకు కారణమైన జమదగ్నిని చూడగానే వారికి కోపం మిన్నముట్టింది. వెంటనే వారందరూ కలిసి జమదగ్ని చంపడానికి ప్రయత్నించారు. రేణుక అడ్డుపడింది. భర్తను చంప వద్దని కన్నీటితో ప్రార్థించింది. కాళ్ళవేళ్ళా పడి బతిమాలింది. తన కుమారుడు వచ్చేదాకా వేచి ఉండమని వేడుకుంది. కాని కార్తవీర్యుని కుమారులు ఆమె మాటలు వినలేదు. జమదగ్ని తల నరికారు. జమదగ్ని తలను తమతో తీసుకొని మాహిష్మతీ పురమునకు వెళ్ళిపోయారు.

కొంతసేపు తరువాత రాముడు తన సోదరులతో సహా సమిధలు తీసుకొని ఆశ్రమానికి తిరిగివచ్చాడు. కుమారులను చూడగానే రేణుక గుండెలు బాదుకుంటూ ఏడుస్తూ జరిగిన విషయం కుమారులకు వివరించింది.

తల్లి చెప్పిన మాటలు, తండ్రి మరణం చూచి తట్టుకోలేక పోయాడు రాముడు. కోపంతో రగిలిపోయాడు. వెంటనే పరశువును తీసుకున్నాడు. మాహిష్మతీ పురమునకు వెళ్లాడు. దొరికిన వాడిని దొరికినట్టు కార్తవీర్యుని కుమారుల తలలు నరికాడు. మాహిష్మతీ పురముమధ్యలో తాను నరికిన తలలను ఒక పెద్దగుట్టగా పోసాడు. బ్రాహ్మణులను ద్వేషించే వారికి భయం కలిగేటట్టు కార్తవీర్యుని కుమారుల రక్తం ఏరులుగా పారించాడు.

ఆ సమయంలో రాజ్యములను పరిపాలిస్తున్న క్షత్రియులు అధర్మపరులు, బ్రహ్మద్వేషులు. అన్యాయంగా ప్రజలను బాధలకు గురిచేయసాగారు. తన తండ్రిని ఒక క్షత్రియుడు చంపాడు అన్న సాకు పెట్టి, రాముడు లోకంలో ఉన్న క్షత్రియుల నందరిమీదా ఇరవై ఒక్క సార్లు దండెత్తి, క్షత్రియుల నందరినీ సంహరించాడు. క్షత్రియ కులమును సర్వనాశనం చేసాడు. తాను నరికిన క్షత్రియుల రక్తముతో ఐదు మడుగులను ఏర్పరిచాడు. ఆ ప్రదేశమునే శమంతక పంచకము అని పిలుస్తారు. అక్కడే భీమునికి సుయోధనునికి గదాయుద్ధము జరిగింది.

తరువాత రాముడు తన తండ్రి తలను ఆయన దేహమునకు అంటించినట్టు పెట్టాడు. ఆ దేహమును దర్బల మీద పడుకోబెట్టాడు. ఎదురుగా కూర్చుని వాయుదేవునిగురించి ఒకయజ్ఞం చేసాడు. ఆ యజ్ఞం పూర్తి కాగానే తాను లోకంలో ఉన్న రాజులను చంపి స్వాధీనం చేసుకున్న రాజ్యములను బ్రాహ్మణులకు, ఋత్విక్కులకు దానం చేసాడు. తరువాత యజ్ఞము ఆఖరున చేసే స్నానము చేసాడు. తాను చేసిన పాపములను అన్నిటినీ పోగొట్టుకున్నాడు.

రాముని తండ్రి జమదగ్ని సప్తఋషులలో ఒకడుగా విరాజిల్లాడు. తరువాత రాముడు సరస్వతీ నదీతీరంలో తపస్సుచేసుకుంటున్నాడు. ఈ రాముడే రాబోవు మన్వంతరములో సప్తఋషులలో ఒక ఋషిగా విరాజిల్లుతాడు. వేదములను లోకములో ప్రచారం చేస్తాడు. రాముడు నేటికి కూడా మహేంద్రపర్వతము మీద తపస్సు చేసుకుంటున్నాడు. ఆయన చిరంజీవి. సిద్ధులు, చారణులు, గంధర్వులు రాముని సేవిస్తూ ఉంటారు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఈ ప్రకారంగా శ్రీహరి పరశు రామునిగా అవతరించి, దుష్టులైన, అధర్మపరులైన, భూమికి భారంగా పరిణమించిన క్షత్రియులను సంహరించి తిరిగి ధర్మమును ప్రతిష్ఠించాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఇప్పటి దాకా ఋచీకుని భార్య సత్యవతి కుమారుడు బ్రాహ్మణ్యమును అవలంబించిన జమదగ్ని, ఆయన కుమారుడు క్షాత్రము అవలంబించిన పరశురాముని గురించి చెప్పాను. ఈ విధంగా ఋచీకుడు తన భార్య సత్యవతికి ఇచ్చిన మాట

నెరవేరింది.

సత్యవతి తల్లి, ఋచీకుని అత్తగారు, అంటే గాధి భార్యకు ఒక కుమారుడు కలిగాడు. ఆయన పేరు విశ్వామిత్రుడు. గాధి కుమారుడు కాబట్టి గాధేయుడు అని కూడా అంటారు. విశ్వామిత్రుడు క్షత్రియుడుగా జన్మించినా, తరువాత తపస్సు చేసి రాజర్షి అయ్యాడు. తరువాత బ్రహ్మర్షి అయ్యాడు. సృష్టికి ప్రతిసృష్టి చేసినఘనత ఈయనదే.

ఈ విశ్వామిత్రునకు నూరుగురు కుమారులు. ఆ కాలంలో హరిశ్చంద్రుడు అనే చక్రవర్తి ఒక యజ్ఞము చేస్తున్నాడు. యజ్ఞములో బలి ఇవ్వడానికి ఒక పశువును ఊపస్తంభమునకు కట్టారు. హరిశ్చంద్రుడు చేసే యజ్ఞమును భగ్నం చేయడానికి, ఇంద్రుడు ఆ యజ్ఞపశువును అపహరించాడు. యజ్ఞపశువును వెతుక్కుంటూ హరిశ్చంద్రుడు బయలు దేరాడు.

పశువుకు బదులు మనిషినే బలి ఇద్దామని అనుకున్నాడు హరిశ్చంద్రుడు. అజీగర్తుడు అనే బ్రాహ్మణునికి ముగ్గురు కుమారులు. వారిలో మధ్యముడు మధుచ్ఛందసుడు. పెద్దవాడి మీద తండ్రికి ప్రేమ. చిన్న వాడి మీద తల్లికి ప్రేమ. ఎటువంటి ప్రేమకు నోచుకోని మధ్యవాడైన మధుచ్ఛందసుని యజ్ఞ పశువుగా హరిశ్చంద్రునికి అమ్మాడు అజీగర్తుడు. మధుచ్ఛందసుని తీసుకొని హరిశ్చంద్రుడు తన నగరానికి వస్తున్నాడు. మధ్యదారిలో వీరు విశ్వామిత్రుని ఆశ్రమంలో ఒక రాత్రి ఉన్నారు.

మధుచ్ఛందసుడు విశ్వామిత్రునికి తన బాధ చెప్పుకున్నాడు.
విశ్వామిత్రుడు మధుచ్ఛందసుని తన కుమారుడిగా స్వీకరించాడు.
విశ్వామిత్రుని ఆదేశము ప్రకారము, మధుచ్ఛందసుడు యజ్ఞములో
తనను బలి ఇచ్చే సమయములో బ్రహ్మను, లోకపాలకులను, అగ్నిని భక్తి
శ్రద్ధలతో ప్రార్థించాడు. బ్రహ్మ అతని ప్రార్థనలకు మెచ్చి అతనిని బలి
ఇవ్వకుండా విముక్తుడిని చేసాడు. అప్పటి నుండి మధుచ్ఛందసుడు
దేవరాతుడు అనే పేరుతో పిలువబడ్డాడు.

మధుచ్ఛందసుడు తిరిగి విశ్వామిత్రుని వద్దకు వచ్చాడు.
విశ్వామిత్రుడు తనకుమారులను పిలిచి మధుచ్ఛందసుని తన 51వ
కుమారుడిగా అంటే మధ్యమ కుమారుడిగా స్వీకరించమని
ఆదేశించాడు. కాని విశ్వామిత్రుని మొదటి యాభై మంది కుమారులు
దీనికి అంగీకరించలేదు. విశ్వామిత్రుడు వారిని మ్లేచ్ఛులు కమ్మని
శపించాడు. విశ్వామిత్రుని మిగిలిన యాభై మంది కుమారులు
మధుచ్ఛందసుని తమ అన్నగా స్వీకరించడానికి అంగీకరించారు.
విశ్వామిత్రుడు సంతోషించి వారిని పుత్ర,పౌత్రులతో కలకాలం
జీవించమని ఆశీర్వదించాడు. విశ్వామిత్రుని పేరు మీద కౌశిక
గోత్రము ఏర్పడింది.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! విశ్వామిత్రునకు అష్టకుడు,
హోలీతుడు, జయుడు, క్రతుమంతుడు అనే కుమారులు ఉన్నారు.
విశ్వామిత్రుని చేత కొంత మంది శపించబడ్డారు. దేవరాతుని పుత్రునిగా
స్వీకరించారు. కొంతమంది విశ్వామిత్రుని అనుగ్రహానికి
పాత్రులయ్యారు. కాబట్టి ఈ కౌశిక గోత్రమునకు నానారకాల
ఋషులతో ప్రవరలు ఏర్పడ్డాయి. దేవరాతుడు వారిలో చేరడమే దీనికి

కారణము.” అని శుక మహర్షి విశ్వామిత్రుని వంశ చరిత్రను వివరించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము పదునారవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము

పదునేడవ అధ్యాయము.

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు పురూరవుని కుమారుల వంశముల గురించి ఈ విధంగా చెప్పాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! పురూరవుడికి ఆయువు అనే కుమారుడు జన్మించాడు. ఆయువుకు నహషుడు, క్షత్రవృద్ధుడు, రజి, రంభుడు, అనేనసుడు అనే కుమారులు జన్మించారు. వారిలో క్షత్రవృద్ధుని వంశము గురించి చెబుతాను విను.

క్షత్రవృద్ధుని కుమారుడు సుహేమాత్ముడు. సుహేమాత్మునికి కాశ్యుడు, కుశుడు, గృత్సమధుడు అనే ముగ్గురు కుమారులు కలిగారు. వారిలో గృత్సమధునకు శునకుడు, శునకునకు శౌనకుడు జన్మించారు. శౌనకుడు మహాబుధి అయ్యాడు. సుహేమాత్ముని

కుమారుడు అయిన కాశ్యపకు కాశి అనే కుమారుడు కలిగాడు. కాశి కుమారుడు రాష్ట్రుడు. రాష్ట్రునకు దీర్ఘతమసుడు, దీర్ఘతమసునికి ధన్వంతరి జన్మించారు. ఈ ధన్వంతరి ఆయుర్వేద వైద్యమునకు ఆద్యుడు. ఈయన సాక్షాత్తు విష్ణువంశ సంభూతుడు. ఈయన పేరు స్కరిస్తేనే సకల రోగాలు నశిస్తాయి అని ప్రతీతి.

ధన్వంతరి కుమారుడు కేతుమంతుడు. కేతుమంతుని కుమారుడు భీమరథుడు. భీమరథుని కుమారుడు దివోదాసుడు. దివోదాసుని కుమారుడు ద్యుమంతుడు. ఈ ద్యుమంతునికి శత్రుజిత్తు, వత్సుడు, ఋతధ్వజుడు, కువలయాశ్వుడు, అనే పేర్లుకూడా ఉన్నాయి.

ద్యుమంతుడి కుమారుడు అలర్కుడు. ఈ అలర్కుడు 60,000 సంవత్సరములు ఈ భూమిని పరిపాలించాడు. ఈవంశములో ఒక్క అలర్కుడే ఇంత కాలము భూమిని పరి పాలించాడు.

అలర్కుని కుమారుడు సంతతి. సంతతి కుమారుడు సునీధుడు. సునీధుని కుమారుడు ధర్మకేతువు. ధర్మకేతువు కుమారుడు సత్యకేతువు. సత్యకేతువు కుమారుడు ధృష్టకేతువు. ధృష్టకేతువు కుమారుడు సుకుమారుడు. సుకుమారుని కుమారుడు వీతిహోత్రుడు. వీతిహోత్రుని కుమారుడు భర్గుడు. భర్గుని కుమారుడు భార్గభూమి. వీరంతా కాశి అనే రాజు సంతానము. వీరంతా క్షత్రవృద్ధుని వంశములోని వారు.

పురూరవుని నాలుగవ కుమారుడు రంభుడు. రంభుని కుమారుడు రభసుడు. రభసుని కుమారుడు గంభీరుడు. గంభీరుని

కుమారుడు అక్రియుడు. అక్రియుని కుమారుడు బ్రహ్మవేత్త.

పురూరపుని ఐదవ కుమారుడు అనేనసుడు. అనేనసుని కుమారుడు శుద్ధుడు. శుద్ధుని కుమారుడు శుచి. శుచి కుమారుడు చిత్రకృత్తు. చిత్రకృత్తుని కుమారుడు శాంతరజుడు. ఇతడు ఆత్మ తత్వమును తెలుసుకున్నాడు. ఇతనికి కుమారులు లేరు.

పురూరపుని మూడవకుమారుడు రజి. ఈ రజికి 500 మంది పరాక్రమవంతులైన కుమారులు జన్మించారు. దేవతల కోరిక మేరకు ఈ రజి తన కుమారులతో కలిసి దానవులతో యుద్ధం చేసి, ఇంద్రునికి స్వర్గ సింహాసనమును ఇచ్చాడు. కాని దీనికి ప్రహ్లాదుడు మొదలగు అసుర చక్రవర్తులు ఒప్పుకోలేదు. వారికి భయపడి ఇంద్రుడు స్వర్గ సింహాసనమును తిరిగి రజికి అప్పగించాడు. తాను కూడా రజికి దాసుడు అయ్యాడు.

రజి మరణించిన తరువాత రజి పుత్రులు స్వర్గాధిపతులు అయ్యారు. స్వర్గాధిపత్యమును తిరిగి తనకు ఇమ్మని ఇంద్రుడు రజి కుమారులను అడిగాడు. కాని వారు స్వర్గమును వదులుకోడానికి ఒప్పుకోలేదు. ఇంద్రుడికి యజ్ఞములో భాగము మాత్రము ఇస్తామన్నారు.

ఇంద్రుడు దేవ గురువు బృహస్పతిని ఏదైనా ఉపాయం చెప్పమని అడిగాడు. దేవగురువు బృహస్పతి అభిచార హోమము చేసి రజి కుమారుల బుద్ధి పెడతోవ పట్టేటట్టు అధర్వమార్గంలో ప్రవర్తించేటట్టు చేసాడు. రజి కుమారులు ధర్మం తప్పారు. నీతి తప్పారు. ఇదే అదనుగా భావించి ఇంద్రుడు రజి కుమారులను ఐదువందల

మందినీ, ఒక్కరు కూడా మిగలకుండా, చంపాడు. అలా వారి వంశము అంతరించింది.

క్షత్రవృద్ధుని కుమారుడు సుహౌత్రుడు. సుహౌత్రుని కుమారుడైన కుశుడు అనే వాడికి ప్రతి అనే వాడు జన్మించాడు. ప్రతి కుమారుడు సంజయుడు. సంజయుని కుమారుడు జయుడు, జయుని కుమారుడు కృతుడు, కృతుని కుమారుడు హర్షబలుడు. హర్షబలుని కుమారుడు సహదేవుడు. సహదేవుని కుమారుడు హీనుడు. హీనుడి కుమారుడు జయసేనుడు. జయసేనుని కుమారుడు సంకృతి. సంకృతి కుమారుడు జయుడు. వీరందరూ క్షత్రవృద్ధుని వంశములోని వారు.

పురూరవునికి ఆయువు, ఆయువు పెద్ద కుమారుడు నహుషుడు అని చెప్పానుకదా. ఆ నహుషుని వృత్తాంతమును చెబుతాను విను.” అని శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుడు నహుషుని చరిత్ర చెప్పసాగాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

నవమ స్కంధము పదిహేడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
నవమ స్కంధము
పదునెనిమిదవ అధ్యాయము.

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు భాగవతపురాణములో
అంతర్భాగమైన యయాతి చరిత్రను ఈ విధంగా చెబుతున్నాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! పురూరవునికి ఆయువు అనే
కుమారుడు, ఆయువుకు నహుషుడు అనే కుమారుడు కలిగారు అని
చెప్పాను కదా. నహుషునకు యతి, యయాతి, సంయాతి, ఆయాతి,
వియతి, కృతి అనే పేర్లుగల ఆరుగురు కుమారులు కలిగారు. అందులో
యతి అనే వాడు రాజ్యము చేయడానికి ఇష్ట పడలేదు. తపస్సుకు వెళ్లి
పోయాడు.

వృత్రాసురుని చంపినందుకు గాను ఇంద్రునికి బ్రహ్మహత్యా
పాతకము చుట్టుకుంది. ఇంద్రుడు స్వర్గమును వదిలిపెట్టి
వెళ్లిపోయాడు. నహుషుడు నూరు అశ్వమేధయాగములు చేసిన
కారణంగా ఇంద్రపదవికి అర్హుడయ్యాడు. ఇంద్రపదవిని
అలంకరించాడు. ఇంద్రపదవి వలన వచ్చిన అహంకారంతో నహుషుడు
ఇంద్రుడి భార్య శచీదేవిని కామించాడు. ఆమె వద్దకు వెళ్లడానికి తాను
ఎక్కిన పల్లకీని సప్తఋషుల చేత మోయించి వారిని
అవమానించాడు. వారు నహుషుని కొండచిలువగా పడి ఉండమని
శపించారు. మీ తాత గారు ధర్మరాజుగారి దయవలన నహుషునికి
శాపవిమోచన కలిగింది.

నహుషుని తరువాత యయాతి రాజయ్యాడు. యయాతి తాను చక్రవర్తిగా ఉంటూ తన నలుగురు తమ్ములను నాలుగు దిక్కులకు రాజులుగా చేసాడు. యయాతి క్షత్రియుడు. కాని బ్రాహ్మణుడు, రాక్షస గురువు అయిన శుక్రాచార్యుల వారి కుమార్తె దేవయానిని వివాహం చేసుకున్నాడు.” అని చెప్పగానే పరీక్షిత్ మహారాజుకు ఒక సందేహం తలెత్తింది.

“ఓ శుకమహర్షి! ఆనాటి ధర్మము ప్రకారము బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్యులు తమతమ వర్ణముల లోని కన్యలనే కాకుండా, బ్రాహ్మణులు తరువాతి మూడు వర్ణముల లోని కన్యలను, క్షత్రియుడు తరువాతి రెండు వర్ణముల లోని కన్యలను, వైశ్యుడు తరువాత వర్ణమైన శూద్ర కన్యను వివాహ మాడటం ధర్మం కదా. దానికి విరుద్ధంగా, క్షత్రియుడైన యయాతి బ్రాహ్మణకన్య అయిన దేవయానిని వివాహమాడటం ఎలా సంభవించింది. అది ధర్మవిరుద్ధముకదా!” అని అడిగాడు. దానికి శు కుడు ఈ విధంగా సమాధానం చెప్పాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! నీవు చెప్పింది నిజమే. కాని ఒకానొక విచిత్ర సంఘటన వలన అలా జరిగింది. వివరంగా చెబుతాను.

వృషపర్వుడు రాక్షస రాజు. ఆయన కుమార్తె పేరు శర్మిష్ఠ. రాక్షసుల కుల గురువు శుక్రాచార్యుడు వృషపర్వుని వద్ద గురువుగా, పురోహితుడుగా ఉండేవాడు. రాజకుమార్తె శర్మిష్ఠ, గురువుత్రిక దేవయాని చాలా స్నేహంగా ఉండేవారు.

ఒక రోజు శర్మిష్ఠ, దేవయాని ఇంకా చెలులు అందరూ కలిసి విహరించడానికి సమీపంలో ఉన్న ఉద్యాన వనానికి వెళ్లారు. కొంత సేపు విహరించిన తరువాత, వారు సమీపములో ఉన్న జలాశయములో జలక్రీడలు ఆడుదాము అని అనుకున్నారు. అందరూ తమ తమ దుస్తులు విప్పి గట్టు మీద పెట్టి నగ్నంగా జలాశయములోకి దిగారు. కొంత సేపు జలక్రీడలు సలిపారు.

ఇంతలో పరమేశ్వరుడు, తన భార్య ఉమాదేవితో తన వాహనము ఐన వృషభమును ఎక్కి అటుగా వచ్చాడు. పరమేశ్వరుని చూచిన వీరుసిగ్గు పడి గబా గబా గట్టు మీదికి వచ్చి తమ తమ దుస్తులు ధరించసాగారు. ఆ కంగారులో చూచుకోకుండా గురుపుత్రిక దేవయాని దుస్తులు రాజకుమార్తె అయిన శర్మిష్ఠ ధరించింది. ఇది చూచిన దేవయాని కోపంతో మండి పడింది.

“నీవు ఒక రాక్షస కన్యవు. నేను బ్రాహ్మణ కన్యను. యజ్ఞములో హవిస్సును కుక్క ముట్టినట్టు, నువ్వు నా దుస్తులు వేసుకుంటావా! బ్రాహ్మణులు అంటే ఎవరనుకున్నావు? సాక్షాత్తు విష్ణువుకు ముఖస్వరూపులు. (బ్రాహ్మణోస్య ముఖమాసీత్). బ్రాహ్మణులకు సాక్షాత్తు విష్ణువే నమస్కరిస్తాడు. బ్రాహ్మణులు మూడులోకముల వారిచేత పూజింపబడతారు. మేము బ్రాహ్మణులమేకాదు. పవిత్రమైన భృగు వంశములోని వారము. రాక్షస రాజైన నీ తండ్రి ప్రతిరోజూ నా తండ్రికి నమస్కరిస్తాడు, పూజిస్తాడు. ఆయన ఆజ్ఞలను పాటిస్తాడు. మీరు మాసేవకులు. అటువంటిది నువ్వు నా దుస్తులు ధరిస్తావా! నీకు ఎంత ధైర్యము.” అని తిట్టింది దేవయాని.

దేవయాని మాట్లాడినమాటలకు రాజకుమార్తె శర్మిష్ఠకు కోపం మిన్నముట్టింది. దేవయానిని చూచి ఇలా అంది. “ఓసీ భిక్షుకీ! నువ్వు ఎవరో నీ స్థితి ఏమిటో తెలియకుండామాట్లాడుతున్నావు! నీవు, నీ తండ్రి మేము వేసే ఎంగిలి మెతుకులకు ఆశపడి కాకుల వలె మా దగ్గర పడిగావులు కాస్తున్నారు. నీవు నన్ను దూషిస్తావా! నీకు తగిన శిక్ష విధిస్తాను.” అంటూ శర్మిష్ఠ దేవయాని దుస్తులు లాక్కిని ఆమెను సమీపములో ఉన్న బావిలో తోసేసింది. తరువాత తనచెలికత్తెలతో కలిసి తన భవనమునకువెళ్లిపోయింది.

అదే సమయానికి వేటకు వచ్చిన యయాతి మహారాజు, దాహంవేసి ఆ బావి వద్దకు వచ్చాడు. బావిలోపలకు తొంగి చూచాడు. బావిలోపల, బట్టలు లేకుండా నగ్నంగాఉన్న దేవయాని కనపడింది. అయ్యోపాపం అనుకొని యయాతి తాను పైన ధరించిన ఉత్తరీయమును దేవయానికి అందించాడు. దేవయాని ఆ ఉత్తరీయమును ధరించింది. తరువాత యయాతి తన కుడి చేతిని ఆమెకు అందించాడు. (అదే ఆయన చేసిన పొరపాటు). దేవయాని యయాతి కుడి చేతిని పట్టుకొని బావి లోనుండి బయటకు వచ్చింది.

దేవయాని యయాతి మహారాజుతో ఇలా అంది.

“ఓ వీరుడా! నీవు ఎవరో నాకు తెలియదు.కాని నువ్వు నా కుడిచేతిని పట్టుకున్నావు. మనకు పాణిగ్రహణము అయింది. నువ్వు పట్టుకున్న నా కుడిచేతిని మరొకరు పట్టుకోడానికి నేను ఇష్టపడను. కాబట్టి నువ్వే నా భర్తవు. ఇది దైవ సంకల్పము. కాబట్టి నన్ను వివాహమాడు.

ఓ వీరుడా! నేను విభివశాత్తు బావిలో పడిపోయాను. నువ్వు నన్ను చూచావు. నాకు నీదర్శనముకలిగింది. ఇది ఈశ్వర సంకల్పమే కాని వేరుకాదు. అంతేకాదు. ఇంతకు పూర్వము నేను, నా తండ్రి వద్ద విద్యాభ్యాసము చేయుచున్న బృహస్పతి కుమారుడైన కచుని ప్రేమించాను. భర్తగా వలించాను. కాని కచుడు నా ప్రేమను తిరస్కరించాడు. నేను కచుని శపించాను. దానికి ప్రతిగా కచుడు, “నీకు బ్రాహ్మణుడు భర్త కాజాలడు.” అని తిరుగు శాపం పెట్టాడు. ఆ శాపం ఈనాటికి ఇలా ఫలించింది. కాబట్టి ఈ నాటి నుండి నువ్వే నా భర్తవు.” అని పలికింది దేవయాని.

ఒక క్షత్రియుడు బ్రాహ్మణ కన్యను వివాహం చేసుకోవడం శాస్త్ర సమ్మతం కాదు అని తెలిసినా, దైవము అలా రాసిపెట్టి ఉంటే తాను ఏమీచేయలేనని అనుకొన్న యయాతి, దేవయాని మాటలకు అంగీకరించాడు. దేవయానిని భార్యగా స్వీకరించాడు. అక్కడి నుండి రాజధానికి వెళ్లిపోయాడు.

దేవయాని తన ఇంటికి వెళ్లింది. తన తండ్రితో ఏడుస్తూ జరిగిన విషయములు అన్నీ చెప్పింది. శుక్రాచార్యుల వారికి కోపం అంతలో దుఃఖం వచ్చింది.

“ఛీ ఛీ ఈ రాజపురోహితుని పదవిలో ఉండబట్టికదా ఇన్ని మాటలు పడవలసి వచ్చింది. అసలు పురోహిత్యము చేయడం కన్నా మహాపాపం మరొకటి లేదు. ఈ రాజపురోహితుని పదవిలో ఉండి రాజుల చేత మాటలుపడుతూ రాజభోగములు అనుభవించేకంటే,

భిక్షాటన చేసి బతకడం మేలు. తనకు తన కుమార్తె దేవయానికి గౌరవం మర్యాద లేని చోట ఉండటం మంచిది కాదు” అని తలంచిన శుక్రాచార్యులు తన కూతురు దేవయానితో సహా నగరం విడిచి వెళ్లిపోయాడు.

ఈ విషయం తెలుసుకున్న వృషపర్వ మహారాజు పరుగు పరుగున వెళ్లి శుక్రాచార్యుల వారి కాళ్ల మీద పడి తన కూతురు చేసిన తప్పు క్షమించమని వేడుకున్నాడు. వృషపర్వ మహారాజు తన కాళ్ల మీద పడగానే, శుక్రాచార్యుల వారి కోపము మంచువలె కరిగిపోయింది.

“మహారాజా! నేను ఏమీ చేయలేను. నీ కుమార్తె నా కుమార్తెను అవమానించింది. నా కుమార్తె దేవయాని ఏమి చెయ్యమంటే అది చేస్తానని మాట ఇచ్చాను. అంతా ఆమెఇష్టం. నాకుమార్తెను విడిచి నేను బతకలేను. ఆమెకు ఇష్టం లేని పనీ ఏది చేయను.” అని అన్నాడు.

వృషపర్వుడు దేవయాని వంక చూచాడు. దేవయాని వృషపర్వమహారాజుతో ఇలా అంది. “మహారాజా! తమరి కుమార్తె శర్తిష్ట, ఆమె వేయిమంది దాసీలు, ఈ రోజునుండి నాకు దాసీలుగా ఉండాలి. నేను ఎవరిని వివాహం చేసుకున్నా, నేను ఎవరి ఇంటికి వెళ్లినా, ఆమె నా దాసిగా నా తోపాటు రావాలి. ఇదేనా నిర్ణయం.” అని పలికింది దేవయాని.

ఇది అసాధారణము అని అనుకున్నాడు వ్యపపర్వుడు. కాని కుల గురువు శుక్రాచార్యుని వదులుకోలేడు. శుక్రాచార్యుడు కోపిస్తే తనకు కష్టాలు తప్పవు. అనిఅనుకున్నాడు. తన కుమార్తె శర్తిష్ఠను ఒప్పించి, ఆమెను దేవయానికి దాసిగా ఉంచాడు. తండ్రి ఆజ్ఞ ప్రకారము శర్తిష్ఠ తన వెయ్యి మంది చెలికత్తెలతో, దేవయానికి సేవలుచేయసాగింది.

తరువాత దేవయానికి యయాతి మహారాజుతో వివాహం జరిగింది. దేవయానిని యయాతితో పంపేటప్పుడు శుక్రాచార్యుడు యయాతితో ఒక మాట చెప్పాడు.

“మహారాజా! నా కూతురు దేవయానికి, రాజకుమార్తె శర్తిష్ఠను దాసిగా పంపుతున్నాను. నాకుమార్తెకు దాసి అయిన శర్తిష్ఠకు నీవుఎన్ని రకాల భోగములు కల్పించినా నాకు అభ్యంతరము లేదు. కాని శర్తిష్ఠకు నీతో పడక సుఖమును అనుభవించే అవకాశము మాత్రము ఇవ్వకు. శర్తిష్ఠకు నీ వలన సంతానము కలగటం దేవయానికి ఇష్టం లేదు. ఇది నా ఆదేశము.” అని అన్నాడు. ఆ మాటలకు యయాతి అంగీకరించాడు. దేవయాని యయాతి వెంట ఆయనపురమునకు వెళ్లింది. దేవయాని వెంట శర్తిష్ఠ కూడా దాసిగావెళ్లింది.

కాలం గడిచింది. యయాతి వలన దేవయానికి యదువు, తుర్వసుడు అనే ఇద్దరు కుమారులు కలిగారు. ఇది చూచిన శర్తిష్ఠ తనకుకూడా సంతానముకలగ నందుకు బాధ పడింది. శర్తిష్ఠ ఒక

రోజు ఒంటరిగాఉన్న యయాతినికలిసి, తనకు సంతానము ప్రసాదించమని కోరింది.

“ఒక స్త్రీ వచ్చి తనకు ధర్మబద్ధంగా సంతానము ప్రసాదించమని కోరితే కాదనడం ధర్మం కాదు” అని అనుకొన్నాడు యయాతి. ఇంతలో శుక్రాచార్యుల వారి మాటలు గుర్తుకు వచ్చాయి. “దేవయానిని పెళ్లి చేసుకోవడం దైవ నిర్ణయం అయితే, శర్తిష్ఠకు సంతానాన్ని ప్రసాదించడం కూడా దైవ నిర్ణయమే” అని మనసును సరిపెట్టుకున్నాడు.

శర్తిష్ఠను తనపడకమీదికి ఆహ్వానించాడు యయాతి. ఫలితంగా యయాతి వలన శర్తిష్ఠకు సంతానం కలిగింది. శర్తిష్ఠకు ద్రుహ్యుడు, అనువు, పూరుడు అనే ముగ్గురు కుమారులు కలిగారు. యయాతి కుమారులందరూ దినదినప్రవర్ధమానంగా పెరుగుతున్నారు.

కొంత కాలానికి దేవయానికి అసలు విషయం తెలిసింది. శర్తిష్ఠకు తన భర్త యయాతి వలన సంతానం కలిగిందని తెలిసిన దేవయాని, మరుక్షణం తన తండ్రి శుక్రాచార్యులవారి వద్దకు పోయి జరిగింది అంతా వివరంగా చెప్పింది. ఇది తెలిసిన యయాతి కూడా దేవయాని వెంట వెళ్లి ఏదో పారపాటు జరిగిందని, క్షమించమని బతిమలాడాడు. దేవయాని కాళ్ళా వేళ్ళా పడ్డాడు. వేడుకున్నాడు. కాని దేవయాని వినలేదు.

దేవయాని మాటలు విన్న శుక్రాచార్యులు కోపంతో మండి పడ్డాడు. “ఓరి దుర్మార్గుడా! నీకు కామంతో కళ్లు మూసుకుపోయి, నా మాటను కూడా లక్ష్యపెట్టకుండా, ఆ శర్మిష్ఠకు సంతానాన్ని ప్రసాదిస్తావా! అందుకు ఫలితంగా నీవు ఈ రోజునుండి అకాల వృద్ధాప్యంలో పడిపోవుదువు గాక! ఇంక నీవు ఎవరితోనూ కామ సుఖాలు అనుభవించలేవు. ఇదే నా శాపము.” అని యయాతిని ముసలితనంతో మగ్గిపొమ్మని శపించాడు.

శుక్రాచార్యులు శాపం ఇవ్వగానే యయాతి శుక్రాచార్యుల వారి కాళ్లమీద పడ్డాడు. “ఆచార్యా! మీరు నాకు శాపం ఇచ్చారు బాగానే ఉంది. కాని నేను, మీ కుమార్తె ఇంకా యవ్వనంలోనే ఉన్నాము. మాకు ఇంకా కామభోగాలు అనుభవించవలెనని కోరికగా ఉంది. నేను ముసలివాడిని అయితే మీ కుమార్తెసంగతి ఏమిటి! మీ కుమార్తె కామకోరికలు తీరడానికి మార్గమేది. మీరు నన్ను కాదు, మీ కుమార్తెనే శపించినట్టు అయింది.” అని మెల్లిగా అసలు విషయం చెప్పాడు.

యయాతి చతురతకు శుక్రాచార్యులు సంతోషించాడు. “ఓ యయాతిమహారాజా! నీవు చెప్పినది నిజమే. కాని నా శాపము వెనక్కు తీసుకోలేను. కాని కొంచెం సడలిస్తాను. నీవు నీ ముసలి తనమును ఎవరైనా యవ్వనవంతునికి ఇచ్చి, ఆయన యవ్వనమును నీవు తీసుకో. నీవు నీ ఇష్టం వచ్చినట్టు కామభోగములు అనుభవించిన తరువాత, నీవు తీసుకున్న యవ్వనమును తిరిగి అతనికి ఇచ్చి నీ ముసలితనమును స్వీకరించు.” అని అన్నాడు.

ఇదేదో బాగానే ఉందనుకున్నాడు యయాతి. వెంటనే తన కుమారులను పిలిపించాడు. ముందు తన పెద్దకుమారుడు యదువు తో ఇలా అన్నాడు.

“కుమారా! నాకు ఇంకా ఈ కామ భోగములు అనుభవించ వలెనని కోరికగా ఉంది. దానికి ఈ ముసలి తనము అడ్డుగా ఉంది. కాబట్టి నీ యౌవనమును నాకు ఇచ్చి నా ముసలి తనమును నీవు తీసుకో. నేను నీ యౌవనమును తీసుకొని కొంతకాలము కామభోగములు అనుభవిస్తాను. తరువాత నీ యౌవనము నీకు తిరిగి ఇస్తాను.” అని అన్నాడు.

దానికి యదువు ఇలా సమాధానం చెప్పాడు. “తండ్రీ!నీ మాదిరి అకాల వార్ధక్యమును పొందడానికి నేను ఇష్టపడటం లేదు. కామసుఖాలు యౌవనంలో అనుభవించాలి కదా! యౌవనంలో వైరాగ్యాన్ని ఏ మూర్ఖుడూ కోరుకోడు. కాబట్టి మీ కోరిక నేను తీర్చలేను.” అని అన్నాడు యదువు.

యయాతి తన ముగ్గురు కుమారులు అయిన తుర్వసుడు, ద్రుహ్యుడు, అనువును కూడా ఇదే విధంగా అడిగాడు. వారందరూ యదువుమాదిరి సమాధానం ఇచ్చారు. అందరూ తమ తండ్రి కోరికను తిరస్కరించారు. ఇంక మిగిలించి ఆఖరి కుమారుడు పూరుడు. యయాతి పూరుని కూడా పిలిచి తన వార్ధక్యమును తీసుకొని అతని యవ్వనమును తనకు ఇమ్మని అడిగాడు. నీ అన్నల మాదిరి నీవు కూడా తిరస్కరించవద్దు అని వేడుకున్నాడు. తండ్రి మాటలకు

కరిగిపోయిన పూరుడు ఇలాఅన్నాడు.

“తండ్రి! మీరు ఈ దేహమును నాకు ప్రసాదించారు. నా పుట్టుకకు మీరే కారణము. ఈ దేహము మీకు ఉపయోగపడకపోతే ఈ దేహము ఉండి ప్రయోజనము లేదు. కన్న తండ్రికి ఉపకారము చేయనివాడు లోకంలో ఎవరికి మాత్రం ఉపకారం చేస్తాడు.

తండ్రి మనసు తెలుసుకొని, ఆయన మనసులో ఉన్న కోరికలను నెరవేర్చువాడు ఉత్తమ పుత్రుడు. తండ్రి ఆజ్ఞాపించిన తరువాత ఆయన ఆజ్ఞలను పాటించేవాడు మధ్యముడు. తండ్రి ఆజ్ఞలను ఏ మాత్రము శ్రద్ధలేకుండా, యాంత్రికంగా నెరవేర్చేవాడు అధముడు. తండ్రి ఆజ్ఞలను నెరవేర్చని పుత్రుడు అసలు పుత్రుడే కాదు. కాబట్టి నేను మీ వార్ధక్యమును సంతోషంగా స్వీకరిస్తాను. మీరు నా యవ్వనమును స్వీకరించండి. మీరుకోరినంత కాలము కామభోగములు అనుభవించండి.” అని అన్నాడు.

పూరువు మాటలకు ఎంతోసంతోషించాడు యయాతి. తన వార్ధక్యమును తనకుమారునికి ఇచ్చి, తన కుమారుని నుండి యవ్వనమును స్వీకరించాడు. తన ఇష్టం వచ్చినట్టు కామభోగములను అనుభవించసాగాడు. దేవయాని కూడా తన భర్తతో కూడి అన్ని సుఖములను అనుభవించింది.

యయాతి తన శరీరముతో కామభోగములను యధేచ్ఛగా అనుభవిస్తున్నా మనసులో మాత్రము శ్రీహరిమీద భక్తి మానలేదు.

మనసులో శ్రీహరిని నిలుపుకొని, ఎన్నో యజ్ఞములు యాగములు చేసాడు. యజ్ఞపురుషుడు అయిన శ్రీహరిని ఆరాధించాడు. కాని యయాతికి ఎన్ని సంవత్సరములు కామ భోగములు అనుభవించినా తృప్తి కలగలేదు. ఇంద్రియములు ఇంకా ఇంకా సుఖాలు అనుభవించాలనే కోరుకుంటున్నాయి.” అని శుకుడు పరీక్షిత్ మహారాజుకు యయాతి వృత్తాంతమును చెప్పాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము పదునెనిమిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము

పంతొమ్మిదవ అధ్యాయము

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు యయాతి మహారాజు వృత్తాంతమును ఈ విధంగా వివరిస్తున్నాడు.

“పరీక్షిత్ మహారాజా! ఆ ప్రకారంగా యయాతి మహారాజు తనభార్యలతో కామ భోగములను అనుభవిస్తున్నాడు. కాని ఎంతకూ తృప్తి చెందడంలేదు. ఒక రోజు యయాతి తన భార్య దేవయానిని చూచి ఇలాఅన్నాడు. “దేవయానీ! నన్ను చూచావా! కామమునకు దాసుడను అయ్యాను. నావలె కామమునకు దాసుడైన ఒకని కథ వినిపిస్తాను. విను.

ఒక అడవిలో ఒకమగ మేక తిరుగుతూ ఉంది. ఒక రోజు ఆ మగ మేక బావిలో పడి ఉన్న ఒక ఆడమేకను చూచింది. తనను బావిలో నుండి బయటకు తీయమని ఆ ఆడమేక మగమేకను వేడుకుంది. మగ మేక ఒక ఉపాయమును ఆలోచించింది. తన కొమ్ముల చివరలతో మట్టిని తవ్వి, ఆడ మేక బావిలో నుండి బయటకు రావడానికి మార్గం చేసింది. ఆడమేక ఆ మార్గము ద్వారా బయటకు వచ్చింది.

మగ మేకను చూడగానే ఆడమేకకు దాని మీద ప్రేమ కలిగింది. ఆడ మేకకు మగ మేక మీద ప్రేమ కలగడం చూచిన ఇతర ఆడ మేకలు కూడా మగ మేక మీద కామంతో దాని దగ్గర చేరాయి. ఆ మగ మేక అన్ని ఆడ మేకలతో కామసుఖములు అనుభవించసాగింది. బావిలోనుండి బయటకు వచ్చిన ఆడ మేక, మగమేక తననే కాకుండా ఇతర ఆడ మేకలతో కూడా కామసుఖములను అనుభవించడం చూచి సహించలేకపోయింది. బావిలో నుండి బయటకు వచ్చిన ఆడ మేక మగ మేకను వదిలిపెట్టి వెళ్లిపోయింది.

ఇది చూచిన మగ మేక ఆడ మేక వెంట పడింది. తనను వదిలి వెళ్ల వద్దని బతి మాలింది. కాని ఆడ మేక తనమంకు పట్టు విడువలేదు. ఇంతలో ఆడమేక యజమాని అయిన బ్రాహ్మణుడు అక్కడకు వచ్చాడు. మగమేక మీద కోపంతో మగమేక మగతనానికి మూలమైన దాని వృషణములను కోసేసాడు. మగమేక ఆ బ్రాహ్మణుని కాళ్ల మీద పడి వేడుకొంది. ఆ బ్రాహ్మణుడు తనయోగశక్తి చేత, ఆ

మగమేక వృషణములను మరలా అంటించాడు. తనను ఎంతగానో బతిమాలుతున్న మగ మేకనుచూచి ఆడమేక కరిగిపోయింది. మరలా దాని వద్దకు చేరింది. మగమేక ఈ ఆడమేకతోనూ, ఇతర ఆడ మేకలతోనూ కలిసి కామసుఖములు అనుభవించసాగింది. చాలా కాలంపాటు కామభోగములు అనుభవించిన మగమేకకు తృప్తి కలుగలేదు.

ఓ దేవయానీ! ఈ కథలో మేకపోతు ఎవరో కాదు. నేనే. బావిలో ఉన్న ఆడమేక నువ్వే. నిన్ను బావిలో నుండి తీసి నిన్ను పెళ్లి చేసుకున్నాను. నిన్నే కాకుండా నీ తోవచ్చి దాసీలు అంటే శర్తిష్ట మొదలగు వారిని కూడా ఇతర ఆడమేకలను మగమేక అనుభవించినట్టు అనుభవించాను. ఇతరమేకలను అనుభవించడం చూచి బావిలోనుండి బయటకు వచ్చిన ఆడమేక వెళ్లిపోయినట్టు నేను శర్తిష్టను అనుభవించడం చూచి నువ్వు కూడా నామీద కోపగించుకొని వెళ్లిపోయావు. బ్రాహ్మణుడు మగమేక వృషణములు కోసినట్టు, నీ తండ్రి అయిన బ్రాహ్మణుడు నా యవ్వనమును హరించాడు. బ్రాహ్మణుడు మరలా మగమేక వృషణములు అతికించినట్టు, నా కుమారుడు నాకు యవ్వనమును ఇచ్చాడు. అప్పటినుండి మగమేక ఆడమేకలను అనుభవించినట్టు, నేను కూడా నిన్ను నీ దాసీలతోనూ నా కామవాంఛలను తీర్చుకుంటున్నాను.

ఓ దేవయానీ! నీ మీద ప్రేమతోనూ, ఇంకా నీ దాసీల మీద ఉన్న ప్రేమతోనూ, నేను నా ఆత్మస్వరూపమును తెలుసుకోలేక పోయాను. ఈ కామము ఎంత అనుభవించినా మానవునికి తృప్తి

కలుగదు. నేను కూడా ఈ కామమునకు దాసుడనై నా కుమారుని
యవ్వనమును స్వీకరించి కామభోగములను అనుభవిస్తున్నాను. నీ
ప్రేమకు బందీని అయిపోయాను. ఆత్మతత్వమును తెలుసుకోడానికి
ప్రయత్నం చేయడంలేదు.

నా మాదిరి ఎవడి కైనా కామము, కామ సంబంధ కోరికలు
ఎక్కువగా ఉంటాయో వాడికి ఇతర సంపదలు ఎన్ని ఉన్నా తృప్తి
ఉండదు. స్త్రీ సంపర్కముతోనే ఎక్కువకాలము గడపాలని
అనుకుంటాడు. అగ్నిలో నెయ్యి పోస్తే ఎలా భగభగ మండుతుందో
అలాగే ఈ కామవాంఛలు కూడా అనుభవించే కొద్దీ ఎక్కువ
అవుతాయే కానీ ఇంక చాలు అన్న భావన రాదు.

అలా కాకుండా, సకల ప్రాణుల యందు రాగద్వేషములు
లేకుండా సమదృష్టికల వాడు సర్వకాలముల యందు సుఖములను
అనుభవిస్తాడు. కామకోరికలమీద ఆసక్తి కలవారు, దుర్బుద్ధికలవారు
అయిన మానవులను ఈ కామభోగములను అనుభవించవలెను అనే
దాహము శరీరాన్ని రోగాల బారిని పడేస్తుంది. తొందరగా ముసలి
తనమును వచ్చేట్టు చేస్తుంది. శరీరం కృశించి పోతుంది.

ఈ లోకంలో సుఖపడదలచుకున్నవాడు, భోగలాలసతను
వెంటనే వదిలిపెట్టాలి. ఎంత విద్వాంసుడు అయినా కూడా, కామ
భోగములు, కామ సంబంధమైన కోరికలు ఎక్కువగా ఉన్న వ్యక్తి, తన
తల్లి, చెల్లి, అక్క, కూతురుతో కలిసి ఒకే ఆసనము మీద కూడా
కూర్చోకూడదు. ఎందుకంటే కామ కోరికలు ఎక్కువగా ఉంటే

ఇంద్రియములు అదుపు తప్పుతాయి.(యయాతి మాటలు యదార్థాలు అవుతున్నాయి అనడానికి కారణం ఈ నాడు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ముఖ్యంగా పశ్చిమదేశాలలో వ్యాప్తిచెందుతున్న ఇన్ఫ్లెన్స్ అనే జాడ్యం.) అంతెందుకు. నా సంగతే చెప్పు. నేను వేయి సంవత్సరముల నుండి ఈ కామభోగములను అనుభవిస్తున్నాను. కాని నాకు ఏ మాత్రం తృప్తి కలగలేదు. ప్రతిరోజూ కామకోరికల మీద తృప్తి పెరుగుతూ ఉండేకానీ తగ్గడం లేదు.

అందుకని బలవంతంగా నైనా ఈ కామసంబంధమైన, హేయమైన కోరికలను వదిలిపెట్టి, పరమాత్మ యందు మనసు లగ్నం చేసి, రాగద్వేషములను, సుఖదుఃఖములను, అహంకారమును వదిలిపెట్టి, వానప్రస్థమునకు వెళ్లదలచుకున్నాను. ఎందుకంటే సుఖం ఎక్కడో లేదు. మనలోనే ఉంది. మన మనసులోనే ఉంది. సకల ప్రాణులను సమదృష్టితో చూస్తూ, రాగద్వేషములను విడిచిపెట్టిన వాడికి లోకం అంతా ఆనందమయంగా, సుఖమయంగా కనపడుతుంది.

దేవయానీ! ఈ కామభోగములు నిరంతరము దుఃఖము కలిగిస్తాయి గానీ, ఏ మాత్రం సుఖాన్ని ఇవ్వవు. స్త్రీలతో కామసుఖములు అనుభవిస్తే సుఖంకలుగుతుంది అనుకుంటామే కానీ, నిజానికి కలిగేది దుఃఖమే. జీవితంలో సుఖపడాలి అనుకునే వాడు ఈ కామకోరికలను తక్షణం విడిచిపెట్టాలి. ఇన్నాళ్ల తరువాత నాకు జ్ఞానోదయం అయింది. ఈ కామతృప్తిని విడిచిపెట్టి నేను పరమాత్మయందు మనసును లగ్నం చేస్తాను. ఆత్మతత్వమును తెలుసుకుంటాను. రాగద్వేషములను,

సుఖదుఃఖములను, అహంకారమును వదిలిపెడతాను. ఈ ప్రాపంచిక సుఖములు, విషయవాంఛలు అన్నీ కేవలం మన భ్రమ. ఇవి నిజం కావు. వీటి వల్ల సుఖం కలుగుతుంది అని అనుకోవడం మన అవివేకము. ఈ ప్రాపంచికవిషయములను, విషయ వాంఛలను వదిలిపెడితేనే గానీ, ఆత్మ దర్శనము కలుగదు.

అలా కాకుండా ఈ ప్రాపంచిక విషయముల గురించి ఆలోచిస్తుంటే, సంసారబంధనములు పెరుగుతాయి. ఈ సంసారమే సుఖదాయకము అనుకొని మానవుడు సర్వనాశనం అవుతాడు. కాబట్టి నేను ఈ సంసారబంధనముల నుండి విముక్తుడను కాదలచుకొన్నాను.” అని అన్నాడు.

వెంటనే తన ఆఖరు కుమారుడు అయిన పూరుని పిలిచాడు. అతడి యవ్వనాన్ని అతనికి ఇచ్చి, పూరుని నుండి తన వార్ధక్యమును స్వీకరించాడు. తనరాజ్యాన్ని కుమారులకు పంచిపెట్టాడు. తూర్పు దిక్కునకు ద్రుహ్యుని రాజుగా చేసాడు. యదువును దక్షిణ ప్రాంతమునకు రాజుగా చేసాడు. పడమటి దిక్కునకు తుర్యసుని రాజుగా చేసాడు. ఉత్తర దిక్కునకు అనువును రాజుగా చేసాడు. తనకు యవ్వనము ఇచ్చిన పూరుని సమస్త భూమండలమునకు చక్రవర్తిని చేసాడు. తన మిగిలిన కుమారులను పూరుని అధీనంలో ఉంచాడు. యయాతి తపస్సు చేసుకోడానికి అడవులకు వెళ్లిపోయాడు.

(ఈయయాతి చరిత్ర వలన మనము తెలుసుకోదగిన నీతి ఒకటే. అతి సర్వత్ర వర్ణయేత్. ఏదీ అతిగా అనుభవించరాదు. తుదకు వెగటు

పుడుతుంది. దీనికి ఉదాహరణగా వేమనను చెప్పుకోవచ్చు.
ఆహారంగానీ, మైధునం గానీ, నిద్ర గానీ, మితంగా అనుభవిస్తేనే
ఆనందం, సంతోషం కలుగుతుంది.)

యయాతి మహారాజు ప్రాపంచిక విషయముల మీద ఆసక్తిని
వదిలిపెట్టాడు. ఆత్మతత్వమును తెలుసుకున్నాడు. పరమాత్మ
పాదములను ఆశ్రయించాడు. తుదకు ఆ పరమాత్మలో ఐక్యం
అయ్యాడు. యయాతి భార్య దేవయాని కూడా భర్త మార్గమునే
అనుసరించింది. భర్త, కుమారులు అందరూ సత్రములో కలుసుకొనే
బాటసారుల వంటి వారు అనే సత్కాన్ని గ్రహించింది. ఈ సంసార
బంధములు అన్నీ పరమాత్మ కల్పించిన మాయ అని తెలుసుకొంది.
దేవయాని కూడా ఇహలోక బంధములు వదిలిపెట్టింది. శ్రీహరి మీద
మనసు నిలిపింది. శ్రీహరిని సేవిస్తూ ఈ శరీరాన్ని వదిలిపెట్టింది.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! సర్వభూతములకు అభిపతి,
వాసుదేవుడు, ఈ జగత్తును సృష్టించి పోషించి లయం చేసేవాడు,
పరబ్రహ్మస్వరూపుడు అయిన ఆ పరమాత్మకు నమస్కరిస్తున్నాను.” అని
శుకుడు పరీక్షిత్ మహారాజుకు యయాతి మహారాజు చరిత్రను
వివరించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము పంతొమ్మిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
నవమస్కంధము
ఇరవయ్యవ అధ్యాయము.

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు పూరువు వంశము
గురించి ఇలా చెబుతున్నాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! యయాతి తన కుమారుడు
పూరువును ఈ భూమండలమునకు చక్రవర్తిని చేసాడని చెప్పాను
కదా. మీరు, మీ పూర్వీకులు ఆ పూరు వంశమునకు చెందిన వారే. మీ
వంశ చరిత్రను గురించి చెబుతాను శ్రద్ధగా విను.

నీవు జన్మించిన పూరువంశములో అనేకములయిన రాజర్షి
వంశములు, బ్రహ్మర్షివంశములు ఆవిర్భవించాయి. పూరు
వంశమునకు ఆద్యుడు జనమేజయుడు. ఆ జనమేజయునకు
ప్రచిన్వంతుడు అనే కుమారుడు కలిగాడు. ప్రచిన్వంతునకు ప్రవీరుడు
అనే కుమారుడు కలిగాడు. ప్రవీరునకు నమస్యుడు, నమస్యునకు
చారుపదుడు, చారుపదునకు సుద్యుడు, సుద్యునకు బహుగవుడు,
బహుగవునకు సంయాతి అనే వారుజన్మించారు.

యయాతి కుమారుడైన అహంయాతికి రౌద్రాశ్వుడు
జన్మించాడు. రౌద్రాశ్వునకు ఘృతాచి అనే అష్టరస ద్వారా పది మంది
కుమారులు జన్మించారు. వారిపేర్లు..... ఋతేయువు, కుక్షేయువు,

స్థండిలేయువు, కృతేయువు, జలేయువు, సంతనేయువు, ధర్మేయువు, సత్యేయువు, వ్రతేయువు, వనేయువు. వారిలో ఋతేయువునకు రంతిభారుడు అనే కుమారుడు జన్మించాడు. రంతిభారునకు సుమతి, ధ్రువుడు, అప్రతిరథుడు అనే ముగ్గురు కుమారులు జన్మించారు.

వారిలో అప్రతిరథుని కుమారుడు కణ్వుడు. కణ్వునకు మేధాతిథి, మేధాతిథికి ప్రస్కణ్వుడు జన్మించారు. వీరందరూ పుట్టుకతో క్షత్రియులు అయినా, వారి గుణములు, కర్మలను బట్టి బ్రాహ్మణత్వమును పొందారు. రంతిభారుని కుమారుడు సుమతికి రైభ్యుడు అనే కుమారుడు కలిగాడు. రైభ్యుని కుమారుని పేరు దుష్కంతుడు.

ఈ దుష్కంతుడు ఒకమహారాజు. ఒకరోజు దుష్కంతుడు వేటనిమిత్తము అడవికి వెళ్లాడు. వేటాడి అలసి పోయి కణ్వుముని ఆశ్రమమునకు చేరాడు. ఆ ఆశ్రమములో దుష్కంతుడు ఒక అందమైన కన్యను చూచి మోహంలో పడ్డాడు. మెల్ల మెల్లగా ఆ కన్యను మాటలలో పెట్టాడు.

“లలనామణీ! నీవు ఎవరు? నీ పేరు ఏమి? నీ తల్లి తండ్రులు ఎవరు? ఈ అడవిలో ఒంటరిగా ఎందుకు ఉన్నావు? నీ అందము చందము చూడగా నీవు రాచకన్య మాదిరి కనపడుతున్నావు. నాకు నీ మీద మోహం కలిగింది అంటే నీవు తప్పకుండా రాచకన్యవు అయి ఉండాలి. ఎందుకంటే పూరు వంశము రాజులు ఎప్పుడూ అధర్మంగా ప్రవర్తించరు. కాబట్టి నీవు ఎవరో చెప్పు.” అని అడిగాడు దుష్కంతుడు.

ఆ మాటలకు ఆ సుందరి ఈ మాదిరి సమాధానం చెప్పింది.

“మహారాజా! నేను విశ్వామిత్రునికి, అష్టరస అయిన మేనకకు పుత్రికను. నా తల్లి తండ్రులు నన్ను వనములో వదిలి వెళ్లిపోయారు. ఈ ఆశ్రమములో ఉన్న కణ్వమహర్షి నన్ను తీసుకొని వచ్చి పెంచి పెద్ద చేసాడు. నా పేరు శకుంతల. ప్రస్తుతము నేను మీకు ఏమి సేవచేయగలనో చెప్పండి. తమరు ఈ ఆసనము స్వీకరించండి. మీకు సన్నని ధాన్యముతో భోజనము సిద్ధం చేస్తాను. వేచి ఉండండి.” అని చెప్పింది శకుంతల.

“ఓ కన్యకామణీ! నీవు విశ్వామిత్రుని కుమార్తెవు కాబట్టి నీవు క్షత్రియ కన్యవే. (విశ్వామిత్రుడు మొట్టమొదట క్షత్రియునిగా జన్మించి కొంతకాలము రాజ్యము పాలించి, తరువాత రాజర్షి, బ్రహ్మర్షి అయ్యాడని మనం చదువుకున్నాము). క్షత్రియ కన్యలకు స్వయంవరము అనగా తమ భర్తలను తామే కోరుకోవడం ధర్మం కదా! నీకు ఇష్టం అయితే నేను నిన్ను వివాహమాడదలచుకున్నాను.” అని అన్నాడు.

శకుంతల దానికి సమ్మతించింది. దుష్కంతుడు శకుంతలను గాంధర్వవిధిని వివాహం ఆడాడు.

(వధూవరుల తల్లి తండ్రులకు, పెద్దలకు తెలియకుండా, వారి అనుమతి లేకుండా, కేవలం వధూవరులు తమ ఇష్టప్రకారము వివాహం చేసుకోవడం గాంధర్వవివాహము అంటారు. నేటి ప్రేమవివాహాలు ఈ కోవకు చెందుతాయి.).

శకుంతలా దుష్కంతుల కలయికకు నిదర్శనంగా, శకుంతలకు ఒక కుమారుడు కలిగాడు. కణ్వుముని ఆ కుమారునికి జాతక కర్తలు నిర్వర్తించాడు. ఆ బాలుడు దిన దిన ప్రవర్ధమానంగా పెరుగుతూ మహా పరాక్రమవంతుడయ్యాడు. చిన్నప్పటి నుండి సింహములను, పులులను మచ్చిక చేసుకొని వాటితో ఆడుకొనేవాడు.

వివాహం అయిన కుమార్తెను తన ఇంట్లో ఎక్కువ కాలము ఉంచుకోవడం భావ్యం కాదని, కణ్వుడు శకుంతలను, ఆమె కుమారుని, కొంతమంది ఋషి కుమారులను తోడు ఇచ్చి దుష్కంతుని వద్దకుపంపాడు. శకుంతల దుష్కంతుని వద్దకుపోయి ఆయనకు తమ గాంధర్వ వివాహమును గుర్తు చేసి, తనను, కుమారుని స్వీకరించమని కోరింది. తనకు ఏమీ గుర్తులేదని, మీరెవరో నాకు తెలియదనీ దుష్కంతుడు చెప్పాడు. అప్పుడు ఆకాశవాణి ఇలా పలికింది. “ఓ దుష్కంతా! ఈమె నీ భార్య శకుంతల. ఇతడు మీ ఇరువురికి పుట్టిన కుమారుడు. ఇదినిజం. నువ్వే నీ పుత్రుడి రూపంలో శకుంతల గర్భంనుండి పుట్టావు. నీ కుమారుడు నిన్ను పున్నామనరకంనుండి ఉద్ధరిస్తాడు. కాబట్టి నీవు నీ భార్యపుత్రులను స్వీకరించు.” అని పలికింది. తరువాత దుష్కంతుడు శకుంతలను, ఆమె కుమారుడిని స్వీకరించాడు.

కాలక్రమంలో దుష్కంతుడు మరణించాడు. ఆయన కుమారుడు భరతుడు చక్రవర్తి అయ్యాడు. దుష్కంతుని కుమారుడు భరతుడు భగవంతుని అంశనుండి పుట్టినవాడు. ఆ కుమారుని కుడిచేతిలో చక్రము, పాదముల యందు తామర పూల గుర్తులు

ఉన్నాయి.

చక్రవర్తి అయిన తరువాత దుష్కృత కుమారుడు అయిన భరతుడు గంగానదీ తీరంలో యాభైఐదు అశ్వమేధ యాగములు చేసాడు. యమునా తీరంలో డెబ్బది ఎనిమిది యజ్ఞములు చేసాడు. బాహ్మణులకు విరివిగాగోవులను దానం చేసాడు. భరతుడు తాను చేసిన అశ్వమేధ యాగములలో 133 అశ్వములను బంధించాడు. అందరిరాజుల చేతా కీర్తించబడ్డాడు. భరతుడు మష్ణారము అనే నదీతీరంలో ఒక యజ్ఞము చేసి ఆ యజ్ఞములో బంగారు తొడుగులు వేసిన దంతములు కల పదునాలుగులక్షల ఏనుగులను దానం చేసాడు. భరతుడు చేసినటువంటి యజ్ఞ యాగములను అప్పటి వరకూ ఎవరూ చేయలేదని లోకోక్తి.

అంతేకాదు, భరతుడు దుష్టులు, బ్రాహ్మణ ద్వేషులు అయిన కిరాతులను, హూణులను, యవనులను, పౌండ్రులను, కంకులను, ఖిశులను, శకులను, మ్లేచ్ఛులను, లోకకంటకులైన క్షత్రియులను హతమార్చి లోకంలో శాంతిభద్రతలను కాపాడాడు. అంతకు ముందు కాలంలో దేవాసుర యుద్ధంలో రాక్షసులు జయించి రసాతలమును స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ఆ సమయంలో రాక్షసులు కొంతమంది దేవతాస్త్రీలను అపహరించుకుపోయి రసాతలంలో దాచిపెట్టారు. భరతుడు ఆ రాక్షసులను ఓడించి ఆ దేవతా స్త్రీలను విడిపించాడు. ఆ ప్రకారంగా భరతుడు ఈ భూమిని 27,000 సంవత్సరములు పాలించాడు.

భరతుడు ఆత్మతత్వమును తెలిసినవాడు. రాజ్యము, రాజభోగములు, విషయవాంఛలు, కామభోగములు అన్నీ అసత్యములు, నిజం కావు అని తలచి, వాటి మీద ఆసక్తి చూపించేవాడు కాదు. భరతుడు విదర్భరాజ కుమార్తెలు ముగ్గురిని వివాహం చేసుకున్నాడు. వారికి ముగ్గురు కుమారులు కలిగారు.

కాని ఆ రాణులకు ఒకసందేహము కలిగింది. భరతుడు కామభోగముల మీద విరక్తితో ఉండేవాడు. ఆ కారణం చేత తండ్రి దుష్కృతుని మాదిరి భరతుడు కూడా వీళ్లు నా కుమారులు కారు అని అంటాడేమో అని భయపడి, ఆ తల్లులు తమ కుమారులను చంపేసారు. ఈవిషయం తెలియని భరతుడు తనకు సంతానము లేదని బాధపడుతూ ఉండేవాడు. సంతానము కోసరం మరుత్తు అనే యాగం చేసాడు. ఆ యాగ ఫలితంగా మరుత్తులు భరతునికి భరద్వాజుడు అనే కుమారుని పెంచుకోమని ఇచ్చారు.

ఈ భరద్వాజుని పుట్టుక విచిత్రంగా జరిగింది. బృహస్పతి అన్నగారి పేరు ఉతధ్వుడు. ఉతధ్వుని భార్య పేరు మమత. ఒక రోజు బృహస్పతి గర్భవతిగాఉన్న వదినను (మమతను) అనుభవించాడు. అప్పటికే మమత గర్భంలో ఉన్న శిశువు(ఉతధ్వుని కుమారుడు) బృహస్పతిని తిట్టాడు. బృహస్పతి ఆ శిశువును అంధుడిగా పుట్టమని శపించాడు. ఆ కారణంగా మమత ఒక అంధుడైన శిశువును ప్రసవించింది. బృహస్పతి మమతను అనుభవించిన కారణంగా ఆమెకు మరొక శిశువు జన్మించాడు. ఈ విషయం తెలిస్తే తన భర్త ఉతధ్వుడు తనను వదిలేస్తాడేమో అని భయపడి మమత ఆ బిడ్డను వదిలి

బృహస్పతి వద్ద వదిలి వేసింది. బృహస్పతి కూడా ఆ బిడ్డను తనకు సంబంధం లేదని వదిలిపెట్టి వెళ్లిపోయాడు. అదేసమయంలో భరతుడు సంతానము కొరకు యజ్ఞం చేస్తున్నాడు. అనాథ అయిన ఆ బిడ్డను తీసుకొనివచ్చి మరుత్తులు భరతునికి ఇచ్చారు. ఆ బాలుడు భరతుని వద్ద పెరిగాడు. ఆయనే భరద్వాజుడు. మమత, బృహస్పతి కలిసి “వీడిని నీవు పోషించు అంటే నీవు పోషించు” అని వాదులాడుకున్నారు కాబట్టి వాడికి భరద్వాజుడు అని మరుత్తులు నామకరణం చేసారు.” అని భరతుని గురించి శుకుడు పరీక్షిత్తు మహారాజుకు చెప్పాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము ఇరవయ్యవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్.

శ్రీమద్భాగవతము
నవమస్కంధము
ఇరవది ఒకటవ అధ్యాయము.

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుతో భరత వంశము ఎలా
వృద్ధి చెందింది వివరిస్తున్నాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! మరుత్తులు భరతునికి ఒక బాలుని
ఇచ్చారు, అ బాలుని పేరు భరద్వాజుడు అని చెప్పాను కదా.
భరద్వాజుడు వితధుడు అని కూడా పిలువబడ్డాడు. వితధుని
కుమారుడు మన్యువు. మన్యువుకు బృహత్క్షేత్రుడు, జయుడు,
మహావీర్ముడు, నరుడు, గర్గుడు అనే ఐదుగురు కుమారులు
జన్మించారు. ఈ ఐదుగురిలో ఒకడైన నరుడు అనే వాడికి సంకృతి అనే
కుమారుడు కలిగాడు. ఈ సంకృతికి గురువు, రంతిదేవుడు
అనేకుమారులు కలిగారు.

రంతి దేవుడు లోకప్రసిద్ధుడు అయ్యాడు. రంతి దేవుడు
జీవితాంతము దేనికోసరము ఆశపడలేదు. దొరికిన దానిని, తనకు
లభించిన దానిని తీసుకున్నాడు. దొరకని దాని కోసరం
ప్రయత్నించలేదు. తనకు లభించిన ధనమును కూడా రేపటి కొరకు
ఉంచుకోలేదు. తన అవసరములకు సరిపోగా మిగిలిన ధనమును
దానం చేసేవాడు. ఆ కారణంగా అతడు అతని భార్యాపిల్లలు చాలా
కష్టాల పాలయ్యారు. ఒక్కోసారి ఆహారము కూడా దొరికేది కాదు.
కేవలం నీరు తాగి కడుపు నింపుకొనేవారు. ఆహారము దొరక్కుండా

కేవలము నీరు తాగి 48 రోజులు గడిపాడు.

ఒకసారి రంతిదేవునికి భగవంతుని దయ వలన నెయ్యి, పాయసము, జలము లభించాయి. రంతి దేవుడు భార్యా పిల్లలతో సహా భోజనానికి కూర్చున్నాడు. ఇంతలో ఒక బ్రాహ్మణుడు అక్కడకు వచ్చాడు. రంతి దేవుడు అతిథిని పూజించి తనకు లభించిన ఆహారములో సగం అతిథికి ఇచ్చాడు. అతిథి భోజనము చేసి వెళ్ళిపోయాడు. అతిథికి పెట్టగా మిగిలిన భోజనమును తినడానికి కూర్చున్నాడు రంతిదేవుడు. ఇంతలో ఒక శూద్రుడు మరొక అతిథిగా వచ్చాడు. రంతి దేవుడు తన వద్ద మిగిలి ఉన్న భోజనములో సగము రెండవ అతిథికి పెట్టాడు. రెండవ అతిథి భోజనము చేసి వెళ్ళిపోగానే మరొకడు నాలుగు కుక్కలు తీసుకొని వచ్చాడు. “అయ్యా!నా కుక్కలు ఆకలితో అల్లాడుతున్నాయి. వాటికి ఆహారం పెట్టించండి.” అని అడిగాడు. రంతి దేవుడు తన వద్ద మిగిలి ఉన్న అన్నమును ఆ కుక్కలకు పెట్టాడు. ఇప్పుడు రంతి దేవుని వద్ద కేవలము నీరు మాత్రమే ఉంది. ఆ నీరు తాగి కడుపు నింపుకుందామని అనుకుంటూ ఉండగా, ఒక ఛండాలుడు వచ్చి అయ్యా చాలా దాహంగా ఉంది. కాస్త నీరు ఇవ్వండి అని అడిగాడు. రంతి దేవుడు తన వద్ద మిగిలిఉన్న నీరు అతనికి ఇచ్చాడు.

ఆ ఛండాలుడితో ఇలా అన్నాడు. “అయ్యా! నేను భగవంతుని నుండి అణిమ, గరిమ మొదలగు సిద్ధులు కానీ, మోక్షమును కానీ కోరుకోను. నా తోటి జీవుల యొక్క బాధలు, ఆకలి దప్పులు తీర్చే శక్తి ఇవ్వమని కోరుకుంటాను. నా సొటి జీవులు ఎటువంటి బాధలు

పడకుండా ఉండాలని నా కోరిక. నీవు దాహముతో ఉన్నావు. నీ దాహము తీర్చడంతో, నా ఆకలి, నా దప్పిక, నా కష్టములు, అలసట, శోకము, విషాదము, మోహము అన్నీ తీరి పోయాయి.” అని అన్నాడు. ఆ మాటలు విన్న ఆ ఛండాలుడు ఎంతో సంతోషించాడు.

అప్పటి దాకా అతని వద్దకు అతిథులుగా వచ్చిన బ్రహ్మ, మొదలగు దేవతలు రంతిదేవుని ముందు తమ నిజరూపములతో సాక్షాత్కరించారు. రంతిదేవుడు వారందరికీ భక్తితో నమస్కరించాడు. వాసుదేవుని తన మనసులో నిలుపుకున్నాడు. ప్రాపంచిక విషయముల మీద ఎటువంటి ఆసక్తి లేకుండా దొరికినదానితో సంతృప్తి పడేవాడు. బ్రహ్మ మొదలగు దేవతలు రంతిదేవుని ఆశీర్వాదించి వెళ్లిపోయారు.

పరీక్షిత్ మహారాజా! ఇదీ రంతిదేవుని వ్యతాంతము. భరద్వాజుని ఆఖరి కుమారుడైన గర్గునకు శిని, శినికి గార్హుడు జన్మించారు. భరద్వాజుని పెద్ద కుమారుడైన బృహత్ క్షేత్రుడు పుట్టుకతో క్షత్రియుడయ్యును, బ్రాహ్మణత్వమును అవలంబించాడు. భరద్వాజుని మూడవ కుమారుడైన మహావీర్యుడికి దురితక్షయుడు, దురితక్షయుడికి త్రయ్యారుణి, కవి, పుష్కరారుణి అనే కుమారులు జన్మించారు. వీరందరూ క్షత్రియ వంశములో జన్మించినా బ్రాహ్మణత్వమును స్వీకరించారు. బ్రాహ్మణులయ్యారు.

భరద్వాజుని కుమారుడైన బృహత్ క్షేత్రుని కుమారుడు హస్తి. అతని పేరుమీదనే హస్తినాపురము నిర్మించబడింది. హస్తికి అజమీఢుడు, ద్విమీఢుడు, పురుమీఢుడు, అనే కుమారులు కలిగారు.

వీరందరూ క్షత్రియ ధర్మమును వదిలి బ్రాహ్మణత్వమును స్వీకరించారు. అజమీఢునకు బృహదిషువు, బృహదిషువునకు బృహద్ధనువు, బృహద్ధనువునకు బృహత్కాయుడు, బృహత్కాయునకు జయద్రథుడు జన్మించారు. జయద్రథుని కుమారుడు విశదుడు. విశదుని కుమారుడు స్తేనజిత్తు. స్తేనజిత్తుకు రుచిరాశ్వుడు. ధృఢహనువు, కాశ్వుడు, వత్సుడు అనే కుమారులు జన్మించారు. రుచిరాశ్వునకు పౌరుడు, పౌరునకు పృథుసేనుడు, నీపుడు అనే పుత్రులు కలిగారు.

నీపునకు నూరుగురుకుమారులు కలిగారు. నీపుని భార్యపేరు కృత్వి. వారి కుమారుడు బ్రహ్మదత్తుడు. బ్రహ్మదత్తుని భార్యపేరు సరస్వతి. వీరి కుమారుడు విష్వక్సేనుడు. విష్వక్సేనుడు యోగశాస్త్రమును రచించాడు. విష్వక్సేనునను ఉదక్సేనుడు, ఉదక్సేనునకు భల్లాటుడు జన్మించారు. వీరందరూ బృహదిషువు అనే వంశమునకు చెందిన వారు.

హస్తియొక్క రెండవ కుమారుడు ద్విమీఢుడు. ద్విమీఢుని కుమారుడు యవీనరుడు. యవీనరుని కుమారుడు కృతిమంతుడు. కృతిమంతుని కుమారుడు సత్యధృతి. సత్యధృతికి ధృఢనేమి అనే కుమారుడు కలిగాడు. ధృఢనేమి కుమారుడు సుపార్శ్వుడు. సుపార్శ్వునకు సుమతి, సుమతికి సన్నతిమానుడు, సన్నతిమానునకు కృతి జన్మించారు. ఈ కృతి సామవేదములోని ఆరు సంహితలను అధ్యయనం చేసాడు.

కృతి పుత్రుడు నీపుడు. నీపునకు ఉద్ధాయుధుడు, ఉద్ధాయుధునకు క్షేమ్ముడు, క్షేమ్మునకు సువీరుడు, సువీరునకు రిపుంజయుడు కుమారులుగా జన్మించారు. రిపుంజయునకు బహురథుడు అనే కుమారుడు కలిగాడు.

హస్తి మూడవ కుమారుడైన పురుమీథునికి సంతానము లేదు. హస్తి పెద్దకుమారుడైన అజమీథునికి నీలుడు జన్మించాడు. నీలుని కుమారుడు శాంతి. శాంతి కుమారుడు సుశాంతి. సుశాంతి కుమారుడు పురుజుడు. పురుజుని కుమారుడు అర్కుడు. అర్కుని కుమారుడు భర్తాశ్వుడు. భర్తాశ్వునికి ముద్గలుడు, యవీనరుడు, బృహద్విశ్వుడు, కాంపిల్కుడు, సంజయుడు అనే కుమారులు జన్మించారు. వారిని పాంచాలురు అని పిలుస్తారు. ముద్గలుని నుండి మౌద్గల్య బ్రాహ్మణ వంశము పుట్టింది.

ముద్గలునకు ఒక కొడుకు, ఒక కుమార్తె కలిగారు. వారి పేర్లు దివోదాసుడు, అహల్య. అహల్య భర్త పేరు గౌతముడు. వారికి శతానందుడు జన్మించాడు. శతానందుని కుమారుడు సత్యధృతి. సత్యధృతి ధనుర్విద్య యందు నిపుణుడు. సత్యధృతి కుమారుడు శరద్వానుడు. ఈ శరద్వానుడు ఒక రోజు ఊర్వశిని చూచి కామపరవశుడయ్యాడు. అతని వీర్యము స్థలనమయింది. ఆ వీర్యము నుండి ఒక పురుషుడు, ఒక స్త్రీ జన్మించారు.

శాంతనుడు అనే రాజు వేటకు పోయి ఆ బాలుడు, బాలికను చూచాడు. తన వెంట రాజధానికి తీసుకొని వచ్చి పెంచుకున్నాడు. వారి

పేర్లు కృపుడు, కృపి. కృపుడు కౌరవులకు ధనుర్వేదమునునేర్పే
ఆచార్యుడు అయ్యాడు. కృపి ద్రోణాచార్యునికి భార్య అయింది. వారి
కుమారుడే అశ్వత్థామ.” అని శుకుడు పరీక్షిత్ మహారాజుకు భరతవంశ
కథను వినిపించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము ఇరవై ఒకటవ అధ్యాయము సంపూర్ణము
ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము

ఇరవై రెండవ అధ్యాయము

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు పాంచాల రాజులు, కురు
వంశము, మగధ వంశము ఎలా వృద్ధి చెందింది వివరిస్తున్నాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ముద్గలునకు దివోదాసు, అహల్య అనే
కవలలు జన్మించారు అని చెప్పానుకదా! అహల్యను గౌతముడు
వివాహం చేసుకున్నాడు. దివోదాసునకు మిత్రాయువు జన్మించాడు.
మిత్రాయువుకు చ్యవనుడు సుదాసుడు సోమకుడు జన్మించారు.
సోమకునకు నూరుగురు కుమారులు జన్మించారు. వారిలో పృషతుడు
ఆఖరి వాడు. ఈ పృషతుని కుమారుడే పాంచాల దేశపు రాజు

ద్రుపదుడు. ద్రుపదుని కుమార్తె ద్రౌపది. ద్రుపదునకు ధృష్టద్యుమ్నుడు మొదలగు వారు కుమారులు. ధృష్టద్యుమ్నుని కుమారుని పేరు ధృష్టకేతువు. వీరంతా పాంచాల వంశమునకు చెందిన వారు.

హస్తినాపురమును నిర్మించిన హస్తి పెద్ద కుమారుడు అజమీథుడు అని చెప్పానుకదా. ఆ అజమీథునికి ఋక్షుడు అనే కుమారుడు కలిగాడు. వాని కుమారుడు సంవరణుడు. సంవరణుడు సూర్యుని కుమార్తె తపతిని వివాహం చేసుకున్నాడు. వారికి కురువు అనే కుమారుడు జన్మించాడు. ఆయన పేరుతోనే కురువంశము మొదలయింది.

కురువునకు పరీక్షిత్తు, సుధనుడు, జహ్నువు, నిషధాశ్వుడు అనే నలుగురు కుమారులు కలిగారు. సుధనుని కుమారుడు సుహేమాత్రుడు. సుహేమాత్రుని కుమారుడు చ్యవనుడు. చ్యవనుని కుమారుడు కృతి. కృతి కుమారుడు ఉపరిచర వసువు. వారి కుమారులు బృహద్రథుడు, కుశాంబువు, మత్స్యుడు, ప్రత్యగుడు, చేదసి. వీరంతా చేది దేశమునకు రాజులు అయ్యారు.

బృహద్రథుని కుమారుడు కుశాగ్రుడు. కుశాగ్రుని కుమారుడు ఋషభుడు. ఋషభుని కుమారుడు సత్యహితుడు. సత్యహితుని కుమారుడు పుష్పవంతుడు. పుష్పవంతుని కుమారుడు జహుడు.

బృహద్రథుని రెండవ భార్యకు ఒక శిశువుజన్మించింది. కాని నిలువుగా రెండు భాగములుగా జన్మించింది. రాణి ఆ శిశువునుచూచి

భయపడి ఆ రెండు ఖండములను (ముక్కలను) ఊరి వెలుపల పారేసింది. జర అనే రాక్షసి ఆ రెండు ఖండములను తినవలెనని చేతిలోకి తీసుకొని వాటిని కలిపింది. వెంటనే ఆ రెండు ఖండములు ఒక శిశువుగా మారాడు. జర అనే రాక్షసి చేత సంధింపబడ్డవాడు కాబట్టి ఆ శిశువునకు జరాసంధుడు అనే పేరు వచ్చింది. జరాసంధుని కుమారుడు సహదేవుడు. సహదేవుని కుమారుడు సోమాపి. సోమాపి కుమారుడు శృతశ్రువుడు.

కురు మహారాజుకు పరీక్షిత్తు అనే కుమారుడు కలిగాడు అని చెప్పానుకదా. ఆ పరీక్షిత్తుకు సంతానము లేదు. కురువుకుమారుడైన జహ్నువుకు సురథుడు అనే కుమారుడు జన్మించాడు. సురథుని కుమారుడు విదూరథుడు. విదూరథుని కుమారుడు సార్వభౌముడు. సార్వభౌముని కుమారుడు జయసేనుడు. జయసేనుని కుమారుడు రాధికుడు. రాధికుని కుమారుడు ఆయుతాయువు. ఆయుతాయువు కుమారుడు అక్రోధనుడు. అక్రోధనుని కుమారుడు దేవాతిథి. దేవాతిథి కుమారుడు ఋక్షుడు. ఋక్షుని కుమారుడు దిలీపుడు. దిలీపుని కుమారుడు ప్రతీపుడు.

ప్రతీపునికి దేవాపి, శంతనుడు, బాహ్లాకుడు అనే కుమారులు జన్మించారు. పెద్దవాడైన దేవాపి సన్యాసం స్వీకరించి తపస్సు చేసుకోడానికి అడవులకు వెళ్లిపోయాడు. ఆ కారణంగా శంతనుడు రాజయ్యాడు. ఈ శంతనుడు పూర్వజన్మలో మహాభిషుడు. ఇతడు చేతితో తాకితే ఎంతటి రోగమైనా తగ్గిపోతుంది. దేవాపి రాజ్యం వదిలి తపస్సు చేసుకోడానికి వెళ్లిన తరువాత, శంతనుడి మంత్రి అయిన

అశ్వవారుడు కొంతమంది బ్రాహ్మణులను దేవాపికి నాస్తికమతమును బోధించమని, దేవాపి వద్దకు పంపాడు. వారు దేవాపికి నాస్తిక మతమును బోధించి దేవాపిని వేద మార్గము నుండి నాస్తికత్వమునకు మళ్లించారు.

ఒక సారి శంతనుడిరాజ్యంలో వర్షములు కురవలేదు. కరువు వచ్చింది. పండితులను పిలిచి దానికి కారణం అడిగాడు. పండితులు పరిశోధించి పెద్దవాడైన దేవాపి రాజ్యం వదిలిపోవడమే కరువుకు కారణం అని తేల్చారు. అన్నగారు ఉండగా నీవు వివాహం చేసుకోవడం, యజ్ఞయాగములు చెయ్యడం శాస్త్రవిరుద్ధము కాబట్టి నీవు వెంటనే నీ అన్నను తీసుకొని రా.” అని అన్నారు.

శంతనుడు వెంటనే అన్నను వెతుక్కుంటూ వెళ్లాడు. అన్నను కలుసుకొని రాజధానికి వచ్చి రాజ్యపాలన చేయమని కోరాడు. అప్పటికే నాస్తికమతము పట్ల ఆకర్షితుడైన దేవాపి శంతనుడితో వితండ వాదం చేసాడు. పైగా దేవుడు లేడు, వేదములు అన్నీ అబద్ధములు అని వాదించసాగాడు. వేదములను, దేవుడిని నమ్మని వాడు రాజ్యపాలనకు అర్హుడు కాడని, శంతనుడు వెనక్కువచ్చేసాడు. శంతనుడు ఇంద్రుని ప్రార్థించి వర్షములను కురిపించాడు.

శంతనుడి తమ్ముడు బాహ్లీకునకు సోమదత్తుడు, సోమదత్తునకు భూరిశ్రవసుడు అనే కుమారులు కలిగారు. శంతనుడికి గంగాదేవి వలన భీష్ముడు అనే పేరుగల కుమారుడు జన్మించాడు. ఈ భీష్ముడు మహావీరుడు. ధనుర్విద్యాపారంగతుడు. తన గురువు పరశు రామునితో యుద్ధం చేసి, పరశురాముని ప్రశంసలు పొందాడు.

శంతనుడు దాశరాజుకుమార్తె అయిన సత్యవతిని వివాహం చేసుకున్నాడు. ఈ సత్యవతి ఉపరిచర వసువు వీర్యముచే మత్స్యగర్భములోనుండి పుట్టింది. దాశరాజుచేత పెంచబడింది. సత్యవతి కన్యగా ఉండగా పరాశర మహర్షి వలన భగవదంశ సంభూతుడు అయిన వ్యాసుడు జన్మించాడు. వ్యాసుని కుమారుడగు నేను నా తండ్రివ్యాసుని వద్ద భాగవతమును అధ్యయనం చేసాడు.

(ఈ కథను మీరు భారతములో చదివారు. మీకు గుర్తు చేయడానికి క్లుప్తంగా చెబుతాను. కురు వంశ మూల పురుషుడు కురువునకు సుధనువు అనే కుమారుడు ఉన్నాడు. సుధనువు కుమారుడు ఉపరిచరవసువు. ఆయన ఇంద్రునికి మిత్రుడు. ఆ ఉపరిచర వసువు ఒక రోజు వేటకు వెళ్లాడు. వేటాడి అలసి పోయి ఒక చెట్టు కింద విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నాడు. ఆ సమయంలో అతనికి తన అందమైన భార్య గుర్తుకు వచ్చింది. ఉపరి చరవసువు కామపరవశుడయ్యాడు. అప్పుడు అతనికి వీర్యస్థలనం అయింది. తన వీర్యం వృధా కాకూడదని ఉపరిచరవసువు ఆ వీర్యమును ఒక ఆకు దొప్పలో ఉంచి, ఒక డేగను పిలిచి ఆ దొప్పను ఆ డేగ మెడకుకట్టాడు. ఆ దొప్పనుతన భార్యకు ఇమ్మని చెప్పాడు.

ఆ డేగ ఆకాశంలో ఎగురుతూ పోతూ ఉంది. ఆసమయంలో మరొక డేగ ఆ దొప్పలో తినే పదార్థం ఉందని అనుకొని దొప్ప కట్టిన డేగనుండి ఆ దొప్పను లాగుకోడానికి ప్రయత్నించింది. రెండు డేగలకు

మధ్య పోరాటం జరిగింది. ఆ పోరాటంలో ఆ దొప్పలో ఉన్న ఉ పరిచరవసువు వీర్యము కింద ఉన్న గంగానదిలో పడింది. ఆ సమయంలో ఒక చేప నీటి మీద నోరు తెరుచుకొని ఈదుతూఉంది. విధివశాత్తు ఉపరిచరవసువు వీర్యము ఆ చేప నోట్లో పడింది. ఆ చేప ఈ వీర్యమును గుటుక్కునమింగింది. ఆ చేప గర్భం ధరించింది. గంగానదిలో చేపలు పట్టుకుంటున్న జాలరులు ఈ చేపను తమ వల విసిరిపట్టుకున్నారు. పెద్ద చేప కాబట్టి, దానిని తీసుకుపోయి తమ రాజైన దాశరాజుకు బహుమానంగా ఇచ్చారు.

దాశరాజు వంటవాడిని పిలిచి దానిని చక్కగా కోసి వండమని చెప్పాడు. వంటవాడు ఆ చేపను నిలువుగా కోసాడు. ఆ చేప కడుపులోనుండి ఒక అడశిశువు బయట పడింది. వంటవాడు అశ్చర్యపోయి ఆ శిశువును దాశరాజుకు అప్పగించాడు. పిల్లలు లేని దాశరాజు రాజు ఆ శిశువుకు మత్స్యగంధి (చేపవాసనకలది) అనే నామకరణం చేసి అల్లారుముద్దుగా పెంచుకున్నాడు.

ఒక రోజు మత్స్యగంధి గంగానది మీద పడవ నడుపుతూ ఉంది. పరాశరుడు నది దాటడానికి అక్కడకు వచ్చాడు. మత్స్యగంధిని చూచి మోహించాడు. గంగానదిమధ్యలో ఉన్న దీవిలో ఆమెతో సంగమించాడు. వారికి వ్యాసుడు దండ కమండలములతో జన్మించాడు. నల్లగా ఉండి, నదిమధ్యలో పుట్టాడు కాబట్టి కృష్ణద్వైపాయనుడు అనే పేరు వచ్చింది.

కృష్ణద్వైపాయనుడు తల్లికి నమస్కరించి అవసరం వచ్చినప్పుడు తనను పిలువమని చెప్పి తపస్సుకు వెళ్లిపోయాడు. ఇదీ భారత, భాగవత కర్త వ్యాసుని జననం కథ.)

శంతనుడు, దాశరాజు కూతురు, సత్యవతిగా పిలువబడే మత్తగంధిని వివాహం చేసుకున్నాడు. వారికి చిత్రాంగదుడు, విచిత్రవీర్యుడు అనే కుమారులుకలిగారు. చిత్రాంగదుడు ఒక గంధర్వుని చేతిలో మరణించాడు. గంగకు, శంతనుడికి పుట్టిన భీష్ముడు కాశీరాజు కుమార్తెలు అయిన అంబ, అంబిక అంబాలిక అనేకన్యలను బలవంతంగా తీసుకొని వచ్చి విచిత్రవీర్యునకు వివాహం చేయ సంకల్పించాడు. అంబ వేరే యువకుని ప్రేమించినందున ఆమెను సగౌరవంగా తిప్పిపంపాడు.

అంబిక, అంబాలికలను విచిత్రవీర్యునికి ఇచ్చి వివాహం చేసాడు. విచిత్రవీర్యునికి సంతానం లేదు. అతడు అకాల మరణం చెందాడు. కురు వంశము నిలపడానికి సత్యవతి తన కుమారుడు వ్యాసుని పిలిచింది. ఆనాటి దేవర న్యాయము ననుసరించి వ్యాసుని వలన అంబకు, అంబాలికకు సంతానం కలిగింది. వారే ధృరాష్టుడు, పాండురాజు. వ్యాసునికి దాసికి పుట్టిన వాడు విదురుడు.

ధృతరాష్టుడు పుట్టుగుడ్డివాడు. ఆయన భార్య పేరు గాంధారి. వారికి నూరుగురు కుమారులు, ఒక కుమార్తె. దుర్యోధనుడు, దుశ్శాసనుడు మొదలగు వారు కుమారులు, దుస్సల కుమార్తె. దుర్యోధనుడు పెద్దవాడు. రెండవ కుమారుడు పాండురాజు

కారణాంతరాల వలన తన భార్యలు, కుంతి, మాబ్బలతో సహా
వానప్రస్థమువెళ్లాడు. పాండురాజు మైథున క్రియలో పాల్గొంటే
మరణిస్తాడని ఒక ముని శపించాడు. ఆ కారణం చేత పాండురాజుకు
సంతానము లేదు. కుంతికి లోకపాలకులైన యముడు,
వాయువు, ఇంద్రుడు వలన ముగ్గురు కుమారులు కలిగారు. వారే
ధర్మరాజు, భీమసేనుడు, అర్జునుడు. అదేమాదిరి రెండవ భార్య మాబ్బికి
అశ్వినీదేవతల వలన నకులుడు, సహదేవుడు అనే కవల పిల్లలు
పుట్టారు. ఈ ఐదుగురు పంచపాండవులు అని పిలువ బడ్డారు.

ఈ ఐదుగురికి ఒకే భార్య. ఆమె పేరు ద్రౌపది. ఆమె
ద్రుపదరాజు పుత్రిక. ద్రౌపదికి ధర్మరాజు వలన ప్రతివింధ్యుడు,
భీమసేనుని వలన శ్రుతసేనుడు, అర్జునుని వలన శ్రుతకీర్తి, నకులుని
వలన శతానీకుడు, సహదేవుని వలన శ్రుతకర్త అనే
కుమారులుకలిగారు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! వారంతా నీకు పినతండ్రులు.
పంచపాండవులకు ద్రౌపది కాక ఇంకా చాలామంది భార్యలు ఉన్నారు.
వారి వలన పంచపాండవులకు చాలామంది కుమారులు కలిగారు.
వారిలో యుధిష్ఠిరునికి పౌరవి అనే భార్య వలన దేవకుడు, భీమునికి
హిడింబివలన ఘటోత్కచుడు, అర్జునునికి సుభద్ర వలన
అభిమన్యుడు, ఉలూచి వలన ఇరావంతుడు, మణిపుర
రాజకన్యయందు బభ్రువాహనుడు, నకులునికి కరేణుమతి వలన
నరమిత్రుడు, సహదేవునికి పర్వతరాజు పుత్రిక విజయ యందు
సుహృత్తుడు జన్మించారు.

వీరిలో అర్జునునికి, సుభద్రకు జన్మించిన వాడు అభిమన్యుడు. అభిమన్యునికి విరాటరాజ పుత్రిక ఉత్తరకు నీవు జన్మించావు. కురువంశము నిర్మూలించవలెనని అశ్వత్థామ బ్రహ్మశిరోనామకాస్త్రము ప్రయోగించాడు. ఆ బ్రహ్మశిరోనామకాస్త్రము ఉత్తర గర్భములో ఉన్న నిన్ను నాశనం చేయడానికి ప్రయత్నించింది. ఆ సమయంలో శ్రీకృష్ణుడు నిన్ను కాపాడాడు. నీకు జనమేజయుడు, శ్రుతసేనుడు, భీమసేనుడు, ఉగ్రసేనుడు అనే కుమారులు కలిగారు. వారిలో పెద్ద వాడు జనమేజయుడు.

ఇంక జరగబోవు కథను చెబుతాను విను.

నీవు మరణించిన తరువాత, తక్షకుని వలన నీకు మరణం సంభవించినది అనితెలుసుకొన్న నీ కుమారుడు జనమేజయుడు సర్వయాగం చేస్తాడు. ఆ యాగంలో సర్వములు అన్నీ వచ్చి పడి అగ్నికి ఆహుతి అవుతాయి. జనమేజయుడు ఈ భూమండలమును అంతా జయించి అశ్వమేధ యాగము చేస్తాడు.

జనమేజయుని కుమారుడు శతానీకుడు. శతానీకుడు యాజ్ఞవల్క్యుని వద్ద మూడు వేదములను అధ్యయనం చేస్తాడు. విలువిద్య నేర్చుకుంటాడు. శౌనకముని వద్ద ఆత్మజ్ఞానమును నేర్చుకుంటాడు.

శతానీకుని కుమారుడు సహస్రానీకుడు. వాని కుమారుడు అశ్వమేధజుడు. అతని కుమారుడు అసీమ కృష్ణుడు. అతని కుమారుడు నేమిచక్రుడు. ఆ సమయంలో హస్తినాపురము గంగానదిలో మునిగి పోతుంది. అప్పుడు నేమిచక్రుడు కౌశాంబి అనే నగరమును నిర్మించి రాజధానిగా చేసుకుంటాడు.

నేమి చక్రుని కుమారుడు చిత్రరథుడు. అతని కుమారుడు శుచిరథుడు. అతని కుమారుడు వృష్టిమానుడు. అతని కుమారుడు సుషేణుడు. అతని కుమారుడు సునీధుడు. అతని కుమారుడు నృచక్షువు. అతని కుమారుడు సుఖీనలుడు. అతని కుమారుడు పరిష్కవుడు. అతని కుమారుడు సునయుడు. అతని కుమారుడు మేధావి. అతని కుమారుడు నృపంజయుడు. అతని కుమారుడు దూర్వుడు. అతని కుమారుడు తిమి. తిమికి బృహద్రథుడు, బృహద్రథునకు సుదాసుడు, సుదాసునకు శతానీకుడు, శతానీకునకు దుర్దమనుడు, దుర్దమనునకు మహీనరుడు జన్మిస్తారు. మహీనరుని కుమారుడు దండపాణి. అతని కుమారుడు నిమి. అతని కుమారుడు క్షేమకుడు. కలియుగంలో క్షేమకుడితో చంద్రవంశము పూర్తి అవుతుంది.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఇప్పుడు నీకు మగధ వంశ రాజుల చరిత్రను వివరిస్తాను. జరాసంధుని కుమారుడు సహదేవుడు అని చెప్పాను కదా. ఆ సహదేవుని కుమారుడు మార్జారి. అతని కుమారుడు శ్రుతశ్రువుడు. అతని కుమారుడు అయితాయువు. అతని కుమారుడు నిరమిత్తుడు. అతని కుమారుడు సునక్షత్తుడు. అతని కుమారుడు

బృహత్సేనుడు. అతని కుమారుడు కర్తజిత్తు. అతని కుమారుడు సుతంజయుడు. అతని కుమారుడు విప్రుడు. అతని కుమారుడు శుచి. అతని కుమారుడు క్షేముడు. అతని కుమారుడు సువ్రతుడు. అతని కుమారుడు ధర్మసూత్రుడు. అతని కుమారుడు సముడు. అతని కుమారుడు ద్యుమత్యేనుడు. అతని కుమారుడు సుమతి. అతని కుమారుడుసుబలుడు. అతని కుమారుడు సునీధుడు. అతని కుమారుడు సత్కజిత్తు. అతని కుమారుడు విశ్వజిత్తు. అతని కుమారుడు లిపుంజయుడు. వీరంతా ఉపరిచర వసువు కుమారుడైన బృహద్రథుని వంశమునకు చెందిన వారు. ఈ బృహద్రథ వంశము ఇంకా వేయి సంవత్సరములు కొనసాగుతుంది.” అని శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు కురు, పాంచాల, మగధ వంశరాజుల చరిత్రలను వినిపించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము ఇరవైరెండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
నవమస్కంధము
ఇరవైమూడవ అధ్యాయము.

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు యయాతి కుమారులైన
యదువు, అను, తుర్వసుల వంశ చరిత్రలను వివరిస్తున్నాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! యయాతి కుమారులలో అనువు అనే
వాడికి సభానరుడు, చక్షువు, పరేష్ఠువు అని ముగ్గురు కుమారులు
కలిగారు. సభానరుని కుమారుడు కాలవరుడు. వాని కుమారుడు
స్యంజయుడు. వానికి జనమేజయుడు. వానికి మహాశాలుడు, వానికి
మహామనసుడు, మహామనసునకు ఉశీనరుడు మరియు తితిక్షువు
అనే కుమారులు జన్మించారు. ఉశీనరునకు శిభి, వనుడు, కృమి,
దక్షుడు అనే కుమారులు కలిగారు. శిభికి వృషాదర్భుడు, సుభీరుడు,
మద్దుడు, కేకయుడు అనే పేరుగల నలుగురు కుమారులు
జన్మించారు. మహామనసుని రెండవ కుమారుడైన తితిక్షునకు
రుషద్రథుడు అనే కుమారుడు కలిగాడు. రుషద్రథునకు హేముడు,
వానికి సుతపసుడు, వానికి బలి అనేకుమారులు జన్మించారు.

బలియొక్క భార్యకు, దీర్ఘతమసుడు అనే ఋషిద్వారా
అంగ, వంగ, కళింగ, సుహృ, పుండ్ర, ఆంధ్ర అనే పేరుగల కుమారులు
జన్మించారు. పైన చెప్పిన అంగుడు మొదలగు రాజులు తమ తమ
పేర్లతో రాజ్యములను స్థాపించారు. వారి పేరుతోనే అంగరాజ్యము,

వంగరాజ్యము, కళింగరాజ్యము, ఆంధ్ర రాజ్యము మొదలగు రాజ్యములు ఏర్పడ్డాయి. వారిలో పెద్ద వాడైన అంగునకు ఖలపానుడు, వానికి దివిరథుడు అనే కుమారులు కలిగారు. దివిరథునకు ధర్మరథుడు వానికి చిత్రరథుడు పుట్టారు. చిత్ర రథునికి రోమపాదుడు అనే పేరు కూడా ఉంది.

ఈ రోమపాదునికి సంతానము లేదు. రోమపాదునికి దశరథుడు అనే కోసల రాజు మిత్రుడు. దశరథునికి శాంత అనే కుమార్తె ఉంది. దశరథుడు తన కుమార్తె శాంతను రోమపాదునికి పెంచుకోడానికి ఇచ్చాడు. అప్పటి నుండి శాంత రోమపాదునికి పెంపుడు కుమార్తె అయింది. ఒకసారి రోమపాదుని రాజ్యములో వర్షములు కురవక జ్ఞానము ఏర్పడింది. స్త్రీ అంటే ఎవరో తెలియని ఋష్యశృంగుడు ఆ రాజ్యములో అడుగుపెడితే వర్షములు కురుస్తాయని జ్యోతిష్కులు చెప్పారు. రోమపాదుడు అందమైన వారకాంతలనుపంపి ఋష్యశృంగుని ఆకర్షించి తన రాజ్యములో అడుగుపెట్టేటట్టు చేసాడు. వెంటనే రోమపాదుని రాజ్యములో వర్షములు కురిసాయి. రోమపాదుడు తనపెంపుడు కూతురు శాంతను ఋష్యశృంగునికి ఇచ్చి వివాహం చేసాడు.

దశరథునికి పుత్ర సంతానము లేదు. దశరథుడు తన అల్లుడు ఋష్య శృంగుని ఋత్విక్కుగా చేసుకొని సంతానము కొరకు యాగం చేసాడు. యాగఫలితంగా దశరథునికి రామ, లక్ష్మణ, భరత, శత్రుఘ్నులు అనే పేరుగల నలుగురుకుమారులు కలిగారు.

రోమపాదునికి చతురంగుడు అనే కుమారుడు ఉన్నాడు.
వాని కుమారుడు పృథులాక్షుడు. పృథులాక్షునికి బృహద్రథుడు,
బృహత్కర్త, బృహద్భానుడు అనే పేరుగల కుమారులు కలిగారు.
వారిలో బృహద్రథునకు బృహన్తునుడు, వానికి జయద్రథుడు
జన్మించారు. వారిలో జయద్రథునకు విజయుడు, విజయునకు ధృతి,
ధృతికి ధృతవ్రతుడు, ధృతవ్రతునకు సత్కర్తుడు, వానికి అతిరథుడు
కుమారులుగా జన్మించారు.

ఒక నాడు ఈ అతిరథుడు గంగానదిలో స్నానం చేస్తున్నాడు. ఆ
సమయంలో, కుంతి అనే రాజకుమారి చేత వదలబడి, గంగానదిలో
కొట్టుకొని వస్తున్న పెట్టె కనిపించింది. అతిరథుడు ఆ పెట్టెను జాగ్రత్తగా
ఒడ్డుకు చేర్చి తెరిచి చూడగా ఆ పెట్టెలో ఒక మగశిశువు
కనిపించింది. అతిరథునికి సంతానము లేరు. ఆ కారణంగా
అతిరథుడు ఆ కుమారుని పెంచుకున్నాడు. ఆ కుమారుడే కర్ణుడు అనే
పేరుతో ప్రఖ్యాతిచెందాడు. కర్ణునికి వృషసేనుడు అనే కుమారుడు
కలిగాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! యయాతి మూడవ కుమారుని పేరు
ద్రుహ్యుడు. ద్రుహ్యుని కుమారుడు బభ్రువు. బభ్రువు కుమారుడు
సేతువు. సేతువు కుమారుడు ఆరబ్ధుడు. ఆరబ్ధుని కుమారుడు
గాంధారుడు. గాంధారునికుమారుడు ధర్మువు. ధర్ముని కుమారుడు
ధృతుడు. ధృతుని కుమారుడు దుర్త్వనసుడు. దుర్త్వనసుని కుమారుడు
ప్రచేతసుడు. ప్రచేతసునికి నూరుగురు కుమారులు కలిగారు. వారు
ప్రచేతసులు అని పిలువబడ్డారు. ఈ ప్రచేతసులు మ్లేచ్ఛదేశమునకు

రాజులు అయ్యారు.

యయాతి రెండవ కుమారుని పేరు తుర్వసుడు అని చెప్పాను కదా! తుర్వసునికి వహ్ని, వహ్నికి భర్గుడు, భర్గునికి భానుమంతుడు కుమారులుగా జన్మించారు. భానుమంతునికి త్రిభానుడు, త్రిభానునికి కరంధముడు, కరంధమునికి మరుత్తు, కుమారులుగా కలిగారు. మరుత్తుకు పుత్ర సంతానము లేదు. అందుచేత పురువంశములో జన్మించిన దుష్కంతుని కుమారునిగా స్వీకరించాడు. దుష్కంతుడు మరుత్తుకు దత్తపుత్రుడుగా వచ్చినా, పురువంశములోనే మహారాజుగా కొనసాగాడు. దుష్కంతుని కుమారుడు భరతుని గురించి నీకు ఇదివరకే వివరించాను.

ఇంక యయాతి పెద్ద కుమారుడు అయిన యదువు గురించి చెబుతాను విను. యదువునకు సహస్రజిత్తు, క్రోష్టుడు, నలుడు, లిపుడు అనే నలుగురు కుమారులు కలిగారు. వారిలో పెద్దకుమారుడు సహస్రజిత్తు. సహస్రజిత్తునకు మహాహయ్యుడు, రేణుహయ్యుడు, హైహయ్యుడు అనే కుమారులు కలిగారు. హైహయ్యుని కుమారుడు ధర్ముడు. ధర్ముని కుమారుడు నేత్రుడు. నేత్రుని కుమారుడు కుంతి. కుంతి కుమారుడు సోహంజి. సోహంజి కుమారుడు మహిష్మంతుడు. మహిష్మంతుని కుమారుడు భద్రసేనుడు.

భద్రసేనుడికి దుర్మదుడు, ధనకుడు అనే ఇద్దరు కుమారులు. ధనకునికి కృతవీర్యుడు, కృతాగ్ని, కృతవర్త, కతౌసుడు అనే కుమారులు కలిగారు. కృతవీర్యుని కుమారుడు అర్జునుడు.

ఈ అర్జునుడు భూమండలములోని ఏడుద్వీపములను
పరిపాలించాడు. ఈ అర్జునుడు భగవంతుని అంశలో జన్మించిన
దత్తాత్రేయుని వద్ద యోగవిద్యను, అణిమ, గరిమ మొదలగు
అష్టసిద్ధులు అభ్యసించాడు. కృతవీర్యుని కుమారుడు కాబట్టి ఇతడు
కార్తవీర్యార్జునుడుగా ప్రసిద్ధిచెందాడు. కార్తవీర్యార్జునునికి ఇతర రాజులు
ఎవరూ సాటిరారు. ఆయన 80,000 సంవత్సరములు జీవించాడు.

ఈ కార్తవీర్యునికి వేయిమంది కుమారులు. వారిలో చాలా
మంది పరశురాముని చేతిలో మరణించారు. ఐదు మంది మాత్రమే
బతికి బయట పడ్డారు. వారి పేర్లు జయధ్వజుడు, శూరసేనుడు,
వృషభుడు, మధువు, ఊర్జితుడు. వారిలో జయధ్వజునకు
తాళజంఘుడు జన్మించాడు. తాళజంఘునకు నూరుగురు కుమారులు.
వారిని తాళజంఘులు అని పిలుస్తారు. వీరందరినీ సగరుడు చంపాడు.
తాళజంఘుని కుమారులలో వీతిహోత్రుడు పెద్దవాడు.

కార్తవీర్యుని మరో కుమారుడి పేరు మధువు. మధువుకు
నూరుగురు కుమారులు. వారిలో పెద్దవాడి పేరు వృష్ణి. యదువు
వలన యదువంశము, మధువు వలన మాధవ వంశము, వృష్ణి వలన
వృష్ణి వంశము వృద్ధిచెందాయి.

యదువుకు క్రోష్టుడు అనే కుమారుడు ఉన్నాడని చెప్పాను
కదా! ఆ క్రోష్టుని కుమారుడు వృజినవానుడు. వృజిన వానుడి
కుమారుడు స్వాహి. స్వాహి కుమారుడు విషద్గువు. విషద్గువు
కుమారుడు చిత్రవంతుడు. చిత్రవంతుని కుమారుడు శశిబిందువు.

ఈ శశిబిందువు గొప్ప చక్రవర్తి. ఈయన 14మహారత్నములకు అధికారి అయ్యాడు.

(1.హస్తి. 2.అశ్వములు 3.రథములు 4.స్త్రీలు. 5.ధనుర్జాణములు. 6.నిధులు 7.మాలలు. 8.వస్త్రములు. 9.వృక్షములు. 10. శక్తి 11.పాశము. 12. మణులు. 13.చక్రము. 14.విధానము.)

శశిబిందువుకి పదివేలమంది భార్యలు. వీరి యందు శశిబిందువుకు పదివేల లక్షల సంతానము కలిగింది. వీరందరిలోకీ పృథుశ్రవుడు, పృథుకీర్తి మొదలగు ఆరుగురు కుమారులు ప్రముఖులు. వీరిలో పృథుశ్రవుని కుమారుడు ధర్ముడు. ధర్ముని కుమారుడు ఉశనసుడు. ఈ ఉశనసుడు నూరు అశ్వమేధయాగములు చేసాడు. ఉశనసుని కుమారుడు రుచకుడు. రుచకునికి పురుజిత్తు, రుక్ముడు, రుక్మేషుడు, పృథువు, జ్యామఘుడు అనేకుమారులు కలిగారు.

వారిలో జ్యామఘుని భార్య పేరు శైబ్య. వీరికి సంతానము లేదు. తన భార్య ఏమన్నా అనుకుంటుందేమో అని. తన భార్యకు భయపడి జ్యామఘుడు రెండోపెళ్లి చేసుకోలేదు. ఒక సారి జ్యామఘుడు తన శత్రువును ఓడించి, ఆ శత్రువు వద్ద నుండి ఒక అమ్మాయిని అపహరించి, తన రథం మీద కూర్చోబెట్టుకొని తీసుకొని వచ్చాడు. తాను కూర్చోవలసిన చోట మరొక అమ్మాయి కూర్చుని ఉండటం చూచింది శైబ్య. కోపంతో మండిపడింది.

“ఈమె ఎవరు? నేను కూర్చుండే స్థానంలో
ఎందుకు కూర్చోబెట్టావు?” అని నిలబడింది.

“ఈమె ఎవరో కాదు! నీకు కోడలు అవుతుంది.” అని బదులు
చెప్పాడు జ్యోమఘుడు. శైబ్య ఆశ్చర్యపోయింది. తనకు కుమారులే లేరు
కోడలు ఎక్కడి నుండి వచ్చిందా అని విస్తుపోయింది. “నాకు ఇప్పటి
వరకు మగ సంతానము లేరు. పోనీ నీకు వేరే భార్యద్వారా కొడుకు
పుట్టాడా అంటే అదీ లేదు. అటువంటప్పుడు ఈ కన్య నాకు కోడలు ఎలా
అవుతుంది.” అని భర్తను నిలబడింది.

“నీకు ఇప్పుడు కొడుకులు లేకపోతే ఇంకముందు పుట్టరా.
నీకు పుట్టబోయే కుమారుడికి ఈమెను ఇచ్చి పెళ్లి చేస్తాను. అప్పుడు
నీకు కోడలు అవుతుందికదా!” అని సమాధానం ఇచ్చాడు
జ్యోమఘుడు.

ఎలాగైనా తనకు కొడుకు పుట్టబోతున్నాడు కదా అని
సంతోషించింది శైబ్య. అంతకు ముందు కాలంలో జ్యోమఘుడు
విశ్వేదేవులకు, పితృదేవతలకు చేసిన ఆరాధనల ఫలితంగా
జ్యోమఘుడు యాదాలాపంగా అన్న మాటలు నిజం అయ్యాయి.
దేవతల అనుగ్రహంతో శైబ్య గర్భం ధరించింది. ఆమెకు ఒక
కుమారుడు కలిగాడు. ఆ కుమారుని పేరు విదర్బుడు.

తాను పుట్టక ముందు, తన తండ్రి జ్యోమఘడిచే కోడలిగా
తీసుకురాబడిన కన్యను, వివాహం చేసుకున్నాడు విదర్భుడు. ఆ
విదర్భునితో విదర్భ వంశము మొదలయింది.” అని శుక మహర్షి
పరీక్షిత్ మహారాజుకు యదువంశ రాజుల చరిత్రను వివరించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

నవమ స్కంధము ఇరువది మూడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

నవమ స్కంధము

ఇరువది నాలుగవ అధ్యాయము.

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు విదర్భరాజుల చరిత్రను
వివరిస్తున్నాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! శైబ్యుని కుమారుని పేరు విదర్భుడు
అని చెప్పాను కదా! ఆ విదర్భునికి కుశుడు, క్రథుడు, రోమపాదుడు అనే
ముగ్గురు కుమారులు కలిగారు. రోమపాదుని కుమారుడు బభ్రువు.
వాని కుమారుడు కృతి. కృతికి ఉశికుడు, ఉశికునికి చేది పుట్టారు.
వారు చేది వంశస్థులు అయ్యారు.

విదర్భుని రెండవ కుమారుడు క్రథునికి కుంతి, వానికి వృష్ణి,
వృష్ణికి నిర్వృతి, నిర్వృతికి దశార్హుడు అనే కుమారులు కలిగారు.

దశార్హుని కుమారుడు వ్యోముడు, వానికి జీమూతుడు, వానికి వికృతి,
వానికి భీమరథుడు, వానికి నవరథుడు, నవరథునకు దశరథుడు
జన్మించారు. ఈ దశరథునికి శకుని, శకునికి కరంభి, కరంభికి
దేవరాతుడు, దేవరాతునకు దేవక్షత్రుడు, దేవక్షత్రునకు మధువు,
మధువునకు కురువశుడు, కురువశునకు అనువు జన్మించారు.
అనుని కుమారుని పేరు పురుహిత్తుడు. అతని కుమారుడు ఆయువు.
ఆయువు కుమారుడు సాత్యతుడు.

సాత్యతునకు భజమానుడు, భజి, దివ్యుడు, వృష్టి, దేవవృధుడు,
అంధకుడు, మహాభోజుడు అనే ఏడుగురు కుమారులు కలిగారు.
భజమానునకు వేర్వేరు భార్యల యందు నిమ్లాచి, కించనుడు, ధృష్టి,
శతాజిత్తు, సహస్రాజిత్తు, అయుతాజిత్తు అనే కుమారులు కలిగారు.
దేవవృధుని కుమారుడు బభ్రువు. మానవులలో దేవవృధుడు, బభ్రువు
గొప్పవారు. వారి వంశములో 14,065 మంది ముక్తిని పొందారు.

మహాభోజుడు గొప్ప ధర్మాత్తుడు. ఆయన పేరుతోనే
భోజవంశము వృద్ధిపొందింది.

వృష్టికి సుమిత్రుడు, యుధాజిత్తు అనే కుమారులు కలిగారు.
యుధాజిత్తునకు శిని, అనమిత్రుడు అనే కుమారులు కలిగారు. వారిలో
అనమిత్రునకు విమ్నడు అనే కుమారుడు, విమ్ననకు సత్రాజిత్తు
(సత్యభామ తండ్రి), ప్రసేనుడు జన్మించారు. అనమిత్రునికి శిని పేరుతో
మరొక కుమారుడు ఉన్నాడు. ఆ శిని కుమారుడు సత్యకుడు. సత్యకుని
కుమారుడు యుయుధానుడు. సత్యకుని కుమారుడు కాబట్టి అతనిని

సాత్త్వికాని కూడా అంటారు. యుయుధానుని(సాత్త్విక) కుమారుడు
జయుడు, జయుని కుమారుడు కుణి, కుణి కుమారుడు
యుగంధరుడు.

అనమిత్రుని మూడవ కుమారుడైన వృష్ణికి శ్వఫల్కుడు,
చిత్రరథుడు అనే కుమారులు జన్మించారు. శ్వఫల్కునకు గాందిని అనే
భార్యయందు అక్రూరుడు మొదలగు పన్నెండు మంది పుణ్యపురుషులు
కుమారులుగా జన్మించారు. వారి పేర్లు అక్రూరుడు, సారమేయుడు,
మృదురుడు, మృదువిత్తు, గిరి, ధర్మవృద్ధుడు, సుకర్మ, క్షత్రోపేక్షుడు,
అరిమర్దనుడు, శత్రుఘ్నుడు, గంధమాదుడు, ప్రతిబాహువు. శ్వఫల్కుని
కుమార్తె పేరు సుచార. అక్రూరుడికి ఇద్దరు కుమారులు. వారు
దేవవానుడు, ఉపదేవుడు. చిత్రరథునకు పృథువు, విదూరథుడు
మొదలగు వారు జన్మించారు. వీరందరూ వృష్ణికులములో పుట్టినవారు.

అంధకునికి కుకురుడు, భజమానుడు, శుచి, కంబబల్లిషుడు
అనే కుమారులు జన్మించారు. కుకురుని కుమారుడు వహ్ని. వహ్ని
కుమారుడు విలోముడు. విలోముని కుమారుడు కపోతరోముడు.
అతని కుమారుడు అనువు. తుంబురుడు ఈ అనువునకు మిత్రుడు.
అనువు కుమారుడు అంధకుడు. వాని కుమారుడు దుందుభి.
దుందుభి కుమారుడు అవిద్యోతుడు. అవిద్యోతుని కుమారుడు
పునర్వసువు. పునర్వసువు కుమారుని పేరు ఆహుకుడు, కుమార్తె పేరు
ఆహుకి.

ఆహుకునకు దేవకుడు, ఉగ్రసేనుడు అనే కుమారులు కలిగారు. దేవకునికి దేవవానుడు, ఉపదేవుడు, సుదేవుడు, దేవవర్ధనుడు అనే కుమారులు కలిగారు. దేవకునికి శాంతదేవ, ఉపదేవ, శ్రీదేవ, దేవరక్షిత, సహదేవ, దేవకి, ధృతదేవ అనే కుమార్తెలు కలిగారు. వీరందరినీ వసుదేవుడు (కృష్ణుడి తండ్రి) వివాహం చేసుకున్నాడు. ఉగ్రసేనునికి కంసుడు, సునాముడు, నృగ్రోధుడు, కంకుడు, శంకుడు, సుహుడు, రాష్ట్రపాలుడు, ధృష్టి, తుష్టిమానుడు అనే కుమారులు కలరు. ఉగ్రసేనునికి కంస, కంసవతి, కంక, శూరభూ, రాష్ట్రపాలిక అనే పుత్రికలు కూడా కలిగారు. వీరందరినీ వసుదేవుని సోదరులు వివాహం చేసుకున్నారు.

(ఉగ్రసేనుడు, దేవకుడి కుమార్తెలను, వసుదేవుడు అతని సోదరులు వివాహం చేసుకున్నారు. అక్కచెల్లెళ్లను, అన్నదమ్ములు వివాహం చేసుకున్నారు. కొంచెం పైకి వెళ్లండి. వృష్టికి శ్వఫల్కుడు, చిత్రరథుడు అనే కుమారులు ఉన్నారని చదువుకున్నాము కదా! శ్వఫల్కుడి వంశము గురించి ఇప్పటి దాకా చదువుకున్నాము. ఇంక చిత్రరథుని వంశము గురించి చదువుకుందాము.)

చిత్రరథునకు విదూరథుడు అనే కుమారుడు కలిగాడు. అతని కుమారుడు శూరుడు. శూరుని కుమారుడు భజమానుడు. భజమానుని కుమారుడు శిని. శిని కుమారుడు భోజుడు. భోజుని కుమారుడు హృది. హృదికునికి దేవమీథుడు, శతధనువు, కృతవర్త అనే కుమారులు కలిగారు.

దేవమీథుని కుమారుడు శూరుడు. శూరునికి వసుదేవుడు, దేవభాగుడు, దేవశ్రవసుడు, ఆనకుడు, సృంజయుడు, శ్యామకుడు, కంకుడు, శమీకుడు, వత్సకుడు, వృకుడు అనే పది మంది సంతానము కలిగారు. వసుదేవుడు పుట్టినపుడు దేవతలు దుందుభులు మోగించారు. భగవానుడైన శ్రీకృష్ణుడు ఈయనకు కుమారుడుగా పుట్టబోతున్నాడని దుందుభులు మోగించారు. ఆ కారణం చేత వసుదేవునికి ఆనకదుందుభి అనే పేరు సార్థకమయింది.

శూరునికి పది మంది కుమారులతో పాటు ఐదుగురు కుమార్తెలు కూడా కలిగారు. వారి పేర్లు పృథ, శ్రుతదేవ, శ్రుతకీర్తి, శ్రుతశ్రవ, దేవి అనే కుమార్తెలు కలిగారు. (అంటే వసుదేవునికి పృథ స్వంత చెల్లెలు.) కుంతిభోజుడు అనే రాజు శూరునకు మిత్రుడు. కుంతిభోజునికి సంతానము లేదు. ఆకారణం చేత తన కుమార్తె పృథను కుంతిభోజుడు అనే రాజుకు పెంపకానికి ఇచ్చాడు. కుంతి భోజుని కుమార్తె కాబట్టి పృథను కుంతిదేవి అనీ పిలుస్తారు. (చాలామందికి శ్రీకృష్ణుడు కుంతిని అత్తా అని ఎందుకు పిలుస్తాడు అని సందేహం. శ్రీకృష్ణుని తండ్రి వసుదేవునకు పృథ చెల్లెలు. పృథ పేరు కుంతి. తండ్రి చెల్లెలు శ్రీకృష్ణునికి మేనత్త. ఆ కారణం చేత శ్రీకృష్ణుడు కుంతిని అత్తా అంటాడు. పాండవులు అందరూ కృష్ణునికి మేనత్తకుమారులు.)

పృథ కుంతి అనే పేరుతో కుంతి మహారాజు ఇంట్లో పెరుగుతూ ఉండగా, ఒక రోజు దుర్వాసుడు అనే మహర్షి వారి ఇంటికి వచ్చాడు. రాకుమారి అయిన కుంతి ఆయనకు సకల పరిచర్యలు

చేసింది. ఆమె చేసిన పరిచర్యలకు సంతోషించిన దుర్వాసుడు కుంతికి దేవతలను ఆహ్వానించే దేవహూతి అనే మంత్రమును ఉపదేశించాడు. దుర్వాసుడు వెళ్లిపోయిన తరువాత కుంతి, ఆ మంత్రము ఎలాపనిచేస్తుందో చూడాలని అనుకొంది. ఏ దేవతను పిలుద్దామా అని అనుకుంటూ యాదృచ్ఛికంగా తల పైకెత్తింది. ఆకాశంలో సూర్యుడు కనపడ్డాడు. సూర్యుడు అయితే బాగుంటుంది అని సూర్యుడిని ఆవాహన చేసింది. సూర్యుడు ఆమె వద్దకు వచ్చాడు.

కుంతికి కంగారు పుట్టింది. సూర్యునికి నమస్కరించి “దేవదేవా! నన్ను క్షమించండి. దుర్వాసమహాముని ఇచ్చిన మంత్రమును పరీక్షించడానికి తమరిని ఆహ్వానించాను. మంత్రము పనిచేసిందని తేలింది. ఇంక తమరు వెళ్లండి. బాల్యచాపల్యంతో ఏ పనీలేకుండా తమరిని ఆహ్వానించి నందుకు నన్ను క్షమించండి.” అని వేడుకుంది.

సూర్యుడు నవ్వి ఇలాఅన్నాడు. “దేవతలు ఊరకే రారు. వచ్చిన తరువాత ఊరికే పోరు. దేవతల దర్శనము ఎప్పుడూ వృధా కాదు. ఎటూవచ్చాను కాబట్టి నీ కన్యాత్వము భంగము కాకుండా నీకు ఒక కుమారుని ప్రసాదిస్తాను. స్వీకరించు.” అని పలికి కుంతి కన్యాత్వము భంగం కాకుండా ఆమెకు గర్భాదానం చేసి వెళ్లిపోయాడు సూర్యుడు. కుంతి సద్యోగర్భము దాల్చి ఒక కుమారునికి జన్మనిచ్చింది. ‘కన్యగా ఉండగా సంతానము ఎలా కలిగింది’ అన్న లోకాపవాదమునకు భయపడ్డ కుంతి, ఆ కుమారుని ఒక పెట్టెలో పెట్టి నదీజలములలో విడిచిపెట్టింది. (ఆ కుమారుని మహారథుడు అనే వాడు

పెంచుకున్నాడు. అతని పేరు కర్ణుడు అని ఇదివరకు మనం చదువుకున్నాము.) తరువాతి కాలంలో కుంతిని పాండురాజు వివాహం చేసుకున్నాడు.

వృథ (కుంతి) సోదరి పేరు శ్రుతదేవ. శ్రుతదేవను కరూషరాజ్యమునకు రాజు అయిన వృద్ధశర్మ పెళ్లిచేసుకున్నాడు. వారి కుమారుడు దంతవక్త్రుడు. (ఈ దంతవక్త్రుడు సనకాదులచే శపించబడిన జయవిజయులలో ఒకడు.)

వృథ (కుంతి) రెండవ చెల్లెలు శ్రుతకీర్తిని కేకయవంశపురాజు ధృష్టకేతువు వివాహం చేసుకున్నాడు. వారికి ఐదుగురు కుమారులు కలిగారు.

వృథ మరొక చెల్లెలు దేవిని జయసేనుడు అనే రాజు పెళ్లిచేసుకున్నాడు. వారికి ఐదుడు, అనుఐదుడు అనే కుమారులు కలిగారు.

చేది దేశాధిపతి అయిన దమఘోషుడు వృథ మరొక చెల్లెలు అయిన శ్రుతశ్రవనుపెళ్లి చేసుకున్నాడు. వారికి శిశుపాలుడు అనే కుమారుడు కలిగాడు. (శ్రీకృష్ణునికి మరొక మేనత్త అయిన శ్రుతశ్రవ కుమారుడు శిశుపాలుడు.)

వసుదేవుని సోదరుడు దేవభాగుడు. ఆయన భార్య పేరు కంస. వారికి కేతువు, బృహద్దలుడు అనే ఇద్దరుకుమారులు కలిగారు.

వసుదేవుని మరొక సోదరుడు దేవశ్రవసుడు కంసవతి అనే ఆమెను వివాహం చేసుకున్నాడు. వారికి సుధీరుడు, ఇషుమానుడు అనే కుమారులు కలిగారు.

వసుదేవుని మరొక సోదరుడు కంకుడు అనే వాని భార్య కంక. వారికి బకుడు, సత్యజిత్తు, పురుజిత్తు అనే కుమారులు కలిగారు.

వసుదేవుని మరొక సోదరుడు స్యంజయుని భార్యపేరు రాష్ట్రపాలి. వారికి వృషుడు, దుర్మర్షుడు అనే కుమారులు కలిగారు.

వసుదేవుని మరొక సోదరుడు శ్యామకుని భార్యపేరు శూరభూమి. వారికి హరికేశుడు, హిరణ్యాక్షుడు అనే కుమారులు కలిగారు.

వసుదేవుని మరొక సోదరుడు వత్సకుని భార్య పేరు మిశ్రకేసి అనే అష్టరస. వారికి వృకుడు, ప్రభృతి మొదలగు వారు పుత్రులుగా జన్మించారు.

వసుదేవుని మరొక సోదరుడు వృకుని భార్యపేరు దూర్భాక్ష. వారికి తక్షుడు, పుష్కరుడు, శులుడు మొదలగు వారు కుమారులుగా జన్మించారు.

వసుదేవుని మరొక సోదరుడు శమీకుని భార్య పేరుసుదామని. వారికి సుమిత్రుడు, అర్జునపాలుడు మొదలగు వారు కుమారులుగా

జన్మించారు.

వసుదేవుని మరొక సోదరుడు ఆనకుని భార్యపేరు కల్గిక.
వారికి ఋతధాముడు, జయుడు అనే కుమారులు కలిగారు.

వసుదేవునికి దేవకీదేవి కాక ఇంకా పౌరవి, రోహిణి, భద్ర,
మదిర, రోచన, ఇలా అనే భార్యలు ఉన్నారు. వీరిలో దేవకీదేవి
పట్టపురాణి. వసుదేవునికి రోహిణి యందు బలుడు, గదుడు,
సారణుడు, దుర్త్తుడు, విపులుడు, ధ్రువుడు అనే కుమారులు కలిగారు.
పౌరవికి సుభద్రుడు, భద్రాబాహువు, దుర్త్తుడు, భద్రుడు, భూతుడు,
మొదలగు వారు 12 మంది కుమారులు కలిగారు. వసుదేవునికి
మదిరయందు నందుడు, ఉపనందుడు, కృతకుడు, శూరుడు అనే
కుమారులు కలిగారు. భద్రకు ఒక కుమారుడు కలిగాడు. వసుదేవునికి
రోచన అనే భార్య యందు హస్తాడు, హేమాంగుడు మొదలగు వారు
కుమారులు. వసుదేవునికి ఇల యందు ఉరువల్కుడు మొదలగు
వారు కుమారులుగా కలిగారు. వసుదేవునికి ధృతదేవ అనే
భార్యయందు విష్యష్టుడు అనే కుమారుడు కలిగాడు. వసుదేవునకు
శాంతిదేవ అనే భార్య యందు ప్రసముడు, ప్రసీతుడు అనే కుమారులు
కలిగారు. వసుదేవునకు ఉపదేవ అనే భార్య యందు రాజన్యుడు,
కల్బుడు, వర్షుడు మొదలగు పదిమంది కుమారులు కలిగారు.
వసుదేవునకు శ్రీదేవ అనే భార్యయందు వసువు, హంసుడు, సువంశు
డు, మొదలగు ఆరుగురు కుమారులు కలిగారు. వసుదేవునకు
దేవరక్షత అనే భార్య యందు గదుడు మొదలగు తొమ్మిది మంది
కుమారులు కలిగారు. వసుదేవునకు సహదేవ అనే భార్యయందు శ్రు

తప్తవరుడు మొదలగు పదిమంది కుమారులు కలిగారు.

వసుదేవునకు దేవకి అనే భార్య యందు ఎనిమిది మంది సంతానము కలిగారు. వారి పేర్లు కీర్తిమానుడు, సుషేణుడు, భద్రసేనుడు, ఋజువు, సమ్మర్థనుడు, భద్రుడు. వీరి తరువాత ఏడవ కుమారుడుగా సంకర్షణుడు బలరాముడిగా జన్మించాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! మీ పితామహి (పరీక్షిత్ తండ్రి అయిన అభిమన్యుని తల్లి) అయిన సుభద్ర ఈ వసుదేవుని కుమార్తె.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ధర్మమునకు హాని కలిగినప్పుడు, అధర్మము వృద్ధిచెందుతున్నప్పుడు, భగవంతుడు తనకు తానుగా అవతరిస్తాడు. దుష్టశిక్షణ, శిష్టరక్షణ చేస్తాడు. మాయను తన అధీనంలో ఉంచుకునేవాడు, సకల భూతములలో ఆత్మస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నవాడు, అయిన పరమాత్మకు జననమరణములు లేవు. కానీ పరమాత్మ మానవునిగా జన్మ ఎత్తుతున్నాడు అంటే అది తనను నమ్ముకున్న సాధుజనులమీద తనదయను ప్రసరింపజేయడానికేకానీ వేరు కాదు.

రాక్షస ప్రవృత్తి కల క్షత్రియుల చేత, వారి సైన్యాధ్యక్షుల చేత. సైన్యముల చేత ఆక్రమించబడిన ఈ భూమి యొక్క భారము పోగొట్టడానికి పరమాత్మ మానవునిగా అవతరించాడు. తనతో పాటు పుట్టిన సంకర్షణుని సాయంతో భగవానుడు బ్రహ్మ, మొదలగు దేవతలు మనసులో కూడా తలంచలేని పనులను అవలీలగా చేసాడు.

ఈ కలియుగంలో జన్మించిన తన భక్తుల మీద దయ, కృప
చూపడానికి భగవానుడు శ్రీకృష్ణుడుగా అవతరించి, జనులయొక్క
శోకమును, మోహమును, తమస్సును పోగొట్టాడు.

శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ లీలలను, కీర్తిని ఒక్కసారి ఈచెవులతో
వింటే, వాడి సకల పాపములు, కర్మబంధములు నశించిపోతాయి.
భోజులు, వృష్ణులు, అంధకులు, మధువులు, శూరసేనులు, దశార్హులు,
కురువులు, సృంజయులు, పాండునందనులు శ్రీకృష్ణుని కీర్తిని
పొగుడుతుంటే, ఆ శ్రీకృష్ణుడు తన మృదుమధురమైన మాటలతోనూ
చతుర సంభాషణములతోనూ, గోవర్ధనోద్ధరణము, రాక్షస
సంహారము మొదలగు లీలలతోనూ తనతోటివారికి ఆనందాన్ని
పంచిపెట్టేవాడు. శ్రీకృష్ణుని అందమైన ముఖాన్ని ఎన్నిసార్లు చూచినా
ఎంతసేపు చూచినా స్త్రీపురుషులకు తనివితీరేదికాదు. పాపాత్ముడగు ఆ
నిమి తమ కనురెప్పలమీద కూర్చుని, ఎందుకు రెప్పవేస్తున్నాడా,
ఆరెప్పపాటు కాలంకూడా శ్రీకృష్ణుని సుందరవదనారవిందము
చూడలేకపోయామే అని బాధపడేవారు.

శ్రీకృష్ణుడు వసుదేవుని గృహంలో పుట్టినా, విభివశాత్తు
నందవ్రజమునకు తీసుకొని పోబడ్డాడు. తనబాల్యం అంతా నంద
యశోదలతో గడిపాడు. ఆ వ్రజవాసులు ఎంత పుణ్యం చేసుకున్నారో
కదా! తన బాల్యంలోనే పూతన మొదలగు రాక్షసులను అవలీలగా
సంహరించాడు. తరువాత ఎనిమిది మంది భార్యలనుపెళ్లాడి, వారి
వలన అనేకమంది పుత్రులకు జన్మనిచ్చాడు. తరువాత కౌరవ పాండవుల
మధ్య రేగిన కలహమును కారణంగా చేసుకొని, కురుక్షేత్ర

సంగ్రామమును జరిపించి భూభారమును తగ్గింపజేసాడు.
కురుక్షేత్రసంగ్రామములో విజయాన్ని తన బావ విజయునికి
(అర్జునునికి) కట్టబెట్టి తాను నిమిత్తమాత్రుడుగా మిగిలిపోయాడు.
తుదకు ఉద్ధవునకు ఆత్మతత్వమును ఉపదేశించి, తాను వైకుంఠము
చేరుకున్నాడు.” అని శుకమహర్షి పరీక్షిత్మహారాజుకు
విదర్భవంశరాజుల చరిత్ర, శ్రీకృష్ణఅవతార ప్రాశస్త్యము వివరించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

నవమస్కంధము ఇరువది నాలుగవ అధ్యాయముసంపూర్ణము

నవమస్కంధము సర్వం సంపూర్ణం.

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

చివరి మాట. నవమ స్కంధంతో భాగవత పురాణంలో
తొమ్మిది స్కంధములు పూర్తి అయ్యాయి. దశమస్కంధము పూర్తిగా
శ్రీకృష్ణ చరిత్ర. కృష్ణ జననం నుండి నిర్యాణం వరకు జరిగిన కథ
దశమస్కంధము.

భాగవతములో చిన్న చిన్న కథలు ఉన్నాయి. వాటిలో కొన్ని
కథలు మనకు శాస్త్రవిజ్ఞానాన్ని సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని
తెలియచెబుతాయి. అటువంటి కథలలో ఒకటి నవమ స్కంధంలో
చెప్పబడిన రేవతి కథ. రేవతి తండ్రి అయిన కకుత్స్థ, ఆమెకు తగ్గ
వరుడు ఎవరా అని తెలుసుకోడానికి, ఆమెను తీసుకొని బ్రహ్మలోకానికి
వెళ్లాడు. ఆ సమయంలో బ్రహ్మగారు గంధర్వుల గానాన్ని వింటున్నాడు.
ఆ కార్యక్రమం పూర్తి అయిన తరువాత రేవతి తండ్రిని పిలిచాడు. వచ్చిన

విషయం తెలుసుకున్నాడు. అప్పుడు బ్రహ్మ దేవుడు చెప్పిన మాటలు ఆసక్తి కరంగా ఉంటాయి.

“ఓ రాజా! నీవు నీ కూతురిని ఎవరికి ఇవ్వాలని అనుకున్నావో వారందరూ ఇప్పటికే మరణించారు. నీవు భూలోకము నుండి బ్రహ్మలోకమునకు వచ్చిన తరువాత 27 మహాయుగములు గడిచిపోయాయి. నీవుఎవరికైతే నీకుమార్తెను ఇవ్వదలచుకున్నావో వారి గోత్రనామాలు కూడా ఇప్పుడుఎవరికీ తెలియదు. కాబట్టి నీవు నీ కుమార్తె తో కూడా భూలోకమునకు వెళ్లు. ప్రస్తుతము భూలోకములో బలరాముడు ద్వారకలో ఉన్నాడు. ఆయనకు నీ కుమార్తెను ఇచ్చి వివాహం చెయ్యి.” అని అన్నాడు. ఇది మనకు కథ మాదిరి కనిపిస్తుంది కానీ ఇందులో ఒక విజ్ఞాన విశేషము దాగిఉంది. మనము లెక్కపెట్టుకునే రోజులు నెలలు, సంవత్సరములు కేవలం మనము భూమిమీద ఉన్నంత వరకే. భూమిని వదిలిపెడితే ఈ లెక్కలు పనిచెయ్యవు. మరి భూలోకములో ఉన్న మనిషికి అంతరిక్షంలోకి వెళ్లిన మనిషికి వయసులోతేడా ఉంటుందా! అతని వయసు మాటేమిటి. ఈ ప్రశ్న కు సమాధానమే ట్వీన్ పారడాక్స్ అంటే శాస్త్రవిరుద్ధము. కాని ఇది శాస్త్ర విరుద్ధము కాదు శాస్త్ర సమ్మతమే అని నిరూపించబడింది.

1905 వ సంవత్సరంలో ఆల్బర్ట్ ఐన్స్టీన్ స్పెషల్ రిలెటివిటీ అనే సూత్రాన్ని ప్రతిపాదించాడు. రెండు గడియారములు ఒకే సమయానికి సెట్ చేసి, ఒక గడియారమును భూమి మీద ఉంచి మరొక గడియారమును అంతరిక్షంలోకి పంపితే, అంతరిక్షంలో ఉన్నగడియారము, భూమి మీద ఉన్న గడియారము కన్నా వెనకబడిఉంటుంది. కాబట్టి అంతరిక్షంలో కాలం భూమి మీది కన్న మెల్లగా

కదులుతుంది అని నిరూపించారు. దీనిని 1911 మరియు విస్తృతంగా వివరించారు. ఇద్దరు కవలలుఉన్నారనుకుందాము. వారిలో ఒకడు భూమి మీద ఉంటాడు. మరొకడు అంతరిక్షంలోకి వెళతాడు. కొన్ని సంవత్సరాల తరువాత తిరిగి వస్తాడు. అప్పుడే అంతరిక్షంలో ఉన్న వాడికన్నా భూమి మీదున్న కవల ముసలి వాడవుతాడు.

మా గురువుగారు ఫిజిక్సులో పి.హెచ్.డి.చేసారు. వారి సహకారంతోనే ఈ సాంకేతిక విషయాలను మీకు అందించాను. తప్పులుంటే అవి నావే. దయతో క్షమించండి.